

sandžak

NACIONALNA REVIIJA ZA POLITIKU I KULTURU

Поштарина плаћена.

ПРИМЕРАК 1.— ДИН.

САНЦАК

ЛИСТ ЗА КУЛТУРНО И ЕКОНОМСКО ПОДИЗАЊЕ САНЦАКА.

ИЗЛАЗИ СВАКОГ 1 и 15 У МЕСЕЦУ

УРЕДНИК: МИЛИВОЈЕ П. ЖУГИЋ.

Рукопис се шаљу:
УРЕДНИШТВУ „САНЦАКА“ — ПРИЈЕПОЉЕ.
Рукопис се не враћају.

Пријеполье, понедељак 1 фебруар 1932.
БРОЈ 1 — ГОДИНА 1

Претплата на једну годину 20 дина, на пола године 10 динара.
Претплату шаљу:
АДМИНИСТРАЦИЈИ „САНЦАКА“ — ПРИЈЕПОЉЕ.

Развој, стање и потребе Санџака

Г. др. Драгољуб Јовановић, професор универзитета на Београду, познати наш научни и јавни радник пропутало је летос кроз Санџак.
Г. Јовановић је био љубазан те нам је иложио стање и потребе Санџака.

Ако је истина да се главно богатство наше земље састоји у њеним људима, онда то највише важи за Санџак. Људски материјал који се налази одиста изгледа врло доброга квалитета, али оне његове вредности што овај Санџак у својим природним погодностима и постојећем стању. Српски и Херцеговачки народи, али оне мајкућинско-домећанске културе цивилизације и културне историје, изгледа на свет, ипак, не као првог реда народног богатства, него као средња класа. Дунавски Санџак, у природној објективности, а не услужено саобраћајном мрежом, у толико изолованости, ошкунда на свакој ондашњој путевини, оштри дух, живи, али не у стању развоја. Да ли је тако у Санџаку? Да ли се ондашња република Србија могла развити и у Санџаку? Да ли је Санџак, као што сам пронашао у срцима његових, одакле да уђем у Санџак? Из Србије, или са Косова, из Црне Горе или из Босне? За испитивање људских друштана — особито на једном покретном терену као што је Балкан — врло је важно којим ће се путем улазити у једну област. Најбоље је ако се узнемају доњим појасом, појасом који се налази на Херцеговини и Црној Гори. Санџак је још сасвим неискоришћена: то је, међутим, санџачка Морава. Полимље је било непријатељ сточарског правог и неискоришћеног и заосталог Санџака. Не бити кичма земљорадничког, слома и привредно и културно напредног народа. Муслимани који ту живе већином наше крви и језика: они у томе могу одмах учествовати на равној ноzi са православним Целим привредним саобраћајем, једнакостима, ошким хајдучама, ошким крајинама. У Србији, једнакостима и уписаностима, број оваца се смањити; шуме се ипак не доводити. Појавиће се још једно патрибарско печење, једна културна парњаци. И воће, једнакостима у Словоини; у доњем, једнакостима, једнакостима у Швајцарској.

80 GODINA NOVINARSTVA U SANDŽAKU

нeма. Ове чињенице нису непреоствива сметња за напредак Санџака, Долина Лима је још сасвим неискоришћена: то је, међутим, санџачка Морава. Полимље је било непријатељ сточарског правог и неискоришћеног и заосталог Санџака. Не бити кичма земљорадничког, слома и привредно и културно напредног народа. Муслимани који ту живе већином наше крви и језика: они у томе могу одмах учествовати на равној ноzi са православним Целим привредним саобраћајем, једнакостима, ошким хајдучама, ошким крајинама. У Србији, једнакостима и уписаностима, број оваца се смањити; шуме се ипак не доводити. Појавиће се још једно патрибарско печење, једна културна парњаци. И воће, једнакостима у Словоини; у доњем, једнакостима, једнакостима у Швајцарској.

NE! MEDIJSKOM MRAKU

ISSN 0354-2661
9 770354 266100

KAZIVANJA O VJEROVJESNICIMA SLIKOVNICE ZA DJECU

- 1) ADEM, A.S.
- 2) NUH, A.S.
- 3) HUD, A.S.
- 4) SALIH, A.S.
- 5) IBRAHIM, A.S.

El-Kelimeh, izdavačka kuća Mešihata Islamske zajednice u Srbiji
Tel: 00381/20-334-020; 00381/64-16-222-84
e-mail: kelimeh@gmail.com; www.kelimeh.com

NACIONALNA REVIIJA ZA POLITIKU I KULTURU "SANDŽAK"
1. FEBRUAR 2012., BROJ 161.

IZDAVAČ: BOŠNJAČKA KULTURNA ZAJEDNICA - BKZ
GRADSKA 1, 36 300 NOVI PAZAR

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK
JAHJA FEHRATOVIĆ (korektor_sveznadar@hotmail.com)

SEKRETAR
SALAHUDIN FETIĆ (sfetic@gmail.com)

TEHNIČKI UREDNIK
SENAD REDŽEPOVIĆ (senko_x@hotmail.com)

LEKTOR
SAMIR ŠKRUELIJ (samirs.np@hotmail.com)

REDAKCIJA
ADMIR MURATOVIĆ (muratovic.admir8@gmail.com)
SUAD BEĆIROVIĆ (s.becirovic@uninp.edu.rs)
DŽENITA NICEVIĆ (dzenita2007@hotmail.com)
ALEN ĐURAKOVIĆ (durakovicalen@gmail.com)
ZAIM REDŽEPOVIĆ (zaimredzepovic@yahoo.com)
ADNAN ČAUŠEVIĆ (adnan.causevic@gmail.com)
HAZBIJA KALAČ (hazkal@live.com)
ZEHNIIJA BULIĆ (zehnija.bulic@gmail.com)
USAME ZUKORLIĆ (usame.zukoric@gmail.com)
BELKISA CRNOVRŠANIN (belkisamsala@hotmail.com)

SARADNICI
HAKO DULJEVIĆ, HAJRUDIN BALIĆ, ŠEFKET KRČIĆ, HARUN HODŽIĆ, MARIO HEINAL, AVDO HUSEINOVIĆ, KEMAL DŽEMIĆ, BISERA SULJIĆ-BOŠKALO, SULEJMAN ALIČKOVIĆ, FERKO ŠANTIĆ, MIHAIL SPEVAK, ADNAN HASANOVIĆ, ATIFA ŠALIJIĆ, ALISA KURTOVIĆ, SANELA HALKOVIĆ, FERID BULIĆ, SEMIR GIGIĆ, REJHAN R. KURTOVIĆ, JAKUB ĐURĀUT, JASMINA PLJAKIĆ, EDIN GRIŠEVIĆ

DIZAJN
IFET ALIČKOVIĆ
ŠTAMPA
GRAFIČAR, UŽICE

ADRESA
GRADSKA 1, 36 300 NOVI PAZAR
TEL: 020/ 322-181, FAX: 322-181
E-MAIL: revijasandzak@gmail.com

RUKOPISI I FOTOGRAFIJE SE NE VRAĆAJU

GLAVNI DISTRIBUTER: Mervan Rožajac (+381648891908)
DISTRIBUCIJA ZA BIH: Ismet Hajradinović (+38761158955)

NERNEX

ŽELITE DA PUTUJETE SIGURNO, BRZO I
UDOBNOM...
PUTUJETE SA TURISTIČKOM AGENCIJOM

POLAZAK NEDJELJOM U 9h
POVRATAK UTORKOM U 10h

**REDOVNE
LINIJE
NOVI PAZAR -
ISTANBUL -
NOVI PAZAR**

TELEFONI:

SRBIJA: 063/609-160 063/661-662

TURSKA: +90.535.893.3234

FAX: 020/386-555

Redakcija revije SANDŽAK Vas poziva da se preplatite na naša izdanja.
Godišnja preplata za EU 40€ + PTT.

Godišnja pretplata za Sandžak i zemlje regiona 12€ + PTT.
Za pretplatnike iz Novog Pazara besplatna dostava na kućnu adresu.

POZIV I AMNESTIJA

Za mnoge neočekivano, začuđujuće i pomalo šokantno izgledao je poziv glavnog muftije Muamera ef. Zukorlića onima koji su se odmetnuli od Islamske zajednice da se vrate u legalne tokove te izjava da zbog svega što su učinili neće imati nikakvih posljedica administrativno-pravne prirode. Međutim, onima koji razumiju suštinu misije Poslanika Muhammeda, a.s., povodom čijeg rođendana se Muftija odlučio na ovaj korak, posve je jasno da ovaj poziv slijedi njegovu praksu i da je inspiriran događajima iz života Poslanika, a.s., odnosno njegovom odlukom da oprostí svim koji su mu godinama pakostili nakon Oslobođenja Mekke. Možda će nekima zvučati pretenciozno sagledavati trenutačnu poziciju Islamske zajednice u Srbiji kroz prizmu muslimana prilikom Oslobođenja Mekke, ali činjenično stanje dokazuje da su vjernici u Sandžaku i Srbiji u pret hodne četiri i po godine prošli sve faze kao i prvi muslimani u doba Poslanika, a.s. Preživjeli smo i izolaciju (medijsku), preživjeli smo i naš Bedr i Uhud, od odbrane Altun alem džamije, događanja na temeljima medrese u Tutinu, odbrane džamija u Prijepolju, nelagodnosti u Sjenici te odbrane svih vakufskih dobara, preživjeli smo Hendek na Hadžetu 4. septembra 2010. i Ugovor na Hudejbiji što će reći Tursku inicijativu. Sve nas to vodi ka konačnoj pobjedi istine i pravde, odnosno Oslobođenju Sandžaka i amnestiji svih koji su se godinama borili protiv istine, poput sljedbenika mekkanskih vođa otpora misiji Muhammeda, a.s.

Tri su ključne stavke u pozivu Glavnog muftije na povratak jedinstvenoj Islamskoj zajednici onih koji su se otuđili od nje. Prva je još jedan dokaz veličine i dubine pokreta bošnjačkog buđenja, jer samo veliki i duhovno jaki mogu praštati i pružati ruke pomirenja onima koji im kontinuirano nastoje napakostiti, kao i pokazatelj širokogrudosti samog nosioca tog projekta koji je spreman ne zaboraviti nego oprostiti svima koji su nasrtali na njega ne birajući sredstva i načine, udarajući nerijetko na čast i dostojanstvo, kako njega samoga tako i njegove porodice. To je snaga koju može imati samo iskreni vjernik koji slijedi primjer svog Poslanika koji je oprostio i najljubim neprijateljima, poput Ikrimea ibn Ebu Džehla, Hinde i Ebu Sufjana, koji su nakon toga prešli na islam i činili hizmet vjeri sve do smrti.

Druga stavka u ovom pozivu krije se u Muftijinom riječima da je na ovakav čin ponukan signalima onih koji bi da se vrate jedinstvenoj Islamskoj zajednici. Ovaj podatak govori o porazu ideologa i stratega pokušaja razbijanja IZ, odnosno nemogućnosti poluga režima, Udbe i kriminalaca da kontroliraju sve one koji uviđaju da su počinili grešku i traže način da istu isprave. Naravno da ovo dodatno unosi nesigurnost svim onim strukturama koje su konstruirale paravjersku tvorevinu i strah da će se

do kraja objelodaniti stvarna pozadina njihovih nastojanja kao i sprega svih lokalnih, državnih i međunarodnih učesnika u ovom nečasnom djelu. Međutim, ovo ne treba biti smetnja onima koji u srcu gaje ideale katarze da istu i učine, jer da bi doživjeli pročišćenje moraju se suočiti sa vlastitim strahovima i pobjediti one koji ih pokušavaju ucjenama, prijetnjama i drugim vidovima pritisaka navesti da i dalje ostanu u kaljuži. To je prirodan slijed događanja koji se može najslikovitije ilustrirati situacijom suočavanja bolesnog organizma sa raznim otporima na putu svog ozdravljenja.

Treća stavka odnosi se na one koji su se najviše uzбудili zbog Muftijine ponude. Činjenica da su u dnevnoj novini koja iskazuje zvanični stav države izveli najljućeg antimuslimanskog artiljerica da pokuša minirati ovaj poziv, govori sama za sebe koliko vraćanje jedinstva Islamskoj zajednici smeta srpskim muslimanskim dušebrižnicima. Pitanje slobode hrišćanina Darka Tanaskovića da proizvoljno, da ne kažem iskrivljeno i zlonamjerno, tumači islam samim muslimanima, fikshskog je karaktera te ćemo isto prepustiti fetvei-eminu Islamske zajednice. Međutim, ono što para oči laicima jeste konotativno korišćenje imena Poslanika Muhammeda, a.s., u svrhu izazivanja negativnog osjećanja kod srbijanske javnosti i sa ciljem satanizacije i glavnog muftije Zukorlića i Muhammeda, a.s. Naravno da i Tanasković i „Politika“ dobro znaju da će ovaj potez čelnika Islamske zajednice uništiti velikodržavni projekt sataniziranja i Bošnjaka muslimana i Islamske zajednice u Srbiji i samoga muftije Zukorlića kod međunarodne zajednice, te su zbog toga i prije nego su dozvolili onima na koje se poziv odnosi da se bilo kako izjasne krenuli histerično napadati ovu časnu ideju, tražeći podvalle tamo gdje ih nema, kako bi dvosmjernim djelovanjem uputili poruku onima koji se žele vratiti u Islamsku zajednicu da to ni u kom slučaju ne smiju raditi, kao i srbijanskoj javnosti i međunarodnoj zajednici da su Islamska zajednica u Srbiji, muftija Zukorlić i svi ostali činioци pokreta bošnjačkog buđenja uzročnici svih problema unutar sandžačkog i dijelom cjelokupnog srbijanskog društva. Ovo je posebno važno jer je nakon obznanjivanja dosadašnjih rezultata Turske inicijative dokazana direktna umiješanost beogradskog režima u stvaranju paravjerske tvorevine te da je to u cjelini velikosrpski projekt smišljen da bi izolirao Bošnjake muslimane Sandžaka od ostatka svijeta i na koncu raznoraznim procesima asimilirao u srpski narod.

Jahja Fehratović

POKUŠAJ BLAĆENJA PREDSEDNIKA BKZ-A JAHJE FEHRATOVIĆA OD STRANE RASIMA LJAJIĆA,
MIRSADA ĐERLEKA I NJIHOVOG POSLUŠNIKA ELIJASA REBRONJE

POLITIČKA HAJKA NA FEHRATOVIĆA

RTV Novi Pazar u svojoj informativnoj emisiji *Dnevnik* od 12.01.2012. prenijela je nepotpisan tekst sa web-portala u kojem se blati ličnost predsjednika BKZ-a Jahje Fehratovića. Tim povodom BKZ se javnosti obratila saopćenjem za javnost koje prenosimo u cjelosti:

Nakon neistinitog, prljavog, lažnog i konstruiranog pisanja portala *sandzakmedia.com* kojim se želi narušiti ugled predsjednika BKZ-a, naročito poslije preuzimanja takvih neistina od strane RTV Novi Pazar u informativnoj emisiji *Dnevnik*, BKZ je sprovela opsežnu istragu da sazna ko stoji iza ovih uvreda i pokušaja rušenja ugleda predsjednika Jahje Fehratovića.

Utvrđeno je da iza sajta *sandzakmedia.com* stoji lično lider SNP-a Mirsad Đerlek. Ovim se potvrđuje pisanje revije „Sandžak“ da Đerlek saraduje sa Rasimom Ljajićem, čija je medijska ispostava RTV. Đerlek i Ljajić su dogovorili zajedničko predizborno djelovanje protiv BKZ-a, IZ-e, BDZ-a i svih institucija i pojedinaca koji čine autentični sandžački blok u du-

hovnom, kulturnom, nacionalnom, političkom i svakom drugom vidu društvenog organiziranja i javnog eksponiranja, kao i postizbornu koliciju.

Mirsad Đerlek je ovaj gnusni tekst naručio kod izvjesnog Elijasa Rebronje, a sa Ljajićem dogovorio da isti promovira RTV kako bi pokušali skrenuti pažnju sa sve jasnije slike u javnosti o njihovom političkom debaklu i umiješanosti u kriminal, te diskreditirati ličnost predsjednika BKZ-a i glavnog i odgovornog urednika revije „Sandžak“ koja je svojim pisanjima razotkrila pravo lice i Đerleka i Ljajića.

Nema sumnje da je ovo pokušaj da se odgovori na raskrinkavanje kriminala koji opstaje isključivo u sprezi sa politikom, ali na nizak i vulgarn način, što samo potvrđuje da je Mirsad Đerlek proizvod Rasima Ljajića, a obojica su sluge beogradskog režima koji nastoje da blaćenjem onih koji su se usudili govoriti istinu umanje efekte izrečene istine.

Bošnjačka kulturna zajednica daje

punu podršku predsjedniku Jahji Fehratoviću koji je za nešto više od godinu dana pokazao da predstavlja oličenje muslimana intelektualca koji ima visoke ideale i spreman je da se bori za njih.

Što se tiče autora ovog prljavog teksta Elijasa Rebronje, poznato je da je isti prvo radio za Ljajića, potom za Ugljanina, onda iznova za Ljajića, pa sada za Mirsada Đerleka – jednom riječju, sluga beogradskim slugama. Njegovo nasrtanje na bošnjačke intelektualce i pisce najvjerojatnije je povezano i sa traumom iz djetinjstva i mladosti, kada su isti oni sa kojima je sada u tandemu razložno i bezrazložno napadali i ljagali njegovog rahmetli oca, pjesnika Ismeta Rebronju, da bi mu pred kraj života dali neku vrstu priznanja i nakon smrti veličali djelo, a branili ga, bez obzira na cijenu i prigovore, upravo oni koje sada žele lažima i konstruiranim tekstovima napadati preko iste one televizije koja je ne tako davno blatila, vrijeđala i pokušavala poniziti druge sandžačke i bošnjačke pisce i intelektualce.

ELIJAS REBRONJA

RASIM LJAJIĆ

MIRSAD ĐERLEK

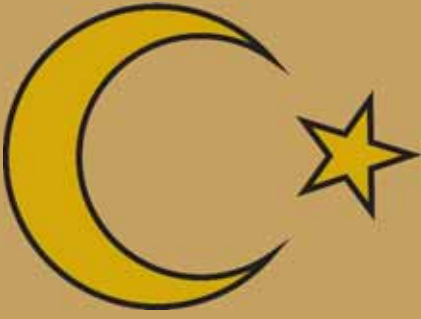
Regionalna Radio Televizija
Novi Pazar

SANDŽAK TV – UŽIVO

TV Sandžak možete pratiti putem interneta na adresi www.sandzak.tv.

Vijesti TV Sandžak možete pratiti radnim danima u 18:55 h (GMT+1). Repriza *Dnevnika* se emituje u 10:15 h i 00:00 h (GMT+1).

Vremenska razlika za SAD: Radnim danima *Dnevnik* pratite u 22:00 h (GMT-5), a reprizu u 00:00 h (GMT-5).

REBIUL-EWEL ZA POVRATAK JEDINSTVA ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Glavni muftija Muamer-ef. Zukorlić proglasio je rebiul-ewvel, mjesec rođenja Poslanika Muhameda a.s., mjesecom jedinstva Islamske zajednice i amnestije za sve koji su se prije nekoliko godina izdvojili iz Islamske zajednice i uputio im poziv da se vrate:

„Želja mi je da ovaj poziv razumiju onako kako je upućen, iskreno, dobronamjerno, kao pružanje ruke i davanje prilike da se, koliko je to moguće, otkloni šteta koja je nanijeta Islamskoj zajednici u posljednje četiri i po godine. Ovo svakako nije promjena odnosa prema tom činu, o njemu će historija dati konačan sud na ovom svijetu, a onaj ko je jedino ovlašćen da sudi, naš Stvoritelj, na budućem svijetu. Mi smo u obavezi i emanetu da damo priliku ljudima da isprave ono u čemu su pogriješili. Ovaj mjesec želimo iskoristiti kroz pozitivne poruke i pozive, zato ćemo se u toku ovoga mjeseca ustezati od bilo koje riječi koja može značiti osudu onoga što je ranije učinjeno kako bismo potvrdili svoju odlučnost da damo priliku i bratski pružimo ruku. Ovo je poziv svim imamima koji su se prije nekoliko godina izdvojili iz Islamske zajednice, kao i njihovim sljedbenicima, da se vrate tamo gdje im je mjesto. Tamo gdje su bili i gdje pripada svako ko nosi Šehadet u srcu. Svako ko prihvati ovaj poziv u toku ovoga mjeseca neće imati nikakve administrativne niti bilo kakve druge posljedice.“

AMNESITIJU JE BEZUSLOVNA I POTPUNA

Glavni muftija je kazao da je amnestija potpuna i безусловna i da očekuje da će oni kojima je poziv upućen ovo pravilno shvatiti i prihvatiti jer su ga na ovaj čin navele inicijative i prijedlozi ljudi koji su u proteklom godinama bili na drugoj strani.

„Bez obzira što smo u ovom perio-

du bili odlučni u odbrani Islamske zajednice, to nas nimalo neće spriječiti da ovoga mjeseca budemo apsolutno tolerantni, milosrdni i da ovu priliku damo iz dubine srca i cijelim bićem. Od nas vjera traži da sve što radimo - radimo maksimalno odano i težimo perfekciji“ - rekao je muftija Zukorlić.

ANKARA JE SHVATILA SUŠTINU PROBLEMA

On je prokomentirao i tursku inicijativu ocijenivši da je sve što ima veze sa vraćanjem jedinstva Islamske zajednice međusobno povezano, pa i ovaj njegov poziv. On se zahvalio turskim vjerskim autoritetima i rukovodstvu R. Turske na inicijativi i zalaganju da se jedinstvo Islamske zajednice povрати, iako još uvijek nema konkretnih rezultata:

„Ja sam zadovoljan svim tim pregovorima jer je kroz njih jako mnogo stvari postalo poznato. Ranije se djelovalo pravcem izolacije Mešihata i mislim da su oni u Ankari do kraja shvatili, a mislim da su i u Beogradu shvatili da smo mi definitivno ključna strana u rješavanju ovog problema, a očito i nekih drugih otvorenih pitanja u Sandžaku.“

RAZBIJANJE ISLAMSKJE ZAJEDNICE JE BEOGRADSKI PROJEKT

Muftija je i podsjetio da su ovi pregovori i angažiranost državnog vrha pokazali da je razbijanje Islamske zajednice bio projekt vlasti u Beogradu i više političkih faktora koji su postigli konsenzus oko toga:

„Kad kažem da je ovo jasno Ankari, budite sigurni da je jasno i Briselu i Vašingtonu, jer Ankara to ne radi na svoju ruku već uz saglasnost ključnih faktora na međunarodnom planu.“

TURSKA INICIJATIVA JE DUG PROCES

Muftija je kazao da nije pesimista po pitanju turske inicijative i da očekuje da se to privede kraju, ali i da je svjestan da se taj proces ne može riješiti sa nekoliko sastanaka, jer je razbijanje Islamske zajednice pripremano i realizirano dugi niz godina, pa će se i ovaj problem rješavati u širokom luku:

„Problem koji je politički izazvan se ne može do kraja riješiti ni vjerski ni kulturološki, osim politički. Očekujem da ishod na narednim izborima olakša i Ankari i Beogradu da se suoče sa novim stanjem gdje će glavni destruktori iz Sandžaka biti manje uticajni i onda više neće moći da potpaljuju problem kroz svoje pozicije u Beogradu.“

PONOVO OTVORENA CARINA

U Novom Pazaru je 21.01.2012. upriličeno još jedno „svečano otvorenje Carine“ koja je prijašnjih godina funkcionirala u jako lošim uvjetima u okviru Kragujevca. Ovoga puta Carinu su otvarali ministri Ugljanin i Ljajić, sekretar Ministarstva finansija Miodrag Đidić, direktor Uprave carine Predrag Petronijević, te ispred GU Nihad Hasanović. Ovo je bilo treće ili četvrto svečano otvaranje Carinske ispostave u novom Pazaru.

Ljajić je izgleda ovog puta mislio ozbiljno najavljujući da je ove godine prioritet razvijanje privrede i otvaranje novih radnih mjesta u Novom Pazaru, jer je već u pre-zaposlenim gradskim preduzećima počeo zapošljavati partijske poslušnike i nekvalificirana lica koja će iskoristiti u predizbornoj kampanji.

Ugljanin je na samom otvaranju najavio još jedno otvaranje ove carine u bliskoj budućnosti: „Zahvaljujem svima koji su dali svoj doprinos za otvaranje ove ispostave, a verujem da će druga faza biti otvaranje carine.“

Sličnu stvar građanima Novog Pazara poručio je Đidić:

„Ovo je samo jedan stepen ka razvoju carine u Novom Pazaru.“

Plejadi svečanih otvarača carinarnice pridružio se Hasanović ističući da se grad „ekonomski“ potrudio da sredi prostor i asfaltira plato carinarnice.

Očigledno će predizborna kampanja ličiti na onu iz poznog doba Miloševićeve vladavine kada su čuveni Silosi u Novom Pazaru otvarani, više se niko i ne sjeća koliko puta. Dolazili su nam tada razni premijeri i ministri da svečano puste u rad pogon po pogon ovog nikada neostvarenog „giganta“.

KOALICIJA LAJIĆ-UGLJANIN

U izjavi za Tanjug, 09.01.2012., Rasim Ljajić je najavio koaliciju sa Suljemanom Ugljaninom u svih šest sandžačkih općina. On se ogradio od svih poduhvata koje Bošnjaci Sandžaka čine na putu autonomije Sandžaka, nazvavši ih „separatističkim“. Javno je optužio glavnog muftiju Muamer-ef. Zukorlića, kao predvodnika autonomaša, da, kako on tvrdi, „Muftija stvara crnu sliku o Sandžaku“.

Da li je dobro da SDA i SDP izađu zajedno na izbore pokazuje nam sljedeća anketa koju je sproveo SandžakPRESS.net:

- Da i podržavam ih: 27.63%
- Da, da se vidi da imaju iste političke ciljeve: 21%
- Ne i protiv njih sam: 37.21%
- Ne, jer će tako izgubiti glasače: 7.99%
- Nemam stav: 6.16%

LJAJIĆ FINANSIRA PARAVJERSKU TVOREVINU

Gostujući na Regionalnoj TV, 20.01.2012., visoki funkcioner SDP-a Fahrudin Mekić potvrdio je špekulacije o saradnji Rasima Ljajića i Adema Zilkića i njihovu spregu u borbi protiv Islamske zajednice. Govoreći o finansiranju određenih institucija od strane Gradske uprave za 2011. godinu, Mekić je kazao: „Mi smo u prošloj godini uplatili velika sredstva za pomoć vjerskim zajednicama u Novom Pazaru. Na račun vjerskih zajednica uplaćeno je oko 180.000 din.“

Poznato je da GU Novi Pazar ni za vrijeme gradonačelnika Mirsada Đerleka, a posebno za vrijeme mandata Meha Mahmutovića, nije ni na koji način pomagala rad Islamske zajednice. Naprotiv, Rasim Ljajić, kao kontinuitet politike Sulejmana Ugljanina, nastavio je sa napadima na vakufsku imovinu (Novopazarska banja, Hadžet, Islamske ustanove i dr.) i drugim pokušajima destabilizacije Islamske zajednice.

Obzirom na sve učestaliju promociju paravjerske tvorevine od strane Ljajićeve RTV, lahko je zaključiti na čiji račun je uplaćeno 180.000 RSD.

IZVOR: SANDŽAKPRESS.NET

IZBORI U MAJU

Predsjednica Skupštine Srbije Slavića Đukić-Dejanović izjavila da će parlamentarni i lokalni izbori biti raspisani 11. marta, kada ističe posljednji rok za start izbornih procesa.

„Iz ekonomskih razloga, predsjednik Boris Tadić raspisat će parlamentarne, a ja lokalne izbore istog dana“ – kazala je Dejanovićeva. Prema njenim riječima, gotovo je izvjesno da će datum njihovog održavanja biti 6. maj, tako da će kampanja trajati nešto kraće od dva mjeseca.

Da li će izbori biti raspisani i na Kosovu, znat će se 11. marta, kada će se o tome donijeti „politička odluka“.

Republička izborna komisija (RIK) saopćila je da će glasački listići na parlamentarnim izborima biti svijetlo ljubičaste boje, a kontrolni listići za provjeru ispravnosti glasačke kutije boje kajsije. RIK je usvojio novi Poslovnik o radu, koji će stupiti na snagu osam dana nakon objavljivanja u „Službenom glasniku“.

OSNOVAN GRADSKI ODBOR BDZ U PRIJEPOLJU

U Prijepolju je 21.01.2012. održana Izborna skupština općinskog odbora BDZ. Ovom događaju prisustvovalo je preko 700 delegata. Izornoj skupštini prisustvovalo je cjelokupno rukovodstvo BDZ-a na čelu sa predsjednikom Emirom Elfićom.

Prije izbora gradskog rukovodstva prisutnima se obratio predsjednik Elfić.

Nakon toga izabrani su partijski organi. Za predsjednika Skupštine izabran je Enes Turković - inženjer organizacionih nauka, a za predsjednika općinskog odbora izabran je advokat Sabahudin Hajdarević.

Nakon sjednice, svečano je otvorena i kancelarija stranke. Kancelariju je otvorio predsjednik BDZ-a Emir Elfić.

LJAJIĆEV ATAK NA „JEDINSTVO“

SDP ZA MEDIJSKI MRAK U SANDŽAKU

Kako navodi Sandžak PRESS, ministar za rad i socijalnu politiku, Rasim Ljajić, uz podršku pojedinaca iz Vlade R. Srbije

više mjeseci radi na ukidanju TV Jedinstva.

Prema tim saznanjima, uz razne malverzacije, Ljajić je uspio da izdejstvuje brisanje iz registra privrednih subjekata u Agenciji za privredne registre (APR) osnivača TV Jedinstva - AD „Jedinstvo“. Sada se nastavlja pritisak na Savjet Radio-difuzne agencije (RRA) da donese rješenje o oduzimanju frekvencije ovoj televiziji.

Nije teško zaključiti da je ovo pokušaj da se uguši svjetlo slobodnog informiranja kako bi RTV Rasima Ljajića ostala jedina sa signalom u većinskom dijelu Sandžaka za vrijeme predizborne kampanje.

Javnosti je poznato da je TV Jedinstvo uvijek bila otvorena za sve, te da je Rasim Ljajić upravo zahvaljujući dostupnosti ove televizije pobijedio na prošlim izborima.

PODMUKLI UDARAC

Kako bi izazvao dodatnu nesigurnost u kolektivu TV Jedinstva, Ljajić je angažirao Denisa Mavrića, direktora RTV, da vrbuje radnike ove televizije i ugovara njihov transfer u RTV. Od 01.02.2012. godine sa TV Jedinstvo u RTV prelaze šef tehnike Staniša Trifunović i kameraman Edis Klimenta.

Poznato je da broj zaposlenih u RTV-u daleko iznad njenih stvarnih potreba, te da je ovo još jedan korak u trošenju novca građana u cilju obračuna sa neistomišljenicima.

Iako postoji izvjesna doza zabrinutosti kod sandžačke javnosti za budućnost ove televizije, dobro upućeni podvlače da je Rasim Ljajić prekasno krenuo u gašenje TV Jedinstvo, te da će ovakvi postupci negativno utjecati na volju birača.

IZVOR: SANDZAKPRESS.NET

UGLJANIN IZGUBIO SPOR PROTIV GLASA ISLAMA

Viši sud u Novom Pazaru, 14.12.2011, sa vijećem u sastavu: sudija Derviš Gašanin - predsjednik vijeća, porotnici Dunjić Milisava i Hadžerić Fuada - članova vijeća, razmatrajući tužbu Ugljanin Sadika (brata Sulejmana Ugljanina) protiv

Mešihata Islamske zajednice i tadašnjeg uredništva „Glasa islama“ Sadiković Refika i Smailović Fahrudina, donio je presudu kojom se ODBIJA pomenuta tužba Ugljanin Sadika, kojom je tražio da mu se na ime „naknade nematerijalne štete“ isplati iznos od 10 miliona dinara. Sud je ovu optužbu okarakterizirao „neosnovanom“.

Zastupnici Islamske zajednice i „Glasa islama“ u ovom sporu bili su pravnici Fahir Hamzagović i Ferrid Bulić, dok je Ugljanina zastupala advokatica Refija Garibović.

ISPRAVKA

U prethodnom izdanju revije „Sandžak“, br. 160, od 01.01.2012, na strani 7, u tekstu pod naslovom *Da li je rudnik uglja Stavalj druga Kolubara*, tehničkom omaškom stoji da je Harun Hajradinović odbornik SNP-a (Sandžačke narodne partije), a treba stajati da je Harun Hajradinović predsjednik Odborničkog kluba NPS-a (Narodnog pokreta Sandžaka) i predsjednik Opštinskog odbora NPS-a u Sjenici. Revija „Sandžak“ se izvinjava gospodinu Hajradinoviću i svim čitaocima zbog ove omaške.

NEZASLUŽENA AKREDITACIJA DRŽAVNOG UNIVERZITETA

Nekoliko fakulteta u Srbiji akreditirano je uprkos činjenici da su od ovlaštenih recenzenata dobili negativne ocjene. Njihovi studijski programi bodovani su ocjenom nižom od prelazne, to jest ispod šestice, otkriva dnevni list „Kurir“.

Akreditaciju su dobili čak i programi koji su za svih 12 standarda od jednog recenzenta dobili negativne ocjene. **To je slučaj sa Departmanom umjetnosti u Novom Pazaru, čiji je studijski program Likovna umjetnost od jednog recenzenta dobio najvišu ocjenu 4,33. Za standard „organizaciona i materijalna sredstva“ dobio je samo 1,83, dok su čak četiri ocjenjivana elementa dobila dvojke. Ostalih osam programa dobili su ocjene između dva i četiri.**

Na sajtu Komisije za akreditaciju i provjeru kvaliteta piše da je Departman akreditiran 2008., a da je program Likovna umjetnost 2009. dobio akt upozorenja u petom krugu akreditiranja. Akreditaciju je dobio u sedmom krugu 2010. Iz KAPK nisu htjeli da dostave dokumentaciju o ocjenjivanju.

„Ukoliko je ispunjenost pojedinih standarda lošije ocijenjena od strane nekog od recenzenata koji vrše uvid u rad ustanove, ustanovi se upućuje akt upozorenja. Tek ukoliko ustanova ispuni sve standarde, dobija uvjerenje o akreditaciji“ – kaže Vera Vujčić, predsjednica KAPK.

IZVOR: KURIR

PROSLAVA SV. SAVE OVE GODINE JEDINO U GRADSKOJ UPRAVI

Ove godine škole u Sandžaku nisu pridavale veliku pažnju školskoj slavi Sveti Sava. Prošlogodišnja akcija Islamske zajednice, Bošnjačkog nacionalnog vijeća i Bošnjačke kulturne zajednice dala je velikog ploda, tako da se ni direktori ni nastavnici nisu usuđivali prijetnjama i ucjenama prisiljavati učenike da obilježavaju ovaj pravoslavni praznik.

U većini škola u Novom Pazaru održana je samo „radna“ i svečana sjednica nastavničkog vijeća. Indikativno je da su poneke škole poput „Stefana Nemanje“ u Novom Pazaru tu sjednicu zakazale baš za 12:00 h, za vrijeme džume namaza.

Nasuprot tome, Svetosavska akademija je održana u Skupštini grada Novoga Pazara. Njoj su prisustvovali velikodostojnici SPC i rukovodstvo Grada, te manji broj školske djece, većinom kršćanske vjeroispovijesti.

Grupa profesora i učenika je u organizaciji GU Novi Pazar poslata na centralnu Svetosavsku akademiju „Duhovna buktnja Svetog Save“ u beogradskom Sava centru.

IZVOR: SANDZAKPRESS.NET

NERAVNOPRAVNA RASPODJELA BUDŽETSKIH SREDSTAVA VJERSKIM ZAJEDNICAMA

SPC 85%, IZ 1%

Čak 85% sredstava iz budžeta Srbije namijenjenih vjerskim zajednicama ide za Srpsku pravoslavnu crkvu, ili preciznije 5.763.000 eura.

Svećenstvu i monaštvu SPC na Kosovu i Metohiji država će ove godine pomoći sa 55 miliona dinara. Zajedno sa programima za crkveno graditeljstvo, SPC u pokrajini moći će da računa na ukupno 75 miliona dinara iz državne kase. To je samo dio ukupne svote od 678 miliona, koju će podijeliti sve crkve i vjerske zajednice u Srbiji.

Najveća stavka u ovom budžetu je program koji obuhvata unapređenje vjerske kulture i zaštitu kulturnog i nacionalnog identiteta.

„Za finansiranje naučnih skupova, umjetničkih radionica, horova i ostalih prosvjetno-naučnih sadržaja namijenjeno je 40 miliona dinara“ – objašnjavaju u Ministarstvu dijaspore i vjera. „Eparhije SPC u Crnoj Gori, Hrvatskoj i BiH, u okviru pomoći zaštite kulturnog, vjerskog i nacionalnog identiteta, podijelit će 266 miliona dinara. Dio kolača dobit će i bogoslovijske u regionu – na Cetinju, u manastiru Krka i u Foči“ – navode „Večernje novosti“.

Dio budžeta koji je namijenjen muslimanima (oko 2%) bit će podijeljen na Islamsku zajednicu u Srbiji i paravjersku tvorevinu. Na spisku budžeta za finansiranje spomenute tvorevine stoje nepostojeće „medrese i fakulteti“.

IZVOR: SANDZAKPRESS.NET

LJAJIĆ FINANSIRA CRKVENE, A OPSTRUIRA VAKUFESKE KUHINJE

Ministar rada i socijalne politike Rasim Ljajić izjavio je da je za 2012. obezbijeđeno 537 miliona dinara za rad postojeće 73 narodne kuhinje u Srbiji. On je za RTS kazao da je taj novac namijenjen narodnim kuhinjama u općinama i gradovima Srbije, izuzimajući Beograd. U ove 73 narodne kuhinje se ubrajaju sve koje su pod kontrolu SPC-a, a

ne i sedam vakufskih narodnih kuhinja u Novom Pazaru, Tutinu, Sjenici, Novoj Varoši, Prijepolju, Brodarevu i Priboju, za čiji rad se staraju BKZ i CHR „Hajrat“ Islamske zajednice u Srbiji.

NASRTAJ NA SUVERENITET BOSNE

Dok su Bošnjaci 9. januar dočekali sa bolom i tugom, sjećajući se genocida i zločina koji otpočese na taj dan 1992., u Banjoj Luci se održavao skup u povodu „20 godina RS-a“. Na tom skupu slavili su se dželati bošnjačkih šehida: Karadžić, Mladić i dr. Svojim prisustvom, riječju i djelom skup su podržali predsjednik Srbije Boris Tadić i patrijarh SPC Irinej.

Toga dana Dodik je izjavio da su Bošnjaci putem Alije Izetbegovića imali očiglednu namjeru da islamiziraju BiH. Boris Tadić je primio orden od Dodika i kazao da ga to obavezuje da saradnja

BiH. Islamska zajednica u BiH je najoštrije osudila ovu i svaku drugu vrstu zloupotrebe termina „islam“, kao praksu kojoj često posežu neki srpski političari i ekstremisti i insistira da srpski političari u Banja Luci i Beogradu prestanu zloupotrebjavati islam, te skrenula pažnju međunarodnoj zajednici da srpski političari šire klimu mržnje i rasizma.

Rijaset je skrenuo pažnju Dodiku da on nije kompetentan da se bavi islamom i najavio da će Islamska zajednica braniti svoja prava i muslimanske interese i od Milorada Dodika. Rijaset je također primjetio da Do-

za druge, kako bi odbrani vlastita prava, prije svih pravo na život i čast“ – kaže se u saopćenju Rijasetu IZ-e u BiH.

BKZ: IRINEJ JE NARUŠIO SUVERENITET BIH

Bošnjačka kulturna zajednica najoštrije je osudila tendencioznu izjavu patrijarha SPC Irineja od 09.01.2012. u Banja Luci, kojom negira suverenitet i teritorijalni integritet BiH, a Republika Srpska promovira u tzv. „srpsku državu“.

BKZ je podsjetila Irineja da je BiH suverena i međunarodno priznata država koja je bila izložena agresiji od strane SRJ, a bošnjački narod genocidnom projektu pripremljenom od strane SANU, podržanog od rukovodstva SPC, implementiranog od strane zločinačkog režima Slobodana Miloševića, te da je neprimjereno da se na ovako grub način zloupotrebljava gostoprimstvo i sipa so na otvorenu ranu.

„Bili smo zaprepašteni izjavom gospodina Irineja odmah nakon izbora na mjesto patrijarha da se muslimanima ne može vjerovati i da oni kad su u manjini poginju glave, a kad ojačaju nastoje silom nametati svoju ideologiju, ali smo htjeli vjerovati da je po srijedi nesmotrenost i početno nesnažanje na novoj funkciji“ – stoji u saopćenju BKZ-a i dodaje da je nakon posljednjeg istupa ova organizacija sigurna da je ovo dobro osmišljen koncept revidiranja historije u izvedbi cjelokupnog srpskog političkog, nacionalnog i duhovnog establišmenta.

BKZ je ukazala da dodjela ordena Republike Srpske na lenti predsjedniku Srbije Tadiću, koga su prethodno dobili i haški optuženici za ratne zločine, do kraja demaskira nedosljednost Tadićeve navodne mirovne politike.

BKZ je Dodikovu kvalifikaciju bošnjačkih političara kao „lešinara u Sarajevu“ okarakterizirala kao potvrdu da su sva dodvoravanja iz Sarajeva prema Beogradu i Banjoj Luci samo podgrijava osionost Dodika i njegovih mentora iz Beograda.

BKZ je na kraju poručila svima koji negiraju suverenitet i teritorijalni integritet BiH i genocid nad Bošnjacima da će sve svoje resurse i kapacitete upotrijebiti u odbrani nacionalnog interesa svih Bošnjaka svijeta: cjelovita i suverena BiH i pravo bošnjačkog naroda da više nikada ne dozvoli da bude žrtva genocidnih projekata.

LZS: IZOSTAJE REAKCIJA BAKIRA IZETBEGOVIĆA

Liga za Sandžak je u svom saopćenju za javnost, koje je potpisao predsjednik Hako Duljević, podsjetila da dok Tadić izjavljuje da nikada neće prihvatiti zahtjev za ukidanje institucija na Kosovu, bošnjački član Predsjedništva BiH kalkulantski „ćejfi“ na mucu svoje braće u Sandžaku i ignorira brutalne pokušaje beogradskog režima da ukine sve autentične bošnjačke institucije u Sandžaku i Srbiji.

„Nakon što je, u cilju realizacije svojih projekata, angažirao izdajnika bošnjačkog naroda i aktivnog saradnika UDBA-e Adema Zilkića, koji je prvi pristao na 'titulu' srpskog reisa za Podunavlje i Pomoravlje, beogradski režim pokušava preko javnih TV servisa blatiti vjerskog poglavara muslimana, omalovažavati vjernike i destabilizirati zajednicu kroz 'produžene ruke' u Bosni i Hercegovini“ – stoji u saopćenju LZS i osvrće na nedavno oglašavanje izvjesnog Terzića koji je javno podržao Zilkića i dao mali „doprinos“ kontinuiranim napadima beogradskog režima na reisu-ulemu Cerića.

sa obje strane Drine bude još plodotvornija. Patrijarh Irinej je u svojom izjavom napao ustavno-pravni poređak BiH: „Neka je sretan ovaj dan i neka je blagoslov Božiji na narod i Republiku Srpsku, najmlađu srpsku državu!“

RIJASET: DODIKU SMETA I MRTAV ALIJA

U povodu političke zloupotrebe termina „islam“ od strane Milorada Dodika, Rijaset IZ-e u BiH oglosio se saopćenjem za javnost u kom stoji da je Dodik u kontekstu oživljavanja sjećanja na početak genocidnog projekta ponovo koristio termin „islam“, rekavši da su Bošnjaci putem Alije Izetbegovića imali očiglednu namjeru da islamiziraju

dik, pošto nema živih političara, najavljuje napade na mrtvog Aliju Izetbegovića, računajući da ga već odavno niko ne brani i da su se njegovi politički nasljednici dobrim dijelom odrekli svega Alijinog, osim njegovog imena pred izbore. „Ima li iko da odgovori Dodiku u ime mrtvog Alije Izetbegovića? Gdje su Bošnjaci, njihova pamet i sloboda, ili opet čekaju da im Dodik dođe na kućna vrata, pa da se probude i shvate da napad na Aliju ustvari nije na Aliju, već na njih i njihovu porodicu? Jesu li Bošnjaci opet spremni da plaću kao nejač za onim što treba da brane kao muškarci? Hoće li im opet biti silovane majke, sestre i kćerke da bi shvatili da se trebaju boriti

KRIMINAL SDP VRHUŠKE U PRIJEPOLJU

Sjednica Skupštine općine Prijepolje, koja je prekinuta prije više od mjesec dana, nastavljena je 25.01.2012. Iako je po tačkama dnevnog reda trebalo da se raspravlja o radu javnih preduzeća, članovi Skupštine su govorili o zloupotrebama funkcionera lokalne samouprave. Odbornici opozicije su podsjećali da su glavnooptuženi u aferi krađa struje predsjednik prijepoljskog SDP-a Esad Hodžić i općinski vijećnik i lokalni biznismen Osman Čatić. Oni su negodovali što i poslije ovog skandala dotični i dalje bivaju članovi SO Prijepolje. „Esad Hodžić i Osman Čatić, pored ove, upleteni su u još niz afera i kriminalnih radnji“ – navodili su odbornici opozicije.

OPĆINA PRIBOJ I DALJE DISKRIMINIRA BOŠNJAKE

LAZAR RVOVIĆ

Općina Priboj nije uvela bosanski jezik i latinično pismo u službenu upotrebu, iako je imala dužnost da to učini. Predsjednik općine Priboj je Lazar Rvović.

Povjerenica za ravnopravnost Nevena Petrušić zaključila je da je ovim izvršena diskriminacija na osnovu nacionalne pripadnosti. Ona je ukazala Općini Priboj da je uvođenje bosanskog jezika i latiničnog pisma u službenu upotrebu Ustavom garantirana odrednica. Također, Zakonom o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina propisano je da jedinice lokalne samouprave uvode u ravnopravnu službenu upotrebu jezik i pismo nacionalne manjine ukoliko procent pripadnika na njenoj teritoriji dostiže 15%. Prema rezultatima posljednjeg popisa stanovništva, u Priboju živi više od 18% Bošnjaka.

ODBORNIKU GAČEVIĆU KRIVIČNA PRIJAVA

NE VOLIM GRADOVE SA DŽAMIJAMA

Medžlis IZ-e Prijepolje oštro je reagirao na izjavu Milana Gačevića, odbornika NS u SO Prijepolje, koja je održana 24.01.2012., po tački dnevnog reda *bratimljenja općine Prijepolje sa općinom Ejup u Republici Turskoj*: „Bratimljenje sa Turcima neće doprinijeti ničim dobrom. Ja lično više volim gradove bez džamija.“

U saopćenju se navodi da je Gačević, ovim činom, grubo povrijedio vrijednosti i simbole islama izražene kroz džamiju i na taj način povrijedio vjerska osjećanja muslimana:

„Medžlis IZ-e Prijepolje najoštije osuđuje ove izjave mržnje izrečene od strane općinskog odbornika Gačevića, izražavajući nadu da njegovo mišljenje ne odražava mišljenje srpskog stanovništva na području općine Prijepolje.“

Medžlis očekuje krivičnu prijavu protiv Gačevića, zaključuje se u saopćenju Medžlisa koje je potpisao glavni imam Aref-ef. Duraković.

PREDSEDNIK SKUPŠTINE OPŠTINE NOVA VAROŠ DILPARIĆ POD ISTRAGOM

MILIONSKA KRAĐA GRAĐANA

Zbog sumnje da je zloupotrijebio službeni položaj i oštetio budžet Srbije za više od milion eura, pokrenut je pretkrivični postupak protiv Bojana Dimitrijevića, bivšeg ministra trgovine i turizma. Pored Dimitrijevića, istragom je obuhvaćen i aktuelni predsjednik Skupštine opštine Nova Varoš Branislav Dilparić.

Kako se sumnja, državne pare pronevjerene su kroz nabavku dijelova za žičaru Briježda na Zlataru, koji su plaćani nekoliko puta više od realne cijene. U ovim malverzacijama korišćeni su i fiktivni računi.

U ovom poslu investitor je bilo ministarstvo sa Dimitrijevićem na čelu, koji je u to vrijeme bio kadar SPO, sada SNS, a suinvestitor je opština Nova Varoš. Na listi osoba koje su mogući nosioci kriminogenih aktivnosti su i Miroslav Tlačinac iz Kraljeva, direktor preduzeća Amiga izvođača radova na žičari, i inženjer Stevan Zorić iz Nove Varoši, koji je trebalo da kontroliše radove.

TADIĆ NA KOSOVU PERSONA NON GRATA

„Vlada Kosova ubuduće neće dopustiti ulazak predsjednika Srbije Borisa Tadića na Kosovo“ - izjavio je zamjenik kosovskog premijera i ministar pravde Hajredin Kući. Zabrana je uslijedila zbog Tadićevih političkih izjava za Božić u manastiru Visoki Dečani. Kući je prištinskoj televiziji *Klan Kosova* rekao da je Tadić zloupotrijebio posjetu manastiru Visoki Dečani za Božić rekavši da je Kosovo srpska zemlja, te da Srbija nikada neće priznati neovisnost Kosova.

AUTOPUT KROZ SANDŽAK – REALNOST ILI UTOPIJA

MRKONJIĆ: "SANDŽAKU PUTEVI NISU NI POTREBNI"

Ministar za infrastrukturu Srbije Milutin Mrkonjić izjavio je da je Srbija odustala od ideje da se kroz saradnju sa Turskom oko 30 miliona eura uloži u gradnju puta od Sjenice do Tutina ili od Novog Pazara do Sjenice. Na pitanje novinara dokle s stiglo sa realizacijom sporazuma između Srbije i Turske o izgradnji autoputa kroz Sandžak i da li je tačno da su, zbog kašnjenja izrade projekata, povučena sredstva koja su uplatili Turci, Mrkonjić je odgovorio:

„Autoput kroz Sandžak nikada nije bio ugovaran, niti da ga grade Turci. To je bila ideja da dio sredstava iz tog kredita oko 30 miliona eura uđe u realizaciju za izgradnju puta od Sjenice do Tutina, odnosno od Novog Pazara do Sjenice. Međutim, procjenom stručnjaka utvrdili smo da je bolje da sami gradimo put od Novog Pazara do Sjenice. Dakle, autoput tamo nije potreban“ – kazao je Mrkonjić.

ELFIĆ: BDZ ĆE SE IZBORITI ZA REALIZACIJU AUTOPUTA

Izjavu ministra Mrkonjića oštro je osudila BDZ saopćenjem za javnost u kome se navodi da Srbija ovakvim tretmanom Sandžaka, koji je svojim geografskim položajem historijska raskrsnica od Istoka ka Zapadu, na-

stavlja vjekovnu strategiju devastacije Sandžaka.

„Nerazvijanje infrastrukture jednog prostora znači uzimanje prava na normalan život prema savremenim standardima, kao i prava stvaranja perspektivne budućnosti“ – stoji u saopćenju BDZ-a i dodaje da su se Mrkonjićevom izjavom samo potvrdile sumnje da su spomenuti projekti dovedeni u pitanje i da se nastavlja ignoriranje razvoja ovog prostora u socijalnom, infrastrukturnom i ekonomskom smislu.

Osudama su se pridružili LDP i BNS, koji su također kritizirali ministra Mrkonjića zbog navedenih izjava.

SABA: SANDŽAKU IPAK TREBA AUTOPUT

U Frankfurtu je 19.01.2012. održana sjednica Upravnog odbora Sandžačke biznis asocijacije. Na sjednici su analizirani programski ciljevi i plan rada za 2012. godinu, kao i administrativne i tehničke pretpostavke za raspisivanje međunarodnog konkursa za izradu studije ekonomske opravdanosti izgradnje autoputa Sarajevo-Novog Pazara.

Rukovodstvo SABA-e je ovom prilikom obišlo nekoliko sandžačkih privrednika koji žive i rade u Kaselu i Ofe nbahu.

RASIM LJAJIĆ: MOŽDA, IPAK, ALI...

Par dana poslije Mrkonjićevih izjava, ministar Ljajić je izjavio da prolazak autoputa od Beograda do Jadrana, preko Pešteri, ostaje prioritet srbijanske infrastrukture.

MRKONJIĆ: NISAM REK'O ŠTA SAM REK'O

I ministar Mrkonjić se par dana poslije svoje izjave obratio novinarima kazavši da nije govorio o autoputu preko Sandžaka, već o regionalnim putevima Novi Pazar-Sjenica i Novi Pazar-Tutin.

PODSJEĆANJA RADI

Tokom zvanične posjete predsjednika Turske Abdulaha Gula Srbiji krajem oktobra 2009., predsjednik Srbije Boris Tadić izjavio je da je za razvoj Sandžaka od suštinske važnosti izgradnja autoputa kroz taj region na jugu Srbije:

„Bez izgradnje autoputa nema razvoja Tutina, Sjenice, Novog Pazara, Prijepolja, Nove Varoši i Priboja. Zbog toga želimo da on poveže Srbiju u uporišnoj tački Boljare sa Crnom Gorom“ – kazao je tada Tadić novinarima.

Izgradnja autoputa Beograd-Požega-Jadran, koji prolazi preko Pešteri, od Duge Poljane do Boljara na granici sa Crnom Gorom, dogovorena je još u julu 2009. između šefova diplomatija Turske i Srbije Ahmeta Davutoluca i Vuka Jeremića.

AKADEMICI NIJAZ DURAKOVIĆ I ĐENANA BUTUROVIĆ PRESELILI SU NA AHIRET. TIM POVODOM, GENERALNI SEKRETAR BANU MUAMER-EF. ZUKORLIĆ UPUTIO JE

HATARNAME PORODICAMA

1934.
2012.

Porodici rahmetli prof. dr. Đenane Buturović

Da je moguće biti tih i veliki, svojim životom i djelom pokazala nam je prof. dr. Đenana Buturović. Tiho je živjela i evo se tiho seli na Ahiret u susret radosti plodova obojsvjetskih dobrih djela.

Svi koji su je poznavali morali su je voljeti i poštovati. Veličina i skromnost u jednoj osobi izazivali su ono čisto poštovanje lišeno strahopoštovanja.

lako smo svjesni da je otišla

putem kojim ćemo svi morati ići, osjećaj žaljenja zbog gubitka, koji se porodici, naciji, ali i kulturi općenito ne može nadoknaditi, ogroman je.

Bošnjačka akademija nauka i umjetnosti (BANU) ovim je izgubila svoju redovnu članicu i jednog od osnivača Akademije, što se ne može ni pošto nadomjestiti, ali će nje-no naučno i kulturno djelo za Akademiju i javnost ostati nezaboravno.

Molim Uzvišenog Gospodara svjetova da rahmetli Đenani Buturović podari milost i najljepše mjesto u Džennetu, a porodici snagu i strpljenje.

Porodici rahmetli prof. dr. Nijaza Durakovića

Vijest o preseljenju na Ahiret uvaženog prof. dr. Nijaza Durakovića izazvala mi je osjećaj velikog žaljenja zbog nenadoknadiivog gubitka za porodicu, ali i bošnjačku naciju i intelektualnu jaonost općenito.

Izgubili smo čovjeka koji je nesporno volio svoju Bosnu i svoj narod i koji je na sebi svojstven način u kontinuitetu i dosljedno promovirao i branio svoja uvjerenja. Snaga dosljednosti, uprkos drastičnim promjenama pozicija u državi i društvu posljednjih decenija, zaslužuje veliko poštovanje.

Profesor Duraković je nedavno postao član Senata Bošnjačke akademije nauka i umjetnosti (BANU) i time potvrdio spremnost da sudjeluje u prvim redovima borbe

1949.
2012.

za potpunu institucionalizaciju bošnjačke nacije, što predstavlja posljednji korak do pune slobode našeg naroda.

Članovi BANU, kao i šira intelektualna jaonost, svojesni su da je odlazak profesora Durakovića ogroman gubitak za političku misao i teoriju na području Balkana i šire. Izgubili smo čovjeka koji sa punim pravom zaslužuje epitet narodni intelektualac.

Molim Allaha džele šanuhu da rahmetliji podari oprost i milost, a porodici snagu i strpljenje.

NAJČASNIJI ČIN ČOVJEKA POD AHMEDIJOM

Muftija banjalučki Edhem-ef. Čamdžić odbio je primiti Orden časti sa zlatnim zrcima predsjednika RS-a Milorada Dodika, sve dok Bošnjaci nisu ravnopravni građani RS-a u svakom smislu te riječi.

„Muftija banjalučki Edhem-ef. Čamdžić ne može primiti nikakav orden od predsjednika Republike Srpske dok njegove džematlije, muslimani Bošnjaci, u ovom entitetu nemaju ona prava koja zaslužuju po svim zakonima i propisima, Božjim i ljudskim, a to su jednakopravnost u raspodjeli radnih mjesta u državnim institucijama, sloboda od straha u kući i džamiji, te potrebni uvjeti za povratak i ostanak u svojim domovima, na svojim imanjima i svojim školama“ – stoji u saopćenju Ureda banjalučkog muftije.

Tim povodom glavni muftija Islamske zajednice u Srbiji Muamer-ef. Zukorlić uputio je čestitku svom kolegi Čamdžiću u kojoj se naglašava najdublje oduševljenje, ponos i poštovanje zbog čina odbijanja ordena časti ponuđenog od strane Milorada Dodika, predsjednika RS entiteta:

„Ovaj čin predstavlja odraz najvišeg stepena dostojanstva, baš onako kako dolikuje Muftiji koji vrši svoju dužnost u izuzetno teškim okolnostima na prostoru gdje je izvršen genocid. Vaš gest je najčasnije djelo koje je učinio jedan nosilac ahmedije u posljednje dvije decenije.“

U čestici muftije Zukorlića ističe se da muslimani Sandžaka posebno razumiju stvarnu pozadinu pokušaja da se ovakvim odlikovanjem unese razdor u redove uleme:

„To je bio pokušaj po beogradskom receptu da se, u vrijeme napada na reisulemu dr. Mustafu-ef. Cerića, poruči da postoje i oni koji su spremni na kolaboraciju. I ovim se potvrđuje da je agresija na Islamsku zajednicu u Srbiji prije četiri i po godine predstavljala samo prvi korak za razaranje Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.“

REISUL-ULEMI CERIĆU „NAGRADA ZA MIR“

Reisul-ulema akademik dr. Mustafa-ef. Cerić postao je laureat još jednog međunarodnog priznanja. Italijanska fondacija Dući odlučila je dodijeliti mu Nagradu za mir za 2012.

U pismu koje su mu uputili stoji: „Uzimajući u obzir Vaše relevantno i razumno zalaganje na promoviranje dijaloga među religijama i kulturama, Naučni komitet Fondacije Dući donio je odluku da Vam dodijeli Nagradu za mir Fondacije Dući za 2012. godinu.“

Ceremonija dodjele ovog priznanja održat će se u Rimu 20.03.2012. Toga dana priznanje će dobiti i Marco Impaglizzo - predsjednik Kršćanske zajednice Sant'Egidio i prof. André Azoulay - predsjednik Fondacije Anna Lindth.

Fondacija Dući bavi se promoviranjem međukulturalnog dijaloga. Nagrada za mir ove fondacije ustanovljena je 2006. i sastoji se od bronzane skulpture koja predstavlja toranj Fondacije, a dodjeljuje se ličnostima koje svojim aktivnostima daju relevantan doprinos na smirivanju tenzija i razumijevanju među ljudima i kulturama.

Reisu-l-ulema je laureat najviših međunarodnih nagrada i priznanja za mir i doprinos međuvjerskom dijalogu, od kojih je, svakako, najznačajnija UNESCO nagrada za mir iz 2003., Sir Sternbergova nagrada Međureligijskog vijeća kršćana i Jevreja za doprinos međuvjerskom razumijevanju iz 2004., nagrada Theodor Heuss za 2007. za predanost u posredništvu u krizi između Istoka i Zapada, nagrada Eugen Biser za 2008. dodijeljen u Minhenu za projekt „Zajednička riječ“ i dr.

NIKŠIĆ DŽAMIJA IZGORJELA U POŽARU

Dana 17.01.2012. oko 5:30 časova izgorjela je krovna konstrukcija Nikšić džamije u novopazarskom naselju Hadžet. Pored krova koji je u potpunosti izgorio, oštećene su i prostorije za obavljanje namaza, kancelarija i učionice. U požaru nije bilo žrtava.

Nakon izvršene analize i utvrđene štete, 20.01.2012., Mešihat Islamske zajednice imenovao je sedmočlani Odbor za obnovu džamije kojeg predvodi dipl. ing. arh. Safet Nuković. Prvoj sjednici Odbora prisustvovao je glavni muftija Muamer-ef. Zukorlić.

Odbor će organizirati pripreme, kontrolirati radove i vršiti prikupljanje potrebnih finansijskih sredstava.

Odbor poziva sve institucije i pojedince da svoje priloge daju isključivo posredstvom ovog Odbora.

Na drugoj sjednici Odbora 23.01.2012. predsjednik Nuković predstavio je Elaborat o stanju džamijskog objekta nakon požara, što je bio osnov za donošenje odluke da se pristupi uklanjanju preostalih dijelova, osim munare, i izradi projekta za izgradnju novog džamijskog zdanja.

Medžlis IZ-e Novi Pazar je otvorio namjenski žiro-račun na koji će se uplaćivati prilozi za obnovu ove džamije.

ISLAMSKE USTANOVE PONOVO ODBRANJENE

Fakultet za islamske studije u Novom Pazaru (FIS) još jedanput se našao na meti tajkuna i kriminalaca koji uz pomoć korumpiranih sudija i političara uporno nastoje oteti ovu zgradu koja predstavlja simbol opstanka vakufa na ovom prostoru.

„Ovim se samo potvrđuje diskriminatorski odnos vlasti prema vakufskoj imovini, dok se na drugoj strani SPC-u vraća njena oduzeta imovina i poklanja nova. Ova nastojanja predstavljaju nastavak agresije na Islamsku zajednicu sa namjerom slabljenja pobjedničkog talasa u odbrani svoje vjere, vakufa i ustanova Islamske zajednice. Ovo je paničan pokušaj neprijatelja Islamske zajednice da izazivanjem nereda skrenu pažnju sa kraha njihovih planova da ovladaju Islamskom zajednicom” – navodi se u saopćenju dekanata FIS-a.

Iako je otimanje zgrade bilo najavljeno je za 18.01.2012. u 10 h, izvršitelji se nisu pojavili. Studentima, njihovim roditeljima, profesorima i ostalim vjernicima i dobrim ljudima nije preostalo ništa drugo već da se, kao i do sada, sakupe ispred zgrade FIS-a i brane vakuf. To je spriječilo spomenutu grupaciju da realizira svoj nečasni plan.

„Vakuf je posljednje što nam je ostalo i ako nam ovo uzmu bolje da nas nema” – riječi su jednog od više stotina branitelja FIS-a.

ŠKOLA KUR'ANA USKORO I U PRIJEPOLJU

U Školi Kur'ana Časnog 21.01.2012. održana je priredba povodom završetka prvog polugodišta. Tom prilikom najmlađi polaznici pokazali su dio svog znanja i vještina koje su stekli u ovoj obrazovnoj ustanovi. Pozdravljajući sve roditelje i polaznike, direktor hfz. Irfan-ef. Malić najavio je za drugo polugodište otvaranje novih departmana, i to u Ljeskovi i Prijepolju.

USPJEŠNE AKTIVNOSTI MOK-A

Muslimanski omladinski klub (MOK) je 30.12.2011. obilježio godišnjicu svog rada. Tom prigodom organizirana je tribina na temu *Hidžab – tvoja istinska sloboda*.

Predavanje je održala Sedžda Zukorlić, studentica IUNP-a. Njene riječi su probudile osjećanja kod prisutnih djevojaka i želju za pokrivanjem, nakon čega se njih deset pokrilo. Veće su uljepšale i gošće iz BIH učenjem Kur'ana.

Do sada se na tribinama MOK-a pokrilo više od pedeset djevojaka. Ovi uspjesi su potakli omladinu da se više uključe u projekte MOK-a.

Slobodni mediji u Sandžaku

ZAKLJUČEN SLUČAJ DOBROVOLJAČKA

Tužiteljstvo BiH obustavilo je istrage protiv Ejupe Ganića i ostalih u predmetu *Dobrovoljačka*, jer je utvrđeno da u njihovim postupcima nije bilo krivičnih djela. Odluka o obustavi je donesena na temelju 352 izjave svjedoka, te 412 materijalnih dokaza koji uključuju dokumente, video zapise, presretnute razgovore i drugi dokazni materijal.

AKADEMIK GANIĆ: DAN KADA JE PROP AO PROJEKT „VELIKE SRBIJE“

„Od samog početka istrage očekivao se ovaj rezultat jer je međunarodna zajednica bila faktor u *Dobrovoljačkoj*. Sve dogovore smo vršili uz pomoć međunarodne zajednice“ – izjavio je Ganić.

„*Dobrovoljačka* ostaje važan historijski datum za BiH i Srbiju“ – kaže Ganić i dodaje da će historičari zaključiti da je to bio dan D kada je Bosna spašena, a što se tiče Srbije to je vjerovatno

dan kada je propao projekt „Velike Srbije“.

Akademik Ganić naglašava da je Srbija uspjela 20 godina *Dobrovoljačku* nametnuti kao projekt na kojem su angažirani najviši i najkompetentniji tužioci iz međunarodne zajednice, umjesto da se ti umovi angažiraju na procesuiranje onih koji su napravili genocid u Srebrenici, Višegradu, Bratuncu, Prijedoru, Brčkom, Kozarcu, Sarajevu itd.

„Nadajmo se da međunarodna zajednica neće ponovo upasti u zamku na neku novu *Dobrovoljačku* i da će ipak svoje resurse usmjeriti na procesuiranje ratnih zločinaca protiv civila u BiH, a tih zločina je bilo blizu 200.000“ – naglasio je Ganić.

ELFIĆ: ČESTITAM VAM NA POBJEDI

Predsjednik BDZ-a Emir Elfić uputio je pismo podrške akademiku Ejupe Ganiću u povodu oslobađajuće presude. Pismo prenosimo u cjelosti:

Uvaženi akademice prof. dr. Ejupe Ganiću,

Posebna mi je čast da Vam u svoje lično ime i u ime Bošnjačke demokratske zajednice čestitam na još jednoj pobjedi nad onima koji žele potamnjeti Vašu časnu i svijetlu ličnost kao intelektualca koji je dosegao najveće visine naučne i akademske misli, te čovjeka koji nije želio staviti svoj život na raspolaganje u odbrani bošnjačkih interesa.

Krenuvsli iz rodnog Sandžaka na mnoga životna i intelektualna bojišta, pokazala

li ste spremnost da u onim trenucima, kada su Bošnjaci bili pred historijskim iskušenjem opstanka, stavite svom narodu na raspolaganje sve svoje kapacitete u zaštiti istine, pravde, časti i dostojanstva. Zato Vaš životni put predstavlja inspiraciju i putokaz initektualnim pogonima Bošnjaka u Sandžaku, Bosni i diljem svijeta.

Ovakva odluka Tužilaštva BiH je bila logična i očekivana nakon presude Suda u Londonu po tužbi Srbije, koji je i najveće skeptike uvjerio u Vašu nevinost.

Tada ste se u maniru velikih lidera hrabro i dostojanstveno ponijeli sa ovim iskušenjem.

Uvaženi Akademice, želimo da znate da Bošnjaci Sandžaka nikada nisu dovodili u pitanje Vaše viteštvo i patriotizam, kao i odlučnost da branite matičnu domovinu, sve stanovnike Bosne i Hercegovine i interese svih Bošnjaka svijeta.

BDZ će, kao najjači politički subjekt Bošnjaka u Sandžaku, uvijek stajati uz svoju dokazanu elitu i bit ćemo protiv svih procesa kojima se želi okaljati njena čast, ali ćemo biti i oni koji će podržavati bošnjačko-srpski dijalog i suživot na zajedničkom prostoru koji dijelimo.

Na kraju Vas bratski selamim sa željom da u što kraćem roku posjetite svoj rodni Sandžak.

UN-OVCI SILOVALI U BIH

porijekla koja je otkrila da su njeni kolege kupovali maloljetnice za seks tokom misije UN-a u Bosni, a vrh svjetske organizacije je to prikrivao.

Američka javnost šokirana je porukama filma *Zviždačica* (The Whistleblower). To je politički triler koji se od 16.01.2012. prikazuje u kinima širom SAD-a, a scenarij je napisala Kathryn Bolkovac, američka policijska djelatnica hrvatskog

Vodeći mediji donose tekstove o filmu, a *The Independent* je objavio i intervju s hrabrom i odlučnom pripadnicom UN-ovih policijskih snaga u BiH koja je 1996. otkrila umiješanost visokih dužnosnika svjetske organizacije u trgovini ljudima i njihovu zaštitu organizatora lanca prostitucije.

Bolkovac je zbog otkrića dobila otkaz u UN-u, pa je potom napisala knjigu o svemu što je doživjela u Bosni, a kanadska redateljica Larisa Kondracki po njoj je snimila film:

„To što se događalo u Bosni jednostavno je strašno. Niko nije odgovarao. Očekujem da o svemu javno progovori generalni sekretar UN-a Ban Ki-Moon koji se pak nada da će prestati zanimanje javnosti za ovu temu. Zbog objave svojih otkrića nikada više nisam dobila posao u nekoj od međunarodnih organizacija, platila sam visoku cijenu jer sam zagovarala istinu, a oni koji su krivi prošli su bez ožiljaka. Privatna kompanija koja me angažirala za posao u Bosni i dalje radi za UN u Iraku i Afganistanu“ – požalila se Bolkovac koja sada živi u Amsterdamu.

ŽIVOT I DJELO MUSE ĆAZIMA ĆATIĆA

Mlada pera Sandžaka (OBKZ) su 14.01.2012. u Divanhani BKZ-a priredila književno veče *Život i rad Muse Ćazima Ćatića*.

Pored pjesama koje su izdvojili za ovo veče, gosti su mogli čuti o poetici i životu ovog bošnjačkog pjesnika.

Književna večer je bila jako posjećena, što Mladim perima daje dodatnu snagu za rad i organizaciju ovakvih večeri.

„Musa Ćazim Ćatić je samo jedan u nizu bošnjačkih pisaca koja će Mlada pera predstaviti omladini. Ljepota književnosti nikada neće zalutati do nas, zato su Mlada pera odlučila da joj, jednim skromnim potezom, otvore vrata i uvedu je u sandžačke krajeve“ – istakla je predsjednica Literarne sekcije OBKZ-a Mlada pera Sandžaka Dženana Muratović.

SRBIJA NEMA SUDSKOG TUMAČA ZA BOSANSKI JEZIK

U dvadesetak sudskih postupaka, uglavnom krivičnih, u Osnovnom sudu u Prijepolju pretres je odgođen na neodređeno vrijeme, s nezvjesnim nastavkom, pa i mogućnošću zastarijevanja. Razlog je nesvakidašnji: nedostatak sudskog tumača za bosanski jezik.

Takvog tumača nema na popisu Ministarstva pravde, pa predmeti stoje. Isti je problem u sudovima širom Sandžaka, ali se taj problem prešutkuje.

Umjesto da država riješi problem i angažira sudskog tumača za bosanski jezik, kako to Ustav i zakoni Srbije garantiraju, sudstvo za zastoj postupaka optužuje advokate koji zahtijevaju da se suđenje vodi na bosanskom jeziku.

Jedan od takvih je Sabahudin Hajdarević, poznati borac za prava Bošnjaka. Član je Odbora za ljudska prava i slobode BNV-a i predsjednik Gradskog odbora BDZ-a u Prijepolju.

IZVOR: SANDZAKPRESS.NET

RUKOVODSTVO OMLADINE LIGE ZA SANDŽAK

U Sarajevu je 24.01.2012. u prostorijama LZS održana Konstituirajuća sjednica Omladine Lige za Sandžak (OLZS).

Sjednici je prisustvovao i rektor IUNP prof. dr. Mevlud Dudić. On je istakao važnost povezivanja bošnjačkih studenata bez obzira gdje sticali znanja i vještine i uputio studente na sporazume koje IUNP ima sa drugim obrazovnim ustanovama, među kojima je i Baruch college iz Njujorka, a koji će se odnositi i na OLZS, te mogućnostima studentske razmjene. Rektor je pozvao OLSZ da budu gosti IUNP-a.

Za predsjednika OLZS izabran je Elvedin Fetahović – dipl. ecc, a za potpredsjednike Elvir Prepoljac – apsolvent na EFS-u i Murat Hamidović – student FIN-a.

Na sjednici je usvojen godišnji plan rada, te razmatrane mogućnosti o njihovoj daljoj promociji i predstavljanju javnosti. OLZS će kao prvi zadatak sačiniti bazu podataka studentske populacije u BiH porijeklom iz Sandžaka.

Donijeta je odluka o formiranju koordinacionog odbora kojeg će činiti po jedan student iz svakog sandžačkog grada. Novoizabrano rukovodstvo poziva sve studente i srednjoškolce da se pridruže Omladini Lige za Sandžak.

ŠAMPIONI NA ČELU SPORTISTA

Istoga dana u prostorijama LZS održana je Konstituirajuća sjednica Sportista Lige za Sandžak (SLZS).

Za predsjednika je izabran slavni sportista Adnan Redžović, a u užem rukovodstvu su još Haris Sipović, Elvedin Dubravac i Semir Musić.

Usvojeni su i neki od planova za tekući period: organiziranje seminara i druženja sa sportistima u sandžačkim gradovima, zajednički treninzi u Sandžaku, BiH i dijaspori, realizacija sportskih manifestacija i druženja i dr.

ODBOR ZA OBRAZOVANJE BNV
ORGANIZIRAO OKRUGLI STO „OBRAZOVANJE U SANDŽAKU“

TAČKA NA SVETOSAVIZACIJU

Odbor za obrazovanje BNV je 25.01.2012. u Velikoj sali Mešihata organizirao Okrugli sto na temu *Obrazovanje u Sandžaku*. Skupu su prisustvovali brojni intelektualci, prosvjetni radnici, te visoki zvaničnici BNV-a, BKZ-a, IUNP-a i obrazovnih ustanova Islamske zajednice.

Uvodničari okruglog stola bili su dr. Mustafa Fetić - *Kriza odgojnog uzora*, prof. Zehnja Bulić - *Uloga svetosavizacije u asimilaciji Bošnjaka* i prof. Azra Zatrić - *Bošnjaci u nastavnim planovima Republike Srbije*.

Nakon referata u kojima su se uvodničari složili da je obrazovno-odgojna dimenzija cjelokupnog obrazovnog sistema u Srbiji degradirana, a da su posebno Bošnjaci ugroženi i podvrgnuti procesu asimilacije kroz neprikladne nastavne sadržaje, otvorena je široka diskusija u kojoj su pobrojani neki negativni primjeri iz obrazovne prakse. U diskusijama je dat i niz konstruktivnih prijedloga kako da se poboljša nivo obrazovanja i da se nastavni planovi i programi prilagode potrebama bošnjačke djece.

Nakon diskusija i prijedloga donijeti su sljedeći zaključci:

Bošnjaci Sandžaka imaju pravo i zaslužuju jednak tretman u obrazovnom sistemu R. Srbije, te adekvatnu zastupljenost u nastavnim sadržajima.

Uz uvažavanje principa multietničkog i multikulturalnog ži-

vota i tolerancije, neprihvatljiva je kulturna asimilacija Bošnjaka kroz školske programe, forsirajući stvaralaštvo, tradiciju i običaje većinskog naroda.

Bošnjaci Sandžaka imaju pravo školovanja na bosanskom jeziku, prilagođavanje nastavnih sadržaja iz oblasti historije nacionalnog identiteta i umjetnosti, te zastupljenosti bošnjačkih autora u obaveznoj nastavnoj literaturi.

Odlučno se protivimo nametanju pravoslavne slave „Sveti Sava“ kao školske slave, posebno u sandžačkim školama gdje su bošnjačka djeca većina, jer živimo u sekularnoj državi, a škole su državne ustanove.

Pozivamo sve obrazovne ustanove u Sandžaku, organizacije i udruženja, te bošnjačke intelektualce da daju puni doprinos u afirmaciji odgojno-obrazovnog procesa Bošnjaka Sandžaka.

Podržavaju se rad i aktivnosti Odbora za obrazovanje Bošnjačkog nacionalnog vijeća i daje puna podrška u organizovanju naučnih skupova i projekata na putu jačanja kulturno-obrazovnog identiteta Bošnjaka.

Odbor za obrazovanje BNV-a najavio je seriju okruglih stolova na temu obrazovanja sa ciljem da se rasvijetli ovaj značajan aspekt kulturno-obrazovnog identiteta Bošnjaka, kako bi se napravio presjek trenutnog stanja obrazovanja Bošnjaka u Sandžaku.

IZVOR: SANAPRESS

DEVET GODINA BOSNJACI.NET

Dana 25.01.2012. godine navršilo se devet godina od osnivanja najutjecajnijeg bošnjačkog web-portala Bošnjaci.net. Sjedište portala je u New Yorku (SAD). Osnivač i urednik Esad Krčić ovim povodom ističe:

„Dana 25.01.2003. startali smo sa radom Bošnjaci.Net. Devet godina kasnije još uvijek trčimo maraton kojem očito nema kraja. Sjećam se da je prije devet godina na samom startu bilo samo nekoliko nas, a sada je to već respektabilna armija pera. Borimo se svako na svoj način i hvala Bogu što nas je spojio da budemo dio Bošnjaci.Net, te da svi skupa damo doprinos u borbi da istina pobijedi laž, da se zna ko su agresori i zločinci, a ko su žrtve genocida i istrebljenja... Treba nam još puno rada, truda i novih boraca...“

Želim da svim čitaocima i saradnicima čestitam ovaj jubilej i zahvalim za nesebičan rad, ustrajnost, iskrenost, nesalomljivost, povjerenje i respekt koji gaje jedni prema drugima, posebno prema BiH i Sandžaku, žrtvi i žrtvama trodržavne genocidne agresije koja je planirana, pripremana, naređena i sprovedena u najvećim duhovnim i svjetovnim instancama Srbije, Crne Gore i Hrvatske. Svjedoci smo fašističke ideologije koja ni poslije dvadeset godina ne jenjava, što nas posebno obavezuje da istrajemo i da se nastavimo boriti.“

U povodu godišnjice, čestitke su uputile mnoge organizacije i pojedinci.

Čestitkama se pridružilo NVS. U čestitci koju je potpisao predsjednik IVS Sead Šaćirović se, između ostalog, kaže:

„Bošnjaci.net su, uistinu, doprinijeli širenju slobode govora, a samim tim su učinili puno na ostvarivanju slobode našeg uzvišenog naroda i naše Bosne. Čestitam Vam na tome uz iskrene želje da ustrajete na putu istine, pravde i slobode. Neka Vas u Vašem radu prati sreća, blagostanje, sigurnost i mir.“

BKZ je također uputila čestitku svima koji su na bilo koji način doprinijeli da Bošnjaci.net, jedan od dva najstarija bošnjačka web-portala, kontinuirano postoji punih devet godina, posebno glavnom i odgovornom uredniku Esadu Krčiću:

„Portal Bošnjaci.net je zasigurno dao veliki doprinos na putu rasvijetljavanja medijskog mraka u kojem su se Bošnjaci nalazili i doprinio da se u našim bošnjačkim glavama formira ispravna svijest o tome ko smo i šta smo. U tom smislu, u ime Bošnjačke kulturne zajednice i revije 'Sandžak', Vama, urednicima, članovima redakcije, kolumnistima, dopisnicima, saradnicima i vjernim čitaocima čestitamo ovaj veliki dan za sve Bošnjake svijeta“ - navodi se u čestitci koju je potpisao predsjednik BKZ-a Jahja Fehratović.

PROMOCIJA NACIONALNOG KALENDARU U JUŽNOM SANDŽAKU

BOŠNJAŠTVO JE VJERSKA OBAVEZA

U maloj sali rožajskog Doma kulture, 20.01.2012., održana je promocija Nacionalnog kalendara Bošnjaka za 2012. Prepuna sala govori o značaju i uspješnosti ovog skupa, te interesiranju koje je Kalendar izazvao kod Bošnjaka Rožaja. Skupu su prisustvovali predstavnici BKZ-a iz Plava, Gusinja, Petnjice i Novog Pazara.

Na skupu su se obratili predsjednik BKZ-a u Srbiji Jahja Fehratović, predsjednik BKZ-a u Crnoj Gori Hazbija Kalač, zamjenik predsjednika BKZ-a u Crnoj Gori hfz. Abdurah-

rođici, te smo večeras za sve Vas pripremili primjerke Nacionalnog kalendara koje možete preuzeti pri izlasku iz ove sale – kazao je Kalač i dodao da će BKZ u CG nastaviti sa promocijama Nacionalnog kalendara.

Fehratović je govorio o važnosti Nacionalnog kalendara kazavši da svaka bošnjačka porodica mora imati ovaj kalendar okačen na zidu, čime će upotpuniti nedostatak znanja iz bošnjačko-sandžačke historije.

„Bošnjaci su narod koji u svojoj povijesti nema fašistič-

se Nacionalni kalendar ne smije prodavati, već je on poklon BKZ-a svim Bošnjacima i svakoj bošnjačkoj kući. To je fetva i to se mora poštovati.

Predsjednik BKZ-a u Plavu Dževat Musić govorio je o sedmom genocidu nad Bošnjacima:

„Krajem 1912. i početkom 1913. Plav je doživio genocid. Strijeljani su prvaci plavsko-gusinijskog kraja, njih oko 800. Nasilno je pokršteno preko 12.000 ljudi.“

Musić je kazao da nikada do kraja nisu utvrde-

10 GODINA ČASOPISA „SENT“

Književni časopis *Sent* obilježio je deset godina postojanja.

Sekretar ovog časopisa Zehnja Bulić tim povodom izjavio je da *Sent* pripada Istoku i Zapadu, Severu i Jugu. „*Sent* je otvoren za sve narode i za sve poetike.“ On je istakao da prvih deset godina nije bilo lahko održati jedini književni časopis u Sandžaku, ali je i izrazio nadu da dolaze vremena kada će ova sredina imati više razumijevanja za kulturu.

to gajimo i podstičemo druge da gaje i uzdižu nacionalnu svijest kod sebe i drugih – kazao je hfz. Kujević i

man Kujević i predsjednik Gradskog odbora BKZ-a u Plavu Dževat Musić.

U svojstvu domaćina, Hazbija Kalač je otvorio skup i zahvalio se gostima i prisutnim Rožajcima na podršci:

„Sam Vaš dolazak i prisustvo večeras ovdje govori o tome koliko je važan projekt Nacionalnog kalendara i koliko je veliko Vaše interesiranje za ono što u njemu piše.“

Nacionalni kalendar Bošnjaka je projekt kojeg je realizirala Bošnjačka kulturna zajednica 2011. godine, dopunila i ponovno stampala 2012. Ovaj kalendar je poklon svakoj bošnjačkoj po-

ki pokret. I ne samo to, već su naši preci jedini narod koji se u Drugom svjetskom ratu protivio fašističkim pokretima, poput ubijanja Jevreja, Srba, Roma i drugih.

Bošnjaci su uvijek živjeli u slozi, bratstvu i jedinstvu sa svojim susjedima – komšijama. Međutim uvijek im se to nekako obijalo o glavu. Razlog tome jeste što nikada nisu imali priliku učiti svoju historiju. To je uzrok te je ovaj naš Nacionalni kalendar Bošnjaka preplavljen mnogobrojnim datumima koji nas podsjećaju na zločine, genocide, pokolje u Lirskoj dolini, Plavu i Gusinju, Hadžetu i dr.“ – rekao je predsjednik BKZ-a u Srbiji Jahja Fehratović, posebno ističući da

ne sve naučno-historijske činjenice o strijeljanjima, ubijanjima i cjelokupnim dešavanjima u godinama genocida, te je izrazio nadu da će BKZ i u tom smislu upotpuniti sve te praznine i nedostatke.

Na kraju je hfz. Abdurahman Kujević prisutnima uputio par poruka:

„Bošnjaštvo, sa svim onim što podrazumijeva u tradicionalnom, kulturnom, historijskom i svakom drugom smislu, šerijatska je obaveza gajiti ga. Bošnjaštvo je bazirano na Kur'anu i Sunnetu. Svaki naš običaj i adet ima jako uporište u Kur'anu i Sunnetu. Naša je obaveza da

naglasio da je bilo pokušaja da se naša historija u potpunosti sakrije od nas i izbriše iz naših sjećanja, ali je taj trud bio uzaludan, jer je borba sa istinom uzaludna.

„Nakon stotinu godina skrivanja istine, brisanja naših imena, prezimena, nacije, jezika, kulture i cjelokupnog identiteta, evo istina se ponovo pojavila. Rodiše se generacije koje se ponose historijom, nacijom i kulturom“ – zaključio je Kujević i pozvao sve prisutne da za sebe i svoje prijatelje na izlazu iz sale preuzmu primjerke Nacionalnog kalendara za 2012. godinu.

Salahudin FETIĆ

BOŠNJAČKA KULTURNA REVOLUCIJA U AMERICI

Tročlana delegacija Sandžaka, koju su činili rektor IUNP prof. dr. Mevlud Dudić, predsjednik IVS Sead Šaćirović i predsjednik BKZ Jahja Fehratović, boravila je od 3. do 10. januara 2012. godine u zvaničnoj posjeti Bošnjacima u Njujorku.

Delegaciju je na Aerodromu „Kenedi“ dočekaao odbor za doček od preko 20 uglednih Bošnjaka s kojima je kasnije na svečanoj večeri naša delegacija imala prvi zvanični susret. Tom prilikom rektor Dudić je u polučasovnom obraćanju prisutne upoznao sa trenutnom situacijom u Sandžaku, položajem Bošnjaka u Srbiji i Crnoj Gori, te aktivnostima vjerskih, nacionalnih i obrazovnih institucija.

INICIJATIVNI ODBOR ZA OSNIVANJE BKZ U AMERICI

Islamski centar u Monticellu u američkoj saveznoj državi Njujork bio je do-

maćin skupa koji će ostati u sjećanje onih koji su bili sudionici, kao i dio bošnjačkog organiziranja u dijasporalnoj zajednici na istočnoj obali američkog kontinenta.

Dana 07.01.2012. godine u Monticellu u New Yorku oformljen je Inicijativni odbor za osnivanje Bošnjačke kulturne zajednice u Americi. Osnivačkom sastanku prisustvovao je predsjednik BKZ Jahja Fehratović sa rektorom IUNP prof. dr. Mevludom Dudićem i predsjednikom IVS Seadom Šaćirovićem.

Na samom početku, glavni imam Fuad-ef. Šabović pručio je ašare iz Kur'ana, da bi nakon toga voditeljica programa prof. Jasmina Zekić pozvala efendiju Šabovića i mr. Dijanu Durmić da recitiraju pjesme o Sandžaku i Bosni, koje je neposredno prije tragične smrti napisao rahmetli Ramo Novović iz Plava. Dirlijivi stihovi pjesama mnogima su natjerale suze

na oči.

Nakon uvodnog dijela prisutnima se obratio predsjednik BKZ Jahja Fehratović koji je izlaganje fokusirao na povodima i važnosti osnivanja BKZ, posebno kada je u pitanju očuvanje bošnjačke kulturne baštine. Fehratović je istakao da BKZ želi da Bošnjacima kulturom vrati dostojanstvo, te da ima za cilj da probudi u nama one kvalitete koje će pomoći u bošnjačkom kulturnom uzdizanju.

U protekle dvije godine BKZ je, po riječima Fehratovića, nakon Novog Pazara osnovana u Crnoj Gori i Makedoniji, a pokrenuta je inicijativa za osnivanje na Kosovu i u Albaniji, kao i svim državama zapadne Europe i evo sada u SAD.

BKZ je sa IUNP pokrenuo mnoge značajne projekte. Fehratović posebno ističe osnivanje Instituta za istraživanje genocida, a kao ključni razlog navodi upravo stradanje bošnjač-

kog naroda nad kojim je jedanaest puta izvršen genocid.

Također je govorio o problemima na koje nailaze kada je u pitanju školstvo u Sandžaku i Srbiji, ističući da bošnjačku djecu neće više moći prisiljavati da pjevaju svetosavska i pravoslavna opela.

U nastavku je pročitao prijedlog Inicijativnog odbora BKZ u Njujorku.

Odbor čini trideset uglednih Bošnjaka iz Amerike: Krcić Esad - žurnalista, Mersim Ziljković - ljekar stomatolog, Esmir Bektešević - ekonomista, Ismet Pjetrović - biznismen, Sadat Graca - biznismen, Muharem Purišić - ekonomista, Smailje Srdanović - biznismen, Emir Šiljković - biznis menadžar, Fuad Šabović - imam, Jasmina Zekić - profesor biblioteкарства, Aida Šarkinović - biznismen, Sadika Lemeš - koreograf, Ago Koljenović - biznismen, Ifet Seferović - biznismen, Šefkija

Radončić - dipl. inženjer mašinstva, Mirsad Klapija - biznismen, Dijana Durmić - magistar nauka, Zuvdija Šabović - biznismen, Zijad Suljić - biznismen, Ago Redžić - biznismen, Mirsad Šiljković - biznismen, Ragip Čekić - biznismen, Sanel Klapija - biznismen, Avdo Metjahić - žurnalista, Adil Lješnarin - biznismen, Izet Dervišević - biznismen, Džeko Mujević - biznismen, Šeki Javorovac - dizajner, Dino Bektešević - biznismen, Elvis Klapija - biznismen.

Za predsjednika Inicijativnog odbora za osnivanje Bošnjačke kulturne zajednice u Americi jednoglasno je izabran Ismet Petrović. Inicijativni odbor za osnivanje BKZ u Americi ima zadatak da pripremi izbornu skupštinu BKZ i izvrši sve pravno-formalne aktivnosti za registriranje BKZ kod nadležnih organa.

PREDSTAVNIŠTVO SANDŽAKA U AMERICI

Predsjednik Izvršnog vijeća Sandžaka Sead Šaćirović je u svom izlaganju rekao da je namjera Narodnog vijeća Sandžaka, ali i svih naših institucija, da se na legalan i demokratski način izborimo za autonomiju Sandžaka, odnosno modernu prekograničnu regiju koja je zagarantirana evropskim standardima. „Sandžak je historijska činjenica“ - rekao je Šaćirović i dodao - „Ako se mi ne budemo

borili, ko će se onda boriti za naš kulturni, nacionalni i vjerski identitet, odnosno naš opstanak u Sandžaku.“ On se pozvao na referendum koji je održan 1991. i visoku svijest koju su tada pokazali Bošnjaci u Sandžaku.

Šaćirović se posebno fokusirao na kršenje ljudskih prava u Južnom i Sjevernom Sandžaku iznoseći taksativno podatke u općinama sa bošnjačkom (apsolutnom) većinom:

„U Novom Pazaru u kojem živi 87% Bošnjaka samo je jedna škola sa bošnjačkim imenom, Sjenici i Prijepolju je još gora situacija. U Pazaru u Vatrogasnoj službi od 52 zaposlenih samo je jedan Bošnjak, dok je i u policiji sličan slučaj... U Bijelom Polju je također katastrofa, mislim da su tamo samo dvije škole sa bošnjačkim imenom. Kad pogledate nazive ulica u Novom Pazaru, Bijelom Polju..., možete se s pravom zapitati da li tu uopće žive Bošnjaci?“

Nakon iznošenja podataka o kršenju ljudskih prava, Šaćirović je posebno istakao da je to jedan od ključnih razloga zašto Bošnjaci danas otvaraju predstavništva Sandžaka u svijetu i naveo da je već otvoreno Predstavništvo u Geteborgu u Švedskoj, na čelu sa prof. Ferikom Šantićem i u Sarajevu u BiH, na čelu Enverom Zornićem.

Nakon toga je potpisan ugovor između predsjed-

nika IVS Seada Šaćirovića i predsjednika Inicijativnog odbora za osnivanje BKZ u Americi Ismeta Petrovića o otvaranju Predstavništva Sandžaka u Americi. Šaćirović je za predstavnika Sandžaka u SAD imenovao Smailje Srdanovića.

Predstavništvo Sandžaka u Njujorku zastupat će nacionalne, političke, ekonomske, kulturne i druge interese Sandžaka prema svim relevantnim faktorima u SAD, kako prema američkoj tako i prema međunarodnoj javnosti.

Rektor IUNP i vođa delegacije prof. dr. Mevlud Dudić je izrazio zahvalnost za doček i priređivanje svih skupova i sastanaka. Također je prisutnima prenio selame od reisu-uleme dr. Mustafe Cerića i glavnog muftije Muamera

Zukorlića. On je uručio priznanja organizacijama i pojedincima čiji rad su pratili i za koje smatraju da su doprinijeli razvoju islama i bošnjaštva na ovom kontinentu.

U nastavku je govorio o važnosti osnivanja IUNP, kao i edukaciji u ovoj visokoobrazovnoj instituciji, naglasivši probleme s kojima se susreću Bošnjaci u Srbiji, s posebni osvrtom na režim Borisa Tadića.

U nastavku su se obratili gradonačelnik Monticella Gordon Jenkins, sudija Višeg suda Frank Labuda, šef trezora grada Monticello Carmen Rue, kao i predstavnik organizacije Human rights watch Eric Monro. Svi su istakli pohvale na račun ove zajednice i izrazili zadovoljstvo za sveukupni rad koji su

elektrotehna

PRODAJA - SERVIS - PROJEKTOVANJE - INŽENJERING

PRODAJA I SERVIS

020/337-250

imali sa članovima Odbora Islamskog centra.

Gradonačelnik Jenkis je posebno istakao da su njegova vrata uvijek otvorena za članove ove zajednice, što je ostavilo pozitivne utiske na sve prisutne, a posebno na delegaciju iz Sandžaka.

Na kraju programa prisutnima su se obratili i čestitali formiranje BKZ Rašid Nuhanović, dr. Mersim Zilkić, Avdo Metjahić i Esad Krčić, koji je delegaciji iz Sandžaka uručio prigodne poklone od portala Bošnjaci.Net.

LABUDA ĆE POSJETITI IUNP

Istog dana, rektor Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru dr. Mevlud Dudić sastao se sa Frankom J. Labudom, sudijom Višeg suda Sullivan regije, kojoj pripada i Monticello (NY), u kojem, pored ostalih etničkih zajednica, živi veliki broj Bošnjaka i Albanaca. Kako saznaju Bošnjaci.Net, rektor Dudić se interesirao za položaj bošnjačkih emigranata u Sullivan regiji i

gradu Monticellu i poštivanju njihovih prava. Gospodin Labuda je pohvalio bošnjačku dijasporalnu zajednicu koja je sa svojim aktivnostima ojačala cjelokupnu regiju.

Labuda se interesirao za visokoškolsko obrazovanje na IUNP-u i posebno o položaju u Srbiji. Rektor Dudić je obrazložio najvažnije detalje o razvoju Univerziteta, ali i problemima sa kojima se susreće Univerzitet.

Obzirom da je gospodin Labuda čest gost predavač na priznatim evropskim univerzitetima, dr. Dudić ga je pozvao da posjeti Sandžak i da na IUNP-u održi predavanje studentima i profesorima, što je, naravno, sa oduševljenjem prihvatio.

PROTOKOL O SARADNJI IZMEĐU BKZ I KBSA

Dana 09.01.2011. u Njujorku je održan sastanak sandžačke delegacije i predstavnika Kongresa Bošnjaka Sjeverne Amerike. Delegaciju KBSA činili su član Upravnog odbora mr. Eldin Elezović, te članovi njujorške koordinacije Rašid Nuhanović i Vahid Durmić.

Na sastanku je najviše vremena posvećeno temama od suštinske važnosti za bošnjački nacionalni korpus u BiH i Sandžaku, ali i Sjevernoj Americi. Predstavnici KBSA su posebno iskazali interesiranje za Bošnjake u Sandžaku, o odnosima srbijanskih vlasti i sa kojim problemima se najčešće susreću.

Delegacije su dogovorile strateška djelovanja, kako u kratkoročnom tako i u dugoročnom ostvarenju zajedničkog plana. Razgovarano je također i o usklađivanju načela i potpisivanju protokola o zajedničkoj saradnji ova dva važna segmenta bošnjačkog organiziranja u Sandžaku i Sjevernoj Americi.

REKTOR DUDIĆ U POSJETI BARUCH UNIVERZITETU

Rektor Dudić je boravak u Americi iskoristio da realizira od prije dogovorenu posjetu njujorškom Baruch koledžu. U jednočasovnom razgovoru sa Jamesom Retigenom i Evangelinom Pokaso, rukovodiocima tog univerziteta. Razmijenjena su iskustva i međusobno su se upoznali sa radom visokoškolskih ustanova. Dogovorena je saradnja na svim nivoima, a posebno iz oblasti menadžmenta i ekonomije. U narednom periodu Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru i Baruch koledž potpisat će sporazum o saradnji. Domaćini su obećali uzvratnu posjetu IUNP-u.

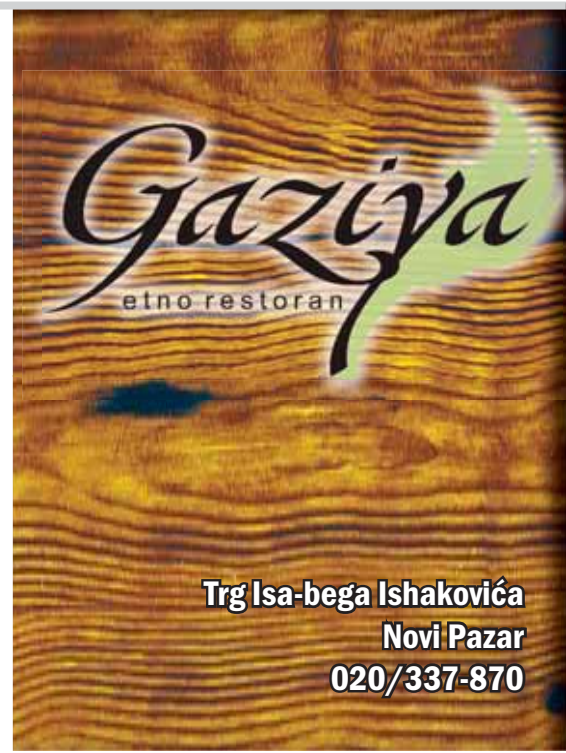
TRGOKEMO

trade transport and more

Kuća za Vašu Kuću

www.trgokemo.com
Dubrovačka bb

phone/fax: + 381 20.360.181
email: office@trgokemo.com

Trg Isa-bega Ishakovića
Novi Pazar
020/337-870

BKZ I U LUKSEMBURGU

Bošnjačka kulturna revolucija zahvatila je i Bošnjake Luksemburga koji su 10.01.2012. održali konstituirajuću sjednicu BKZ-a u Luksemburgu. Tom prilikom izabran je devetočlani sastav: sociolog Faruk Ličina – predsjednik; biznismen Meriad Dragolovčanin – potpredsjednik; sociolog Muhamed Čeman – sekretar; kulturni djelatnik Ernad Agović – blagajnik; činovnik Ministarstva obrazovanja Mehdija Čelebić – član; činovnik Ministarstva obrazovanja Ernad Rastoder – član; biznismen Asmir Bihorac – član; biznismen Enver Šutković – član; te imam Jasmin Mulahusić – član. Nabrojani članovi su Bošnjaci iz matice Bosne, Sandžaka, Kosova i Makedonije.

Odbor BKZ-a u Luksemburgu će izvršiti neophodnu registraciju BKZ-a kod nadležnih organa i pripremiti Promotivnu skupštinu BKZ-a u Luksemburgu koja će se održati polovicom marta 2012. na kojoj se očekuje prisustvo glavnog muftije Muamer-ef. Zukorlića, predsjednika BKZ-a Jahje Fehratovića, te drugih zvaničnika BKZ-a.

BKZ u Luksemburgu će raditi na realizaciji primarnih ciljeva, a oni su borba za očuvanje i afirmaciju nacionalnog, kulturnog i vjerskog identiteta Bošnjaka. Posebnu pažnju će posvetiti internacionalizaciji diskriminacije Bošnjaka u Sandžaku i promociji ideje Sandžaka kao prekogranične autonomne regije.

Činjenica da se Luksemburg nalazi u srcu Evrope i da su u njemu sjedišta mnogih evropskih institucija, te računajući na iskustva i stečena poznanstva članova odbora BKZ-a tokom dugog niza godina boravka u ovoj državi, obavezuju ovaj odbor da maksimalno doprinese da se o problemima sa kojima su suočeni Bošnjaci u Sandžaku upoznaju svi relevantni faktori u Velikom vojvodstvu Luksemburg.

SANDŽAČKI LOBI U AMERICI

Predstavništvo Sandžaka u SAD-u oštro je kritiziralo odnos režima (crnogorskog i srbijanskog) prema Bošnjacima u Sandžaku, zbog mnogobrojnih diskriminacija i ugrožavanja elementarnih ljudskih prava.

„Dobijajući informacije o kršenju ljudskih prava, te da režimi raznim policijskim metodama i represalijama izazivaju strah među Bošnjacima u Sandžaku, zatim otvorena diskriminacija pri zapošljavanju u svim sandžačkim gradovima, nedavanje akreditacije IUNP s ciljanim namjerama progona omladine iz Sandžaka i konačno višegodišnji napadi na Islamsku zajednicu, miješanje u njen rad i uz to otuđivanje vakufske imovine, ocjenjujemo da je odnos prema pripadnicima bošnjačke nacije u državama Srbiji i Crnoj Gori na najnižoj ljestovici.“

Predstavnik Sandžaka u SAD-u Smailje Srdanović podržao je napore legitimnih predstavnika Sandžaka da Sandžak bude prekogranična autonomna regija, posebno najvećeg zagovarača autonomije muftiju Muamera Zukorlića, tražeći od Evropske unije, Ujedinjenih nacija i SAD-a da pruže punu podršku bošnjačkom narodu na putu ostvarivanja potpune slobode.

Predstavništvo Sandžaka u SAD-u apelira na sve bošnjačke emigrante u Evropi, Sjevernoj Americi i Australiji da se ujedine i odbace srpsko-crnogorske poslušnike, mešetare i emisare koji zbog ličnih interesa među njima unose podjele kako bi režimska klika lakše manipulirala sa njima i dodaje:

„Predstavništvo Sandžaka će detaljno informirati američke zvaničnike i međunarodnu javnost, kao i relevantne političke faktore o kršenjima ljudskih prava, nepravdi, diskriminaciji i pritiscima na Bošnjake u Srbiji i Crnoj Gori. Isto tako elaborirat će o uzrocima iseljavanja i progona iz Srbije i Crne Gore i naseljavanju u SAD i zemljama Zapadne Evrope.“

SKANDAL: DARKO PANOVIĆ OSLOBOĐEN

Kako navode naši izvori, Darko Panović iz Raške, optužen za lažnu dojavu o postavljenoj bombi, pored nepobitnog dokaznog materijala i priznanja, oslobođen je svih optužbi. Naime, Darko Panović je 11.05.2011. pokušao spriječiti održavanje proslave *Bajraka slobode* koju je organizirala BKZ na trgu Gazi Isa-bega Ishakovića u Novom Pazaru. On je neposredno prije početka skupa uputio lažnu dojavu PU Novi Pazar da je ispod bine podmetnuta bomba.

Nakon reakcije BKZ-a, te policijske istrage, Panović je priveden u PU Novi Pazar i tada mu je oduzet mobilni telefon sa kojeg je, kako je dokazano, izvršena dojava. Također, Panović je priznao da je počinio spomenuto krivično djelo.

Pored nepobitnog materijala i priznanja optuženog, te izjave da „mrzi muslimane i muftiju Zukorlića“, javni tužilac Radenko Lojanica oslobodio je Darka Panovića svih optužbi.

Panović je u oktobru 2010. godine pokušao organizirati protestnu šetnju *Za srpski Novi Pazar* koja je imala za cilj provociranje Bošnjaka i izazivanje međureligijske netrpeljivosti. Ipak, skup nije održan, jer im policija nije mogla garantirati bezbjednost.

Ostaje da se pitamo ko i zašto štiti Darka Panovića? Ko želi međureligijski i međunacionalni sukob u Novom Pazaru? Ko kontrolira tužilaštvo u Sandžaku?

PRAVO BOŠNJAKA NA INFORMIRANJE

Ferid BULIĆ

Temeljni koncept bošnjačkog naroda jeste ostvarivanje svih Ustavom i zakonima garantiranih ljudskih prava. Smatra se da etničke veze imaju značajnu ulogu u oblikovanju nacionalnog identiteta, a da kolektivna prava predstavljaju legitimnu težnju za očuvanje osobnosti etničkih grupa kao što su obrazovanje, informiranje, jezik, pismo i kultura. Pod položajem bošnjačkog naroda podrazumijeva se položaj koji imamo na osnovu stepena ostvarivanja Ustavom Republike Srbije zajemčenih kolektivnih prava: na obrazovanje na maternjem jeziku, službenu upotrebu jezika i pisma, informiranje na maternjem jeziku, očuvanje kulture i učešće u javnom životu. Dimenzije položaja posmatraju se na dva nivoa: pravne regulative i nivou konkretnih problema sa kojima se pripadnici bošnjačkog naroda suočavaju u ostvarivanju svojih prava.

Spomenut ćemo nekoliko problema u vezi sa pravom na informiranje: postojanje nacionalnih listova Bošnjaka, svojinsku transformaciju medija u vlasništvu lokalne samouprave, raspodjelu radio i televizijskih frekvencija, učešće u emitiranju programa nacionalnih televizija i medijski prostor u ukupnom programu na nacionalnoj televiziji. Zakon o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina garantira pravo na potpuno i nepristrasno obavještanje na svom jeziku. Država je dužna u programima javnog servisa obezbi-

jediti sadržaje na jeziku nacionalne manjine, a može da osniva i posebne radio i televizijske stanice, kao i sami pripadnici nacionalnih manjina. Za pravo na informiranje na jezicima nacionalnih manjina relevantne su i odredbe Zakona o javnom informiranju i Zakona o radiodifuziji. Prema Zakonu o javnom informiranju osnivač medija ne može biti država, teritorijalna autonomija, ustanova, preduzeće i drugo pravno lice koje je u pretežnom dijelu u državnoj svojini ili koje se u cjelini ili pretežno finansira iz javnih prihoda, osim ukoliko je to predviđeno posebnim zakonom kojim se uređuje oblast radiodifuzije. Navedena odredba odnosi se i na jedinice lokalne samouprave, pa listovi čiji su osnivači lokalne samouprave treba da prestanu sa radom ili da budu privatizirani u roku od tri godine od donošenja Zakona. U slučaju elektronskih medija, privatizacija je trebala biti sprovedena još odavno, u skladu sa odredbama Zakona o radiodifuziji, kojima je propisano da imalac dozvole za emitiranje programa ne može biti preduzeće, ustanova ili drugo pravno lice čiji je osnivač RS ili autonomna pokrajina, izuzev ustanova javnog radiodifuznog servisa. Po pitanju promjene uslova svojinske transformacije elektronskih medija koji izvještavaju na jezicima nacionalnih manjina ulagani su znatni naponi. Važno pitanje je i raspodjela radio i televizijskih frekvencija. Neki mediji koji emitiraju program na jezicima

nacionalnih manjina su 2007. godine već ostali bez frekvencije, a neke to tek čeka, s tim da ni dobijanje frekvencije nije garant očuvanja programa na jezicima nacionalnih manjina obzirom na to da je i svojinska transformacija elektronskih medija u toku. Neophodno je urediti oblast radiodifuzije u RS, ali je sporno nepostojanje strategije za očuvanje informiranja na jezicima nacionalnih manjina. Nacionalni savjeti nacionalnih manjina nisu konsultirani prilikom izmjena i dopuna Zakona o radiodifuziji, ni prilikom izbora članova upravnog i programskih odbora elektronskih javnih servisa RTS-a kao ni pri izradi statuta novoformiranih javnih servisa Srbije. U Savjetu Republičke radiodifuzne agencije nema bilo kog predstavnika nacionalnih manjina. Javni servisi nacionalnim manjinama ne omogućavaju uživanje prava na informiranje na maternjem jeziku, pogotovo Javni servis Srbije. Televizije trebaju biti javni servis svih građana koje kao slobodno, profesionalno i nezavisno glasilo jesu garant ukupnog razvoja demokratije i društvene harmonije. One moraju poštovati pravo svakog pojedinca ili društvene grupe na objektivno informiranje o događajima vezanim za širu javnost.

Poštujući slobodu svakog građanina Republike Srbije, informiranje treba biti u skladu sa Zakonom o radiodifuziji i Zakonom o javnom informiranju. U Sandžaku u posljednje vrijeme nastoji se poljuljati slobodno novinarstvo. Sve su češći napadi na nezavisne medijske kuće od strane određenih političkih opcija, što je teško kršenje principa demokratije. Upravo ovakav odnos određenih interesnih krugova prema medijima u Srbiji jeste vid kontrole istih da se evropski model medijske strategije podvede pod okrilje politike a sa druge strane ne poštuje zakon. Određenim političkim krugovima koji su trenutno na vlasti je u interesu da u Sandžaku postoji mračna medijska slika kako bi se njihov odnos prema sopstvenom narodu prikrilo. Nezavisnost medija je koncept ostvarivanja prava svih građana da imaju slobodan pristup medijima po modelu demokratskog i ljudskog principa slobode govora.

Novi Pazar
ul. 1. maj br. 59

UVIJEK SVJEŽA HRANA

- Gotova kuhana jela
- Jela sa roštilja

Porudzbine na telefone:

066/335-070

063/8244-761

PRINCIP ISTINE JE MJERA KVALITETA MEDIJA

Glavni muftija Islamske zajednice u Srbiji Muamer-ef. Zukorlić u svojstvu izlagača učestvovao je na nastavku tribine revije Sandžak „Izolacija kriminala – temelj opstanka zajednice“. Ova sesija bila je posvećena Ulozima medija kojoj je Muftija prišao sa aspekta istine koja je važna za svaku temu i za svaku pojavu. Muftija je kazao da na ovom svijetu ne postoji apsolutna istina, ali da se kvalitet jednog medija mjeri na tome šta servisira, šta promovira i za šta se zalaže, da li za istinu ili ne istinu.

On je temi kriminala i uloge medija ponovo pristupio iz ugla islama

u svim vrstama medija. Jako je važno sačuvati snagu dostojanstva slobode i kritičkog mišljenja da ne biste postali robovi nečega. Današnje trojenje ljudske civilizacije se odvija na relaciji trojenja dvije snage. Jedne koja pokušava da ljude probudi, osvijesti, da sačuvaju sopstveni ljudski suverenitet. I druge koja pokušava da ljude pretvori u potrošačku mašineriju koja ne treba da misli i treba da funkcioniše po inerciji i navikama. Zato je jako važno shvatiti princip istine, on treba da bude prevashodna vaga.“

Muftija je kazao da svaki čovjek treba prilikom konzumiranja medija sebi da postavlja pitanje čemu ovo

istina koristi kao demagogija.“

On je kazao da danas dominiraju mediji koji su pristali da budu sredstvo interesa, a ne sredstvo istine i da su oni taoci.

„Danas u sistemu deklarativne demokratije imamo problem gdje nasuprot istine nemamo brutalnu neistinu, ili diktaturu i tiraniju, već imamo hipokriziju, licemjerstvo kao legalnu ideologiju koja dominira i koja se bori protiv istine“ – rekao je muftija Zukorlić.

Muftija je kazao da je u informativnom programu lakše prepoznati laž i neistinu, ali da je zabavni program

ključna opasnost za društvo, za cjelokupnu ljudsku vrstu, jer ubija posljednju vrstu ljudske moralne vrijednosti kroz nametanje pogrešnih standarda.

„Zabava nije svrha života. Zabava je dokolica i ona je na redu tek kada odradiš sve važne emanete. Prezentiranje filozofije života kroz zabavu jeste držanje nacije i naroda u stanje drogiranosti, anestezije i masovne hysterije. Zato je od velike važnosti probuditi kod sebe detektore i pokušati izgra-

diti odbrambeni mehanizam. Ja sam za slobodu medija i izražavanja, ali mora postojati regulator slobode izražavanja, a to je samo istina. Mi moramo kroz same medije i kroz svaki drugi oblik javne riječi isforsirati vrijednost istine i kazati medijima da su potpuno slobodni, ali jedini limit je istina. Ne dajte im vaše mozgove. Ne dajte im da vam haraju razumom i vašim srcima. Ne dozvolite da vam isperu mozak. Uloga svih oblika ispiranja mozga je da ti pomuti razum“ – rekao je Glavni muftija.

i podsjetio na prethodno predavanje u kojem je kazao da je kriminal društvena devijacija koja se pojavljuje i jača u raznim okolnostima, a da mediji imaju značajnu ulogu u svom određenju prema fenomenu kriminala, liječenju ove bolesti društva, kao i opći odnos prema fenomenu zla.

„Uloga medija bi trebalo da bude borba za istinu i od te vrijednosti bi mi trebali krenuti da mjerimo ono što se dešava oko nas i ono što imamo prilike vidjeti

služi i da li je sve ovo istina. On je kazao da iz istine klijanje moral i poštenje i da na osnovu tih principa ljudi trebaju rangirati one koji im šalju medijske poruke.

„Laž u suštini nije vrijednost koja je protiv istine, jer ona nije vrijednost sama po sebi. Laž je sredstvo interesa, tako da je ovdje interes nešto što je konkurent istini, a ne laž. Laž je interesni mehanizam. Interes stanuje u životinjskoj dimenziji čovjeka. Kolaps u društvenim odnosima je nastao zato što se

MEDIJI U SANDŽAKU IZMEĐU SVJETLA I MRAKA

Važnost medija za promicanje ideja, stavova i težnji, što će reći utjecaja na mijenjanje svijesti opće je poznata činjenica kao što je opće poznato da ti utjecaji mogu biti dvosmjerni, na putu stvaranja svjetla i na putu stvaranja mraka. Kroz historijske čitanke smo se upoznali kako to izgleda kada se mediji zloupotrijebe za realizaciju ideje mračnjaštva, naročito je u tome bila upečatljiva ličnost Hitlerovog rajh ministra za zabavu i propagandu Jozefa Gebelsa. I sami smo proživljavali historiju unaprijedene gebelsovske propagandne mašinerije devedesetih godina kroz tada popularno nazvanu Miloševićevu „TV Bastilju“, odnosno Radio televiziju Srbije. „Jedno od najubojitijih oružja Miloševićeve vladavine bili su mediji. Najozloglašeniji bili su RTS i Politika. Prezir prema njima niko nije mogao, niti želeo da krije.“ - piše Marija Dukić. Preko Gebelsa i „TV BASTILJE“ opadajućim nizom stižemo do sandžačkih medija i onoga što oni predstavljaju u našoj društvenoj javnosti.

RTV: SULJOVIZIJA > RASOVIZIJA

U Novom Pazaru trenutno postoje četiri televizije: Regionalna, Jedinstvo, Sandžak i takozvana Bošnjačka. Krenimo od one koja je u vlasništvu građana i zvanično predstavlja javni servis: Regionalna televizija. Pravni osnivač ovog emitera jeste JPI „Novi Pazar“. Proizišla je iz redakcije Radio Novog Pazara i dopisništva RTS-a za Novi Pazar. Zvanično je počela sa radom 2002. godine. Ova televizija nikada nije bila slobodna, objektivna i nezavisna, jer je morala pratiti volju svog osnivača, odnosno gradskih vlasti, pa je zbog toga u zavisnosti ko njome upravlja često nazivana Suljovizija i Rasovizija. Upravo prema ovim nazivima ćemo je analizirati.

Period Suljovizacije trajao je sve do konačnoga kraha SDA u lokalnom parlamentu, doduše sa malim prekidom nakon izbora 2004. godine i svojevrsnog dvovlašća u općini Novi Pazar kada je Ugljanin bio gradonačelnik bez podrške SO koju

su tada činili SDP, SZS i SRS. Perioda Suljovizije se sjećamo s gađenjem i gnušanjem kao što se gore spomenuta kolegica Dukić baš s takvim osjećanjem prisjeća RTS-a i „Politike“ iz vremena Slobodana Miloševića. Doduše postojavala je i neka razlika jer je Ugljanin dotjerao Gebelsove metode, naročito one inspirirane mržnjom prema nesitomisljenicima. Više se niko i ne sjeća famozne Asocijacije nevladinih organizacija od „25. maja“ pa na dalje koje su iz večeri u večer na programu Suljovizije pljuvale po svakome ko se nije svidio „Tati“, baš kao što su u hapsanu Bastilja sprovedeni svi oni kojima bi se gazda zamjerio zbog različitih političkih stavova i vizija. Najgнусnijim vulgarnostima, gadostima i psovkaama sa ove televizije zasipani su vjerski velikodostojnici, politički neistomišljenici, intelektualci, umjetnici, novinari, svi oni koji su se usudili dići ne glas nego samo mali prst protiv i najbezazlenijeg ispada uvaženoga „Vožda“.

2004. godine, na kratko ova televizija prelazi u ruke novoformiranog lokalnog parlamenta koji čine SDP, SZS i SRS, ali se ubrzo vraća u ruke SDA. Dvovlašće u lokalnom parlamentu najviše se reflektiralo baš na ovaj medij, gdje su stvoreni paralelni upravljački organi i vođena borba za kamere, mikrofone i ostalu opremu. Unutra se ulazilo uz pratnju naoružanog obezbjeđenja i pravile se diverzije, poput one kada su iz stana iznad, jer je RTV tada bila smještena u zgradi Jezero, puštajući vodu kroz cijevi parnog grijanja, napravili poplavu u studiju i drugim radnim prostorijama. Kasnije su se vodili ratovi oko repetitora na Šutenovačkom brdu i Goliji.

Odlaskom SDA sa vlasti, Regionalna televizija ulazi u period Rasovizije, obilježen jednostranošću, neobjektivnošću i sve jasnijom kopijom uređivačke politike iz vremena Suljovizije. Iznova se napadaju svi oni koji su neistomišljenici vlastodržaca, ne prate ili umanjuje značaj aktivnosti partija i

institucija koje ne prihvaćaju samovolju kriminalne lokalne samouprave i blate institucije i pojedinci koji se bore za uspostavu prava i pravde.

“Istraživačkog novinarstva skoro da nema. Novinari se boje zamjeranja režimu, političarima, tajkunima i kriminalcima. Informativne emisije ove televizije favorizuju vladodršce i daju im najveću minutažu. Isto je sa namjenski pravljenim emisijama koje su najčešće u svrhu promocije vlasti po principu – da od ništa napraviš nešto. Ukoliko se nađe neko hrabar od novinara da kritikuje i govori o općem stanju, IZ-i, Bošnjacima muslimanima, da kritikuje nerad, javašluk, političku pristrasnost, mito i korupciju, on se veoma brzo nađe na udaru batinaša koji tuču zarad interesa lokalnih vođa, gradonačelnika ili činovnika vladajuće stranke.” – ocjena je ovog medija koju je ravno prije godinu dana izrekao direktor Media centra IZ Sead Šaćirović na tribini BKZ-a povodom 79. novinarstva u Sandžaku. I od tada se skoro ništa nije promijenilo, izuzev otvorenijeg favoriziranja SDP-a Rasima Ljajića i njegovih sadašnjih i potencijalnih partnera kako u političkom konceptu tako i kriminalno tajkunskim poslovima. Naravno, razlika je još u tome što se kako idu izbori u ovoj i onako “prezapošljenoj” instituciji zapošljava još partijskih poslušnika i kadrova preotetih iz drugih televizija s namjerom

da se iste oslabe.

Prema našim saznanjima, u RTV je stalno zapošljeno 96 osoba. Većina ih je iz vremena Suljovizije i ideološki su bliski SDA partiji. Obzirom na akcije preuzimanja kadrova iz drugih televizija i vraćanja onih koji su prije istjerani ili primoravani da iz ovih ili oni razloga napuste ovu televiziju, broj radnika će uveliko premašiti trocifreni broj. Nema dvojbe da se sve to radi kako bi se vladajuća struktura što bolje medijski pripremila za predstojeće izborno blaćenje neistomišljenika. Tome u prilog govori i činjenica da su za urednika doveli lice iz Trstenika, jer očigledno niko nije spreman da imenom i prezimenom isprati njihove nakane. Prema ugovoru, novi urednik RTV imat će mjesečnu plaću od 80000 dinara i obezbijeđen smještaj. Najniža plaća u ovoj televiziji je 25000 dinara, koliko primaju i kamermani. Gradska uprava je u ovogodišnjem budžetu izdvojila 36,5 miliona dinara za RTV. Ta suma, ma koliko bilo porazno što se tako baca novac građana Novog Pazara, ni približno ne zadovoljava ni osnovne troškove ove televizije, pa se postavlja pitanje odakle i kojim novcem će se pokrivati ostali troškovi? Da nije možda od reklama?

Također je vrlo znakovito razotkrivanje beogradsko-vazalske politike Rasima Ljajića koji u posljednje vrijeme na ovoj televiziji polahko uvodi parajevrsku tvorevinu i

počinje favorizirati Adema Zilkića.

**NARODNA TELEVIZIJA
JEDINSTVO**

Jedinstvo je najstarija televizija u Sandžaku. Možda joj status privatne, komercijalne televizije pomaže u tome, ali je prema svim istraživanjima i pokazateljima, uz sve uspone i padove, najgledaniji i najutjecajniji medij na našem području. Otvorenost i pristupačnost svim akterima društvenog života umnogome joj je zaradila povjerenje građana Novoga Pazara, Sjenice, Tutina i drugih mjesta gdje je moguće uhavtit signal ove medijske kuće. Zahvaljujući djelimičnoj neovisnosti od zvanične politike, presudno je utjecala na konačni krah kriminalno-lopovske vlasti SDA. Nije tajna da je upravo zahvaljujući njoj SDP Rasima Ljajića došla na vlast. Međutim, kada se ustalila i otvoreno krenula u pljačku građana Novoga Pazara, zasmetala joj je otvorenost ove televizije i težnja ka istini, pa je prvo počela istjeravati njezine novinare sa svojih konferencija za štampu i fizički nasrtati na njih, da bi na koncu pokušavala i zvanično ugasiti ovog emitera koji je jedino kriv što svjetlosnim snopovima razbija mrak u kome su navikli raditi ovi tamničari slobode i predvodnici organiziranog političkog kriminala.

SANDŽAK TV

Televizija Sandžak, izrasla iz TV Universa, pravne nasljednice TV Ekran, sve krupnijim koracima ide ka ozbiljnom televizijskom reprezentu Sandžaka. Ova televizija raspolaže najvećim radnim prostorom, posjeduje dva ogromna studija, te opremu na kojoj mogu pozavidjeti i mnoge nacionalne televizije. Sandžak TV ima najveću, najozbiljniju, najraznovrsniju i najkvalitetniju vlastitu produkciju od svih lokalnih i regionalnih televizija te niz izuzetno gledanih autorskih emisija. Informativni program ove televizije sve više je okrenut ka geografskom pokrivanju cjelokupnog Sandžaka i dijaspore. Zbog svih ovih kvaliteta, lokalni i državni političari su izvršili pritisak na RRA-a da ovoj televiziji ne daju ni nacionalnu ni regionalnu frekvenciju. Međutim, brojne opstrukcije od strane lokalnih vlasti i ometanja dotoka optičkog kabla do zgrade ove televizije, te njihovih angažmana kod RRA-a da ova televizija ne dobije regionalnu frekvenciju, nisu spriječile da signal TV SANDŽAK bude dostupan diljem svijeta, preko interneta (www.sandzak.tv), i postane jedna od najgledanijih sandžakih televizija. Očekuje se da ova televizija u vrlo kratkom roku izađe na satelit, a odatle u medijske operatore evropskih zemalja u kojima su Bošnjaci značajnije grupirani.

BTV JAVNA KUĆA

Još jedan medijski surogat Rasima Ljajića jeste divlja, nikada nigdje neregistrirana takozvana

Bošnjačka televizija. Protiv ove televizije su mnoge institucije i pojedinci

podnosili prijave RRA-u i RATEL-u, ali zahvaljujući intervencijama ministra Rasima Ljajića nikada ni jedna kazna nije stigla ni pred radionicu koja je paravan a kamoli do potkrovlja jedne kuće na

Hadžetu gdje je sakrivena ova primitivna televizija koja nema nikakvog programa do ukradenog sa regionalnih ili satelitskih kanala. Opće je poznato da prije dolaska svake kontrole iz RATEL-a Ljajić dojadi vlasniku ove televizije da isključi signal koji se ponovo uključuje nakon povlačenja kontrole.

Najveća ogorčenost građanina Novog Pazara na ovu Ljajićevu televiziju dolazi zbog krajnje sramnog programa u svako doba dana i noći u kom se mogu vidjeti oglasi lične prirode i pornografske sadržine sa ciljem kriminalne radnje podvođenja. U toku emitiranja ovakvog programa nigdje ne stoji zakonom obavezna oznaka +18. Šta će im kada ih ministar Ljajić štiti i kada, pored nemanja nikakve dozvole za rad, godinama svoj program odašilju preko kablovskog emitera SBB kojim upravlja Vujica Tiosavljević, predsjednik gradskog odbora NS Velje Ilića, te koalicioni partner i Ugljanina i Ljajića.

Valja napomenuti da je opremu za ovu televiziju pred izbore 2008. godine Rasim Ljajić kupio negdje u Nišu, a za novac koji je dobio od Demokratske stranke Borisa Tadića za potrebe izborne kampanje. Najveći bezobrazluk je u tome što su ovoj televiziji dali im Bošnjačka, iako se njezin program bazira na omalovažavanju svega što je ne samo bošnjačka nego opće civilizacijska vrijednost.

TELEVIZIJE U DRUGIM SANDŽAČKIM GRADOVIMA

TV Tutin je pod direktnim patronatom SDA vlasti u ovom gradu. Na njoj se nikada ne mogu vidjeti bilo kakvi prilozii koji dolaze od onih koji nisu istomišljenici ove grupacije. Ova televizija je svo vrijeme forsirala paravjersku tvorevinu i dezinformacijama pokušavala unijeti konfuziju kod građanstva.

U Prijepolju su smještene TV Enigma i TV Forum.

TV Enigma nema vlastitu produkciju, već cjelokupan program preuzima od distributera i u komercijalne svrhe izdaje medijski prostor političkim partijama i organizacijama, dok TV Forum proizvodi neku vrstu vlastitog programa. Sumnja se da iza ove televizije stoje vladika SPC Filaret i Koštuničina DSS.

U Priboju je od prije tri godine javni servis privatiziran i sada djeluje kao TV Priboj. Ova televizija proizvodi određeni informativni program lokalnog karaktera, dostupna je svim političkim i društvenim faktorima koji imaju interesa da komercijalno zakupe prostor na njoj.

U Južnom Sandžaku također djeluje više televizija. Najozbiljnija je TV SUN iz Bijelog Polja. Ova televizija postoji od 2006., a od 2009. godine je putem kablovske mreže Extra TV prisutna na teritoriji cijele Crne Gore. TV SUN emitira jako ozbiljan informativni program, a posjeduje i raznovrsnu produkciju.

U Rožajama djeluje TV APR. Ova televizija također emitira informativni program i ima skromniju produkciju.

TV Glas Plava emitira program na području Plava i Gusinja. Ova televizija je također komercijalna, ima skroman informativni program, te vlastitu produkciju. Prednost ove televizije jeste jaka gledanost u dijaspori, naročito u Americi gdje živi veliki broj Bošnjaka iz ovog kraja.

U Pljevljima djeluju privatna RTV Panorama i općinska RTV Pljevlja. Obje televizije su u finansijskim problemima i često pod političkim i drugim vidovima pritiska. RTV Panorama je gledana na cijeloj općini, emitira vlastiti informativni program i preuzima program bosanskih televizija, dok je TV Pljev-

lja sužena na gradsku jezgru i osim informativnog programa nema druge vlastite produkcije.

U Beranama je doskora postojavala TV ECHO. Odlukom crnogorske Radiodifuzne agencije ova televizija od skoro ne emitira signal.

Od svih sandžačkih gradova jedino Sjenica i Nova Varoš nemaju i nikada nisu imali vlastitu lokalnu televiziju.

RADIJSKA INFORMIRANOST

Prvi radio na teritoriji Sandžaka bio je Radio Novi Pazar, osnovan davne 1972. godine. Ovaj radio je imao dosta ozbiljnu programsku shemu po uzoru na Radio Beograd od koga je i preuzimao informativni program. 1997. godine lokalna vlast Radio Novi Pazar i tadašnja urednica, Julovski kadar, Zuhra Mumdzic koja se kasnije priklanja Ugljaninovoj SDA i čak postaje prvi urednik Regionalne televizije, poklanjaju RTS, da bi se tek 2001. godine isti vratio u vlasništvo grada Novoga Pazara. Od tada je nekoliko puta pokušavano da se bezuspješno iznova pokrene program na ovom radijskom emiteru.

2003. godine pokrenut je Radio Sto plus sa regionalnom frekvencijom i uz

pozamašnu finansijsku podršku Francuske ambasade kao dio novinske agencije BETA. Ovaj radio emitira vlastiti informativni program i preuzima vijesti iz BETINOŠ servisa, te pokriva širi region.

Utjecaj u ključnim momentima na ovaj radio imao je

Sulejman Ugljanin. Neki to tumače poslovnim vezama urednika ovog radija sa njim kao i rodbinskim vezama istog urednika sa jednim od najbližih saradnika Sulejmana Ugljanina. U opsežnoj studiji „Odnos medija u Srbiji prema Islamskoj zajednici“ dr. Hajrudin Balić o ovom radiju kaže: „Radio sto plus je jedan od medija koji su s vremena na vrijeme različito izvještavali o aktivnostima u IZ (...) Ovaj radio je izvještavao u granicama objektivnosti sve do pokušaja puča u IZ, kada se i politika izvještavanja promijenila. Naime, urednici su do tada uvažavali organe Islamske zajednice a od tada od jednom za njih pučisti postaju strana u priči i dobijaju isti prostor kao i legalni i legitimni organi, sa čime se stiče utisak da su oni jedva dočekali krizu u IZ.“ U posljednje vrijeme u ovom radiju postoje dvije struje – jedna naginje Ugljaninu, a druga Ljajiću.

U Novom Pazaru postoji još nekoliko radija, od kojih još samo Radio Refref emitira informativni program. Ovaj radio djeluje pri Islamskoj zajednici i usmjeren je edukativno-islamskom programu. Možda je i to jedan od razloga njegove velike slušnosti.

Radio Sole u Tutinu, Radio Amaro u Sjenici, Radio 033 u Prijepolju, Radio Priboj, Radio Jupok u Rožaju, Radio Bijelo Polje, Radio Plav, Radio Berane i Radio Pljevlja okrenuti su komercijalnom programu i u većoj ili manjoj mjeri imaju informativni program i emisije koje tretiraju lokalno teme.

SANDŽAK NIKADA NIJE IMAO DNEVNU NOVINU

Porazna je činjenica da Sandžak koji je dao pr-

vog novinara u Bošnjaka (Mehmed Šakir Kurtćehajić) i ima toliki broj vrlo uspješnih giganata od kojih neki kreiraju medijsku sliku zemalja u regionu (Fahrudin Radončić, vlasnik Avaza i oko dvadesetak drugih pisanih i elektronskih medija, Senad Pećanin doskorašnji vlasnik BH Dana, Senad Hadžifežović autor kultnog "Centralnog dnevnika" i novosonovane televizije „FACE TV“) nikad nije imao repsetabilnu dnevnu novinu.

Kroz historiju, značajnije novine koje su izlazile na području Sandžaka su: Sandžak (1932. Prijepolje), Glas sandžaka (Novi Pazar), Bratstvo (Novi Pazar), Polimlje (Prijepolje), Polje (Bijelo Polje), Pljevaljske novine (Pljevlja), Beranske novine (Berane), Revija Sandžak (Sarajevo, Novi Pazar), Sandžačke Novine (Novi Pazar), Glas Islama (Novi Pazar), Elif (Podgorica), Bošnjačke Novine (Rožaje), Parlament (Novi Pazar), Has (Novi Pazar), Mond Press (Novi Pazar), Mostovi (Pljevlja), Mak (Novi Pazar), Sent (Novi Pazar), Almanah (Podgorica), Behar (Rožaje), Mozaik (Bijelo Polje). Neki od ovih pisanih medija još uvijek su živi, drugi odavno zaboravljeni i mogu se pronaći tek u arhivima ili eventualno u pojedinim bibliotekama.

Kako u ovom broju objavljujemo poseban tekst o Reviji Sandžak, dovoljno je da o ovaj medij predstavimo samo riječima glavnog muftije Muamer-ef. Zukorlića izrečenim na našoj tribini *Izolacija kriminala temelj opstanka zajednice*: "Kuća koja nema Reviju Sandžaka nalazi se u nacionalnome mraku."

PETNAEST GODINA "GLASA ISLAMA"

Glas islama
LIST ZA VJERU DRUŠTVO I KULTURU

Jedini sandžački pisani medij koji u kontinuitetu izlazi petnaest godina jeste Glas islama. Na već spomenutoj tribini od 1. 2. 2011. godine urednik ovog medija Sead Šaćirović je kazao:

"Glas islama je u najtežem periodu u novije vrijeme za islam i muslimane na ovim prostorima, a to je period od 2007. koji traje i danas, odigrao epohalnu ulogu objavljujući istine o onome što čine režim, poltroni i izdajice među Bošnjacima. Pisao je o njihovom sinhronizovanom napadu na IZ-u, koja je jedini istinski stožer muslimana Bošnjaka u Srbiji. Glas islama je list osnovan od strane Mešihata IZ-e još 1996. godine, i od toga dana on je medijski stub u odbrani interesa muslimana i kritičar svih oni koji se usuđuju da u islam i muslimane diraju napadajući njihovu IZ-u i islamske vrijednosti koje se ne mogu kupiti, a još teže prodati za hatar sitnog dunjalučkog šićara, neke pozicije u Beogradu, lične promocije i bogaćenja koje one koji se tog puta prihvate vode u potčinjenost, vazalstvo, poltronstvo i izdaju, a sve njih zajedno u nepovratnu propast, gubljenje vjerskog i nacionalnog identiteta. Čovjek bez identiteta je niko i ništa, on je mrtav još na dunjaluku. U traganju za identitetom možemo upoznati samoga sebe, a Glas islama je doprinio da muslimani ovih prostora upoznaju sami sebe. Dok su drugi išli na ruku režimu, Glas islama to nije htio. Za nas sloboda nema alternativu! Podaništvo, vazalstvo, poltronstvo, izdaja, strah, za nas nemaju značaja u smislu prihvaćanja tih negativnih vrijednosti. One mogu biti

samo kritikovane sa naše strane. Tako bi se trebala rukovoditi većina medija u Sandžaku. Pošteno bi trebali izvještavati svi u Srbiji o onome što se kod nas dešava. Međutim, kao u svim oblastima života, i u oblasti medijske sfere prema muslimanima Bošnjacima se od strane srpskih medija vodi organizovana hajka. Sve dobro što je bošnjačko se minimizira, omalovažava, nipošta i skriva. Skrivaju čak i Novi Pazar (najveći grad u Sandžaku) na mapi vremenske prognoze za Srbiju."

O ovom mediju valja još istaći sud Glavnog muftije izrečen također na tribini Revije Sandžak *Izolacija kriminala temelj opstanka zajednice*: "Kuća koja nema Glas islama nalazi se u duhovnom mraku."

UGLJANINOVE NOVINE

Nakon gubitka apsolutnog utjecaja na uređivačku politiku Revije Sandžak, Ugljanin 1996. godine osniva nedjeljnik „Sandžačke novine“. Ove novine su uvijek bile zvanična prezentacija politike SDA. Poznate su nam po prvom napadu na Islamsku zajednicu i Medresu "Gazi Isa-beg" iz 1996-1997. godine. Za vrijeme Ugljaninove dominacije lokalnim parlamentom, kada je SDA imala na raspolaganje Suljoviziju i druge mehanizme medijske manipulacije (2005-2008), ova novina je ugašena, da bi je nakon gubitka vlasti iznova pokrenuli. Indikativno je da ovu novinu koja, osim uvodnika i par poručjenih napisa, nema autorskih tekstova, više godina finansira Ministarstvo kulture Republike Srbije. Neka saznanja govore da iz Ministarstva stižu pare za 13 plaća, a zvanično je u redakciji ovog medija sa svim tehničkim licima upošljeno tek šestoro ljudi. Špekulacije spominju da se tim parama finansi-

ra Ugljaninovo obezbjeđenje. Istraživački tim Revije Sandžak došao je u posjed dokumenta *NEZAVISNI NEDJELJNIK NA BOSANŠKOM JEZIKU „SANDŽAČKE NOVINE“* iz maja 2009. godine na osnovu kojeg se iz budžeta Republike Srbije odobrava 151.000 eura godišnje za Sandžačke novine. Citiramo samo dio koji se odnosi na raspodjelu tih sredstava:

"Za potrebe redovnog izlaženja lista, prema utvrđenoj koncepciji, ukupni projektovani troškovi na godišnjem nivou utvrđeni su u iznosu od 151.000 (sto pedeset jedna hiljada) eura.

Ukupni troškovi utvrđuju se po stavakama u iznosima prikazanim tabelom na sljedećoj strani.

Drugi Ugljaninov pisani medij je časopis Bošnjačka riječ. Preko ovog časopisa je Vlada Srbije godinama upumpavala milionske svote za potrebe Ugljaninovih projekata paravjerske tvorevine, opstrukcije BNV-a i izbornih kampanja, odnosno plaćanja kriminalcima koji su izazivali incidente za Ugljaninov račun. Zvanični izdavač ovog medija je Centar za bošnjačke studije iz Tutina, vlasništvo Esada Džudževića. Džudžević je parama namijenjenim za promociju bošnjačke kulture i izradu nacionalnih projekata izgradio višespratnu zgradu u centru Tutina i nazvao je Centar za bošnjačke studije. O mahinacijama oko ovog slučaja možete čitati u narednim brojevima Revije Sandžak.

LJAJIĆEV „PARLAMENT“

Rasim Ljajić je nakon prividnog razilaženja sa Ugljaninom i sticanja veza u Beogradu, naročito sa nekim stranim diplomata, pokrenuo opozicionistički list Parlament. Ova novina je u početku

GODIŠNJI BUDŽET SANDŽAČKIH NOVINA

R. br	Naziv	I z n o s (Euro)
1.	NAKNADE I DRUGA PRIMANJA	
1.1.	Troškovi pripreme novina	67.200
1.1.1.	Naknade za Redakciju (3)	30.600
1.1.2.	Naknade za Sekretarijat (2)	13.200
1.1.3.	Naknade i honorari za stalne saradnike (3)	14.400
1.1.4.	Naknade i honorari za povremene saradnike (5)	9.000
1.2.	Putni troškovi i troškovi prijevoza	12.000
1.2.1.	Troškovi putovanja	6.000
1.2.2.	Troškovi goriva	6.000
	Ukupno I	79.200
2.	TROŠKOVI ŠTAMPANJA I DISTRIBUCIJE	
2.1.	Troškovi štampanja (52 broja)	33.800
2.2.	Troškovi prijevoza	2.000
2.3.	Troškovi distribucije	6.000
	Ukupno II	41.800
3.	MATERIJALNI I DRUGI TROŠKOVI	
3.1.	Troškovi nabavke i obnove opreme	10.000
3.2.	Troškovi zakupa prostorija	3.600
3.3.	Troškovi električnih i komunalnih usluga	2.400
3.4.	Komunikacioni, poštanski i drugi troškovi i usluge (telefon i dr.)	2.400
3.5.	Troškovi kancelarijskog materijala i sitnog inventara	1.800
	Ukupno III	20.200
4.	OSTALI TROŠKOVI	
4.1.	Knjigovodstveni troškovi	2.400
4.2.	Bankarske usluge i provizije	1.400
4.3.	Ostali nerazvrstani troškovi	6.000
	Ukupno IV	9.800
	SVEGA TROŠKOVI (I, II, III I IV)	151.000

bila usmjerena ka rušenju Miloševićevog i Ugljaninog režima, da bi se kasnije polahko otvarla i pokazivala svoje prave namjere i pozadinu osnivanja. Najindikativniji primjer djelovanja ove novine jeste intervju iz 1999. godine sa nosiocem projekta paravjerske tvorevine Ademom Zilkićem, koji je još tada nagovještava ono što su beogradski režim i njegovi saradnici uradili 2007. godine pokušavajući izvesti puč u Islamskoj zajednici. Autor većine nepotpisanih tekstova, kojih je bilo najviše, i stvarni urednik ovih novina bio je Rasim Ljajić, dok su u njegovom timu bili još i lični savjetnik Mirsada Đerleka i politički direktor SNP-a Elias Rebronja, te, kao

tehnički urednik, Mirsad Jusufović. Odlaskom Rasima Ljajića u Beograd ovaj list se gasi.

Nakon niza tekstova o mafiji, organiziranom kriminalu, sprezi politike, kriminala, policije i tužilaštva, te Ljajićevoj ulozi u svemu tome u Reviji Sandžaka, kao i zbog zahuktavanja predizborne kampanje, stigle su najave o ponovnom pokretanju Parlamenta. Netom pred tribinu Revije Sandžak 2. 1. 2012. „Izolacija kriminala temelj opstanka zajednice“ sa broja +381690393992 počele su stizati poruke svima koji nešto znače u Novome Pazaru o reaktiviranju ovih novina, i to od 15. 1. 2012. godine, najavljujući niz intrigan-

tnih, lažnih i konstruiranih tema usmjerenih protiv Islamske zajednice i nosilaca projekta buđenja Bošnjaka. Evo, uđosmo i u februar 2012., a ni strva ni java od reinkarnacije Ljajićevog Parlamenta.

Istraživački tim Revije Sandžak došao je do saznanja da su izvršene silne pripreme za obnovu ovog Ljajićevog glasila koje bi služilo za predizbornu kampanju. Ključni problem što još uvijek nije izašao nijedan broj jeste u tome što niko ne želi snositi odgovornost glavnog i odgovornog urednika i posljedice koje proizlaze iz toga, jer će ovaj list još u najavi biti koncipiran na lažima i iskonstruiranim tekstovima i usmjeren da napada sve Ljajićeve političke neistomišljenike. U opticaju za članove redakcije su Mirsad Jusufović, Ismail Mando Dupljak, Jasmina Kruševljanin i Sadedin Mujezinović. Za urednika je pripreman Mujezinović, ali čak ni on „ne želi“ preuzeti toliki rizik. O tome koliko su ozbiljno krenuli u ovaj projekt govori i činjenica da Jasmina Kurševljanin već duže vremena piše tekst koji ima za cilj da dokaže da Zgrada Islamskih ustanova pripada tajkunima a ne, kao oteto vakufsko dobro, Islamskoj zajednici. Planirano je da se ova novina štampana u štampariji „Kokolo“ vlasnika Seljamudina Seljka Nokića, koji je se također spominje kao potencijalni autor tekstova.

OSTALI PISANI MEDIJI U SANDŽAKU

Ostali pisani mediji u Sandžaku informativnog karaktera izlaze sporadično ili su u fazi „mirovanja“ pa tako nemaju ni neki veći utjecaj na javno mnijenje. Bošnjačko nacionalno vijeće u Crnoj Gori izdaje vrlo kvalitetan mjesečnik „Forum“ koji tretira nacionalne teme bez pretenzija

da bitnije utiče na trenutno političko raspoloženje javnog mnijenja. Privatizirane „Polimske novine“ (Prijepolje) vlasništvo Bahrije Beganovića predsjednika DPS-a prestale su sa izlaženjem. Rožajske „Bošnjačke novine“ bliske Bošnjačkoj stranci također već duže vrijeme ne izlaze, iako postoje neki nagovještaji da će zbog sve aktivnijeg djelovanja BKZ-a u Crnoj Gori prisutnosti Revije Sandžak na ovom prostoru BS njima pokušati napraviti neku vrstu protuteže. „Pljevaljske novine“ su prosrpski mjesečnik koji tretira lokalne teme i nema većeg uticaja na javno mnijenje u Pljevljima. „Beranske novine“ su također mjesečnik vrlo slabog utjecaja na lokalno stanovništvo. Nešto je bolja situacija sa bjelopoljskom „Revijom Polje“ koja uživa veću popularnost kod lokalnog stanovništva.

Beogradski dnevni list Danas ima poseban nedjeljni dodatak „Sandžak danas“ koji duži niz godina realizira sa NVO Urban In. Za ovaj dodatak redovno pišu i novinari koji pripadaju lobiju Rasima Ljajića, pa čak i oni koji su učestvovali u formiranju fantomske organizacije Otpor i često perfidnim tekstovima pokušavaju napadati Ljajićeve nesitomišljenike, a posebno čelnike Islamske zajednice i predvodnike panbošnjačkog pokreta u Sandžaku.

UGLJANINOV I INTERNET PAMFLETI

Prvi političar koji je uvidio važnost interneta za političku propagandu bio je Suljeman Ugljanin. On je još 2005. godine dao nalog svom bratuncu Emiru, sinu Sadika Ugljanina, da napravi web-portal www.sandzaknews.com. Ovaj portal zaslijepljen mržnjom prema svemu što drukčije misli od Sulejmana Ugljanina godinama

na svom forumu gomila smeće i pravi deponiju najgoreg otpadništva od civilizacijskih tekovina. Emir Ugljanin je bio i urednik sajta Regionalne televizije i **općine Novi Pazar za vrijeme SDA vladavine**. Također je kreirao i sajtove bivšeg BNV-a, stranke SDA-a, Liste za Sandžak, sve sajtove paravjerske tvorevine i Državnog univerziteta u Novom Pazaru.

Od kako je ovaj sajt prezren i haman da nema posjetilaca, SDA puno ulaže da razvije sajt Sandžačkih novina www.sandzacke.rs. Urednik ovog sajta je dugogodišnji Ugljaninov medijski „doajen“ Nazim Ličina. Politiku aposlutnog negiranja svega što nije Ugljaninovo Ličina vješto prikriva puštajući s vremena na vrijeme i po neki tekst o aktivnostima Ugljaninovih neistomišljenika. Također, u posljednje vrijeme na ovom sajtu sve je prisutniji i Rasim Ljajić, što svjedoči o suštinskom približavanju SDA i SDP i njihovom spajanju u jednu partiju, odnosno postizbornu koaliciju.

Treće sajt blizak Ugljaninu jeste www.sandzakinfo.net. Osnivač i urednik

ovog sajta je radiklani sljedbenik politike Sulejmana Ugljanina Mehmed Eminović. Eminović je inače i najaktivniji propagator Ugljaninove politike na društvenim mrežama facebook, twitter i google plus.

LDP INTERNET PODRŠKA

Internet podrška LDP-u je sajt www.sandzaklive.rs. Ovaj web-portal došao je u žižu javnosti nakon izbijanja informacije da ga je LDP prodao Mirsadu Đerleku. Naša saznanja govore da ipak nije prodat i da je i dalje pod direktnim utjecajem LDP, te da ga uređuje rođak LDP-ovog poslanika iz Zapadnog Sandžaka, ali da je od SNP-a Mirsada Đerleka dobio novac kako bi ga forsirao u predstojećoj predizbornoj kampanji.

ĐERLEKOV SAJT U POKUŠAJU

Mirsad Đerlek je pokušao napraviti sajt koji bi mu služio za promoviranje vlastitih stavova i napada na političke oponente: www.sandzakmedia.com. Nakon tekstova našeg istraživačkog tima o partnerstvu NPS-a Mir-

sada Đerleka sa SDP-om Rasima Ljajića, odnosno raskrivanja Đerlekove uloge u ponovno inflitiranju udbaških struktura među bošnjački narod i opcije koja bi imala zadatak da ponovo prevari Bošnjake u korist Beograda, na ovom sajtu je osvanuo tekst Đerlekovog političkog savjetnika i direktora partije Elijasa Rebronje sa ciljem diskreditacije urednika pa i same Revije Sandžak. Zbog laži i nebuloznih izrečenih u tekstu, Rebronja se nije smio potpisati nego je kao autor naveden spomenuti sajt što automatski povlači odgovornost urednika. Istraživački tim Revije Sandžak je doznao da dotadašnji urednik ovog sajta i član predsjedništva SNP-a A. Tatervić nije bio upoznat sa ovim činom, te da se kao odgovorno lice ogradio od postupka svojih partijskih šefova, podnio ostavku i na mjesto urednika i u samoj partiji. Njegovo mjesto je preuzeo Ervin Čašić, radnik u auto salonu koji je vlasništvo Đerlekovog bliskog rođaka. Zanimljivo je da je i tehnički direktor ovog sajta Bojan Milović također radnik u knjigovodstvu istog Đerlekovog rođaka. Pored Rebronje, Čašića i Milovića, u ovu sramnu ujdurmu uključen je šef logistike SNP-a Nusret Mulić. Nakon ovog događaja, sajt www.sandzakmedia.com je diskreditiran i u potpunosti postao nevažan.

LJAJIĆ NEMA KAPACITETA ZA INTERNET

Rasim Ljajić nema zvaničnog sajta koji bi forsirao njegovu politiku, već za to koristi poluge vlasti, odnosno sajtove Regionalne televizije, Gradske uprave i zvaničnu fejsbuk prezentaciju FK Novi Pazar, o čemu smo pisali u prošlom broju Revije. Međutim, indikativno je da se u posljednje vrijeme afirmativni tekstovi o njemu mogu pročitati u Ugljaninovim novinama i na in-

ternet portalima, te LDP-ovom Sandzaklivu.

SandzakPRESS.net

Jedan od rijetkih portala čija je uređivačka politika usmjerena ka dobrobiti Bošnjaka Sandžaka su elektronske novine Sandžak PRESS (www.sandzakpress.net), prve bošnjačke novine ove vrste na internetu. Prema riječima urednika i osnivača ovih elektronskih novina Rifata Halilagića, nastale su iz potrebe da se sandžačka javnost informira adekvatno i bez cenzure. Sandžak PRESS je zbog svog profesionalizma, brzine u prenošenju informacija i njegovanja istraživačkog novinarstva izrastao u respektabilan medij sa koga sve češće preuzimaju tekstove srbijanski i regionalni pisani i elektronski mediji. Iz tih razloga ovaj portal bilježi najveću posjećenost u regionu i ima najjači uticaj na društvena zbivanja, o čemu svjedoči i konstantna hajka na njegovo uredništvo od strane udbaških struktura i beogradskih političara. Sandžak Press je i strateški partner Revije Sandžak te kao takav ima ekskluzivno pravo objavljivati naše tekstove.

BICENT

Portal Bošnjačkog informativnog centra (www.bicent.com) sa sjedište u Rožajama jedini je ozbiljan web-portal sa područja Južnog Sandžaka. Njegov osnivač je Bošnjačka stranka, ali ovaj portal, suprotno uskim partijskim interesima svog osnivača, njeguje probošnjačku strategiju i korektno prati razvoj panbošnjačkog projekta. Da li će se u budućnosti održati takva uređivačka politika, vrijeme će pokazati.

SRBIJA SA UOČLJIVIM PROBLEMIMA SLOBODE MEDIJA

Od ukupno 179 zemalja, Srbija se u najnovijem izvještaju organizacije *Reporteri bez granica - Indeks medijskih sloboda u svijetu 2011-2012*, našla na 80. mjestu.

U ovom izvještaju zemlje su klasificirane u pet kategorija: dobra situacija, zadovoljavajuća situacija, uočljivi problemi, teška situacija i veoma teška situacija, a Srbija se našla **u grupi država za koje se ocjenjuje da imaju uočljive probleme**.

Kada je riječ o regionu Balkana, u izvještaju grupe sa sjedištem u Parizu ističe se da je ekonomska kriza naglasila probleme sa kojima se suočavaju mediji u regionu - njihovo korišćenje za privatne ili kriminalne interese, nelojalnu konkurenciju na veoma malim tržištima i autocenzuru sve većeg broja loše plaćenih novinara.

„Sudski zvaničnici, od kojih su mnogi slabo obučeni, zajedno s vladom i često korumpirani, djeluju više zainteresirani za uznemiravanje medija nego za okončanje pravne nekažnjivosti onih koji prijete i fizički napadaju novinare“ - navodi se u izvještaju objavljenom na sajtu *Reportera bez granica*.

ZBOG NAJAVA ODUZIMANJA FREKVENCije TV JEDINSTVU OD STRANE RRA A NA OSNOVU PRITISAKA RASIMA LJAJIĆA I DRUGIH ČELNIH LJUDI SDP-a RAZGOVARALI SMO SA MENADŽEROM OVE TELEVIZIJE ŠERIFOM MARUKIĆEM O OVOM I DRUGIM VIDOVIMA PRITISAKA NA TV JEDINSTVO KOJI SU INICIRANI PREDSTOJEĆOM IZBORNOM KAMPANJOM

RASIM LJAJIĆ I SDP ŽELE DA UGASE TV JEDINSTVO

POLITIČKI NAPAD NA TV JEDINSTVO

Šta se zaista dešava sa TV Jedinstvo. Postoje najave da se ona ugasi, da prekinu rad, da joj se oduzme frekvencija. Postoji nada da toga neće biti. Narod je pomalo zbunjen. Šta je realnost?

Kao i obično, kod nas prvo krenu neke čaršijske priče, zatim čujete za neke SMS poruke i u početku ne znate šta je tačno, a šta nije, a onda se ispostavi da su priče i poruke tačne. Po meni se ovdje radi o čisto političkom napadu i pritisku na TV Jedinstvo, a iza svega toga stoje strukture lokalne vlasti Rasima Ljajića.

PRITISAK NA SPONZORE DA ODUSTANU OD REKLAMA

Da li za to postoje argumenti?

Argumenti? Pa postoje u smislu da kruže SMS poruke da, recimo, određeni sponzori odustaju da se reklamiraju na TV Jedinstvo i u početku ne vjerujete u njih. Međutim, postepeno počinju da se javljaju sponzori i iznalaze razloge: „Znate, kriza, mi više nismo u mogućnosti...“ – i vi tek tada povjerujete u tu čaršijsku priču koju ste čuli. Nešto slično se i ovdje dešava.

OD APRILA 2009. TV JEDINSTVO JE POSEBNO PRAVNO LICE

AD „Jedinstvo“ je otišlo u stečaj.

AD „Jedinstvo“ je osnivač TV Jedinstvo. Međutim, mi od 1. aprila 2009. funkcioniramo kao posebno pravno lice. Ali, oni sada pokušavaju da iskoriste odlazak AD „Jedinstvo“ u stečaj da bi se oduzele frekvencije TV Jedinstvo. Na osnovu toga tvrdim da je u pitanju politička igra. Postoji ne znam koliko televizija i medija po Srbiji koji isto i slično funkcioniraju i nemaju probleme koje mi imamo. Također je indikativno da se sve to dešava pred same izbore i otkud sad taj pritisak, a mi u istoj pravnoj formi funkcioniramo od 1. aprila 2009.

REGIONALNA TELEVIZIJA IMA POZADINSKE NAMJERE

Da li je tog 1. aprila 2009. bilo ikakvog nagovještaja da će se to desiti?

Ne, ni u pomisli. Po meni je najbolji dokaz ono što je Regionalna televizija objavila za bivše akcionare AD „Jedinstvo“ gdje su, istine radi, objavili i moju izjavu vezanu za to, a pri dnu stavili link na kom piše: „Možete dokumenta preuzeti ovdje.“ Ako otvorite ta dokumenta vidjet ćete da su to neka dokumenta Agencije za privredne registre koja nikakve veze nemaju sa pričom radnika AD „Jedinstvo“, ali imaju namjeru i pozadinu da čisto vidite u dokumentaciji ime Šerif Marukić, kao i još neka poznata imena. Indikativno je i to da se sada 2012. godine pojavljuju

neki radnici i akcionari koji, prema mojim informacijama, nisu radili u AD „Jedinstvo“ još od 1996-97., a u TV Jedinstvo nisu nikako ni radili. Sada ti navodni akcionari traže neka svoja prava preko TV Jedinstvo. Ne znam kakva bi oni dobili prava oduzimanjem frekvencije TV Jedinstvo, čak kada bi se to i hipotetički dogodilo.

DOK SU BILI OPOZICIJA, KLELI SU SE U TV JEDINSTVO

Ova vlast je prije četiri godine, prilikom svog formiranja, određena sredstva davala TV Jedinstvo. Otkuda to da sada traži gašenje njene frekvencije?

Dok su bili opozicija, oni su se kleli sa TV Jedinstvo. Sjećam se da su mene u julu ili septembru 2008. na jednom seminaru u organizaciji USAID-a u Nišu predstavili kao „Šerif Marukić sa Rasimove TV Jedinstvo“, našta sam se ja bunio. Ali, što je više odmicao datum izbora, oni su nas sve više zaboravljali.

SUDIMO SE SA GRADSKOM UPRAVOM OKO FINANSIJSKIH DOTACIJA

Na početku smo imali potpisan ugovor o finansiranju TV Jedinstvo, kojeg su oni kasnije raskinuli i još uvijek se nalazimo u sporu. Na sudu je taj predmet, iako su oni ja-

vili da su nas dobili. Istine radi, mi smo njih dobili na sudu u Novom Pazaru, a onda smo izgubili u sporu u Kraljevu i sada je uložena žalba Višem sudu u Beogradu, gdje će se nastaviti suđenje.

GRADONAČELNIK MAHMUTOVIĆ JE UKINIO FINANSIJE TV JEDINSTVU

Oni su nas finansirali dok je bio bivši gradonačelnik. Poslije njegove smjene još jednu ili dvije rate je uplatio gradonačelnik Meho Mahmutović. Međutim, oni od samog starta nisu bili zadovoljni. Stalno su nam prebacivali: „Ako mi nismo mogli biti ni minut na Ugljinovom RTV-u, otkud Ugljanin kod vas!“ Kada je smijenjen bivši gradonačelnik trpjeli smo ogromne kritike zašto smo prenijeli njegovu konferenciju za štampu. Prijetili su nam da nećemo dobiti novac, ucjenjivani smo. Pošto nismo nikako željeli da podlegnemo tim ucjenama zbog korektnih odnosa sa svima, ukinuta nam je ta općinska donacija.

Uvijek nađu neke razloge formalne prirode, kao i tada, da navodno nije bio raspisan tender sa TV Jedinstvo, što nije naša krivica, jer nismo mi trebali da vodimo računa je li bilo potrebno raspisati tender ili nije. Mi smo potpisali Ugovor o finansiranju i ispoštovali stavke tog ugovora. Čak je i zastupnica Gradske uprave tada rekla da smo ispoštovali svoje obaveze, a oni su osporavali da je ugovor nelegalan i slično.

TV JEDINSTVO JE UTICALO NA PROMJENU SVIJESTI NARODA SANDŽAKA

TV Jedinstvo je najstarija televizija u Sandžaku. Mnogo toga je doprinije-

la kada je u pitanju sandžačka medijska scena. Sve ono što je donosilo novitete, uticalo na promjenu svijesti upravo je išlo preko TV Jedinstvo. Ova televizija je koristila svim političkim, kulturnim, ekonomskim i ostalim faktorima. Odjednom se javlja politička grupacija koja želi uništiti TV Jedinstvo.

TV JEDINSTVO JE UVIJEK BILA DOSTUPNA SVIMA

Svi smo bili svjedoci prije određenog vremena, kada su bili izbori, da je također jedna politička partija nasrtala na TV Jedinstvo, želeći da preuzme primat nad njom ili da je ugasi. Kome smeta to svjetlo? U vašim i našim medijima u posljednje vrijeme stoji NE MEDIJSKOM MRAKU! Kome je potreban medijski mrak u ovom trenutku?

U protekle tri godine TV Jedinstvo je pokazala, kao komercijalna televizija, dostupnost opozicionim strankama jer su vladajuće stranke uvijek držale monopol nad općinskom Regionalnom televizijom.

Dok je struktura Sulejmana Ugljanina bila na vlasti, TV Jedinstvo je bila popularna među simpatizerima Rasima Ljaića i zato se govorilo „Rasimova TV Jedinstvo“. Kada su strukture SDP-a došle na vlast, počelo se govoriti da je „Muftijina TV Jedinstvo“, BDZ-ova, BKZ-ova.

PREUZIMANJEM RADNIKA ŽELE DODATNO OSLABITI TV JEDINSTVO

U jednom trenutku spomenuste i odnos RTV, odnosno interpretaciju bivših zahtjeva AD Jedinstvo. Od jučer postoje najave na portalima da neki od radnika TV Jedinstvo prelaze na RTV koju finansira Gradska uprava. Je li to jedan

od pokazatelja političkog angažmana da se situacija oko TV Jedinstvo dovede dotle da ona izgubi i snagu u ljudskim resursima i da se oslabi kao jedan od vidova nemogućnosti realizacije ukidanja frekvencije?

Naravno da jeste. Ja sam ubijeđen da će se svi oni koji učestvuju u ovim dešavanjima jednog dana stidjeti, kao što su se mnogi stidjeli poslije 2000., pa sada pričaju da shvaćaju da su tada pogriješili. Ministar Dačić je, recimo, izjavio da nikada više ne bi učestvovao u gašenju nekog medija. A šta je preuzimanje radnika jedne televizije nego slabljenje tog medija? Preuzimanje dobrih kadrova.

BEZ OBZIRA NA PREZASIČENOST, LJUDSTVO RTV VRAĆA I NEKE STARE KADROVE

Mene čudi priča koja je još uvijek na nivou čaršijske, ali ne preuzimaju se samo radnici TV Jedinstvo, već RTV povlači neke stare kadrove, vraća ih sa više strana, što mene čudi, znajući koliki broj zaposlenih već imaju. Često se i sam zapitam šta li im je namjera, da li da nekoj sljedećoj vladajućoj garnituri prebace vruć krompir, višak zaposlenih radnika, ili sakupljanje političkih poena!? Nije mi jasno. Čujem da se to radi, a najbolje će vrijeme pokazati da li će ta čaršijska priča isplivati na svjetlo dana ili ne.

RTV IMA OKO 100, A TV JEDINSTVO 20 RADNIKA

Prema mojim informacijama, u RTV je trenutno zaposleno 96 radnika. Koliko TV Jedinstvo ima radnika?

Ne znam koliko ima RTV radnika, ali u TV Jedinstvo je 19-20 radnika.

Pokrivenost signala RTV i TV Jedinstvo je približno ista. Koliko je dovoljno radnika da takva televizija normalno funkcionira?

Ne bih mogao da Vam precizno kažem koliki bi broj radnika bio zadovoljavajući. Broj radnika koji radi u našoj televiziji smatram malim. No, trudimo se da odradimo sve postavljene zadatke. Ali, opet ne bih želio da sada otvaram temu analize rada u TV Jedinstvo, niti smatram popularnim da napadam neki drugi medij, osim ako se radi u onom dijelu gdje se branimo zbog toga što se osjećamo napadnutim od strane RTV.

ZAHVALAN SAM SVIM KOLEGAMA NA PODRŠCI

U ovom trenutku, kada je dvadesetak radnika u jednom od najstarijih i najrespektabilnijih medija u našem gradu, regionu i cijelom Sandžaku napadnuto, kolika je prisutnost kolegijalnosti ostalih medija?

Meni je milo što ipak postoji kolegijalnost drugih medija. Ona doista postoji. Ne bih želio da ih sada spominjem, već da pohvalim sve one koji nas podržavaju, a ima ih puno. Nažalost, prije neki dan kada sam neke pohvalio, samo sam im napravio probleme sa vladajućim političkim strukturama. Ne želim i sada da im činim tu medvjedu uslugu. Hvala svima koji nam daju podršku u ovom trenutku na razne načine.

Ja sam ubijeden da će istina i pravda pobijediti i da će TV Jedinstvo opstati. Jedva čekam odluku Savjeta RRA, pa i ako ne bude povoljna za nas, pravdu ćemo svakako potražiti na sudu.

KADA TREBA DA PLATIMO DAŽBINE, NIKO NE POSTAVLJA PITANJE FREKVENCije

Ukoliko dođe do traženja pravde na sudu, na čemu će TV Jedinstvo bazirati svoju odbranu?

Svakako da smo potpuno spremni za odbranu svojih prava na sudu. Pitamo se kako je moguće da TV Jedinstvo izvršava obaveze prema državi i državnim ustanovama i da tu niko ne postavlja pitanje ukidanja frekvencija, pa čak i kada plaćamo neke kazne iz 2006. godine.

MIRSAD JUSUFOVIĆ I SDP DEMANTIRAJU SAMI SEBE

Ipak je ova situacija u cijelosti vezana za politiku, pa bih se opet vratio na političke partije. Tvrdite da lokalna vlast stoji iza ovoga napada na TV Jedinstvo, međutim na konferenciji za štampu Mirsad Jusufović ispred SDP-a negirao je takve navode, govoreći da on lično ima dobre odnose sa TV Jedinstvo, da niko iz SDP-a ne želi da napada TV Jedinstvo. Druga stvar, spomenuli ste da su za vrijeme Mirsada Đerleka uplaćivane rate za TV Jedinstvo. Međutim, i Mirsad Đerlek je skoro bio pokrenuo hajku na TV Jedinstvo i organizirao takozvani protest „za istinu“. Kako komentirati sve te odnose?

Što se tiče Mirsada Jusufovića i SDP-a, oni sami sebe demantiraju u tekstu koji se još uvijek nalazi na sajtu RTV. Ko imalo umije čitati između redova, može prepoznati čiji je rukopis i ko je od ljudi iz SDP umiješan u ovo. Jednostavno, otvorite taj tekst i dokumentaciju i sve će vam biti jasno.

Kakve imaju veze Šerif Marukić iz 2012. i neki akcionari iz 1996.? U toj istoj dokumentaciji oni, navodno, imaju neki podnesak sudu gdje su ti radnici potpisali da traže svoja prava, a bili su odbijeni sa obrazloženjem da je pokrenut stečajni postupak i da se oni nisu uopće javljali kao zainteresirana strana, a sada se javljaju. I to indikativno, što smo bliže izborima traže se bilo kakvi razlozi našeg ukidanja.

Ubijeden sam da SDP učestvuje u svemu ovome. Mogu oni pričati šta hoće, ali sami sebe demantiraju. Prije dvije godine Mirsad Jusufović je izjavio da TV Jedinstvo i AD „Jedinstvo“ nemaju ništa zajedničkog. To vam je kao uporedba fabrike „Raške“ i neke drvene industrije – zaista nema veze jedno sa drugim.

ĐERLEK JE UMJESTO NA DRUGE UDARIO NA NAS

Što se tiče Mirsada Đerleka, mi smo imali korektne odnose dok je bio gradonačelnik. Međutim, kada je izašao taj sporni tekst u vezi koalicije Rasima Ljaića i Mirsada Đerleka, kojeg je TV Jedinstvo samo preuzela i prenijela, a prije nas je to preuzelo i prenijelo više od desetak elektronskih medija, Đerlek je reagirao samo na TV Jedinstvo!? Ne znam zašto? Imali smo sličan primjer i od strane inspektora novopazarske Policijske uprave, koji je reagirao kod RRA zbog emisije na TV Jedinstvo...

POLICIJSKI INSEKTOR NAS TUŽIO ZBOG NOVINARA REGIONALNE TELEVIzIJE

Zar je to moguće?

Moguće. U tom dopisu piše da on reagira, obraća se, žali na TV emisiju koju je vodio naš novinar Anel Grbović. A svi znamo da je Anel Grbović zaposlen na RTV. Imam taj dopis od strane RRA, tražili su od nas odgovor. Tako, ponekad izgleda da je popularno napadati TV Jedinstvo. Možda zbog naše gledanosti i popularnosti.

NISAM NI BJO OBAVIJEŠTEN DA ĆE MOJE BIVŠE PARTIJSKE KOLEGE IZ LDP PROTESTIRATI PROTIV TV JEDINSTVO

Prilikom tog protesta učestvovali su i ljudi iz LDP-a, čiji ste Vi bili član i Glavnog i Gradskog odbora. Nakon toga ste dali ostavku u toj političkoj partiji. Kako se to reflektira na ovo stanje? Kako je moguće da neko čiji ste Vi član od početka učestvuje u takvom napadu i ataku na slobodu novinarstva?

To je bio definitivni razlog da podnesem ostavku u LDP-u. Smatram to komplimentom jer od strane partijskih kolega nisam bio napadnut, a to znači da sam bio u pravu. A tada ne samo da nisam znao da će moje partijske kolege učestvovati na tom protestu, nego čak nisam bio ni obaviješten. Nisam imao direktnu ko-

munikaciju sa njima, ali sam dobio neka posredna objašnjenja da nisu protestirali protiv TV Jedinstvo, nego da im je namjera bila da podrže Mirsada Đerleka. Međutim, iz ličnog razloga ne želim da ulazim u sukob sa bivšim partijskim kolegom.

Zvanično nije uslijedio nikakav odgovor na Vašu ostavku?

Nije.

A da li je bilo nezvaničnih komentara?

Nezvanično saznajem da je stiglo iz vrha LDP da me ne diraju.

ŽELIMO SKRENUTI PAŽNJU O PROMOVIRANJU ISTINE KROZ MEDIJE

Pored toga što ste menadžer TV Jedinstvo, Vi ste i predsjednik Odbora za informiranje u BNV-u. Ovaj Odbor obilježava osamdesetogodišnjicu novinarstva u Sandžaku organiziranjem okruglog stola.

Uvodničari na okruglom stolu su bili između ostalih: Nedžad Latić - novinar, publicista i književnik iz Sara-

Nažalost, mediji poodavno nisu sedma sila. Spominju se kao sedma sila, možda su sedma, ali sila nisu sigurno. Bilo bi neiskreno govoriti da politika nema uticaja na medije. Naravno da ima i da u velikoj mjeri utiče na rad svih medija u Sandžaku. U tom radu se treba truditi i nastojati da se bude profesionalan, pa i kada nekoga napadnete medijski trebate mu pružiti prostor za odgovor, odbranu ili demantij. Mi smo imali sličan primjer sa Mirsadom Đerlekom. Mi smo mu odmah dali prostora u prvim vijestima da iznese svoj stav gdje on i kritizira i hvali TV Jedinstvo.

ZAŠTO OPĆINA FINANSIRA SAMO JEDNU TELEVIZIJU

Koliko će ovo uticati na dalji rad i uređivačku politiku TV Jedinstvo?

Pa vi znate onu staru: „Sve što nas ne ubije, ojačat će nas.“ Mislim da će TV Jedinstvo iz svega ovoga izaći jača i zrelija, a i nadam se, kao vječiti optimista, da će se popraviti stanje i da će neke buduće vladajuće struk-

I TUŽBAMA NAS NAPADAJU

Jedan od vidova pritisaka na TV Jedinstvo jesu i razne tužbe koje dolaze kako na Vas kao menadžera, tako i na Vaše saradnike, novinare, urednike. Ko to sve tuži TV Jedinstvo i da li je i u tome politička podloga?

U većini slučajeva da. Nekada poželite da postoji mogućnost da tužite zbog tuženja. Iako većina tih tužbi na sudu padne, one vas troše i oduzimaju vam vrijeme. Jednostavno su to ometanja u jednom normalnom funkcioniranju. Nakon jedne, druge, treće tužbe, nekada i mahinalno dođete u situaciji autocenzure, pa kažete: „Ma daj, nemoj to, molim te... Da nas ne bi tužili...“ To je žalosna istina i činjenica.

Ipak Vam svakog dana dolaze podrške od raznih institucija, pojedinaca i brojnih gledaoca. Ako dođe do potrebe, mi imamo informacije da će gledaoci doći masovno da i fizički brane TV Jedinstvo

To sa druge strane govori o popularnosti TV Jedinstvo i njenom uticaju u narodu.

OČEKUJEMO ODLUKU U NAŠU KORIST

Šta očekujete da će se dogoditi u narednom periodu?

Očekujemo da će RRA i RDS donijeti odluku u našu korist. Mi smo uputili i dva kompletna zahtjeva sa pratećom dokumentacijom i argumentacijom koja govori u našu korist. Svaku drugu odluku smatrali bismo nepravednom i neprihvatljivom i bili bi prinuđeni da pravdu potražimo na sudu. Naravno, mi ćemo nastaviti da radimo i funkcioniramo kao i do sada. Iskreno se nadam da neće doći do suđenja, jer su većina u Savjetu bivši novinari koji najbolje znaju šta znači nepravedno gašenje jednog medija.

Zna se samo kakve su bile posljedice gašenja BK televizije. Kad pomijem ovu televiziju, da kažem da je jedan od načina pritisaka i spominjanje te televizije. Kažu nam uz došaptavanje: „BK TV je ugašena koja je bila moćnija od TV Jedinstvo. Bolje vam je pređite kod nas... Ovo Vam je siguran posao, ovo je državni posao...“

Razgovarao:
Jahja FEHRATOVIĆ

jeva, prof. dr. Šefket Krcić i prof. dr. Rifat Redžović – sociolog, a pozvani su i svi mediji na prostoru Sandžaka i većina nevladinih organizacija. Okrugli sto ima karakter stručnog skupa na temu *Mediji i istina*. Željeli smo da na osamdesetogodišnjicu novinarstva u Sandžaku skrenemo pažnju na to koliko mediji služe za promoviranje istine, a koliko su u službi aktuelnih politika.

MEDIJI POODAVNO NISU SEDMA SILA

Koliko su mediji u Sandžaku sačuvani od tih pritisaka, a koliko doprinose otkrivanju istine?

ture drugačije gledati na medije.

Kada smo potpisali ugovor sa Općinom Novi Pazar znali smo da je to slučaj i sa drugim općinama, kao što su Užice, Vranje, Piroć, Kragujevac, Jagodina... Zašto bi Novi Pazar bio izuzetak? Zašto da u Novom Pazaru građani finansiraju samo jednu televiziju? Zašto se ne raspiše tender, pa da svi građani učestvuju? Zašto se prema nekom validnom istraživanju ne bi finansirale lokalne TV, ako je to u interesu građana. Zašto se ne bi napravila fer utakmica između svih televizija, a ne da postoji neki općinski medij koji svakog mjeseca startuje sa pet miliona dinara budžeta.

REVIJA „SANDŽAK“ – GLAS ISTINE I POBUNE

Prof. dr. Sefer KRCIĆ

Još daleke 1932. godine (1. februara), u Prijepolju, duhovnoj prijestolnici Sandžaka – izašao je prvi broj Revije „Sandžak“, prvog sandžačkog glasila. Tog studenog februar-skog dana svjetlošću istine je obasjano Prijepolje koje je postalo novinarska kolijevka jednog prestižnog glasila kojeg će 30-tih, 40-tih i 90-tih prošlog stoljeća, a i danas na početku druge dekade trećeg milenija, biti trn u oku beogradskih i podgoričkih vlasti. U tom vremenu javljaju se sljedbenici Mehmeda Šakira Kurtćehajića, prvog bošnjačkog novinara iz Akova (preselio 1870. dok je pravio putopis u Beču).

Svi žurnalisti i poslenici javne riječi, mogu biti ponosni na historijski početak žurnalizma u Sandžaku. Taj svijetli temelj pisane riječi u Sandžaku treba stalno da podsjeća i obavezuje svakog novinara, intelektualca, građanina, a posebno rukovodstvo medija, jer javno izgovorena riječ o Sandžaku je bila riječ zbog čega je išla glava od strane režima. Žurnalisti su se neprestano zalagali za slobodu javne riječi u Sandžaku.

Riječ je o prodornom avazu, analitičko-kritičkom glasilu koje izlazi u Novom Pazaru, sada pod izdavaštvom BKZ. Revija „Sandžak“ izgrađuje slobodarski i kritički duh kod javnog mnijenja. Odupire se režimskoj diskriminaciji u cilju afirmacije ljudskih i manjinskih prava i sloboda, ne samo Bošnjaka već i Srba, Crnogoraca i Albanaca koji žive u Sandžaku i šire.

U tom pravcu, revija „Sandžak“ je kritički osudila diskriminaciju beogradskog i podgoričkog režima i na taj način se javno suprotstavila beogradizaciji i kolonizaciji Sandžaka. Ovdje želim upoznati sa historijatom ovog glasila.

Tijekom 80-te obljetnice (1932-2012) revija „Sandžak“ je prošla trnovit i veoma težak put kroz pet faza. U cjelini gledano, afirmirana je regionalna posebnost Sandžaka, sa ciljem da svi etnosi u njemu sačuvaju svoj identitet.

PRVA ETAPA

Prije 80 godina, tj. 1. februara 1932. godine, u Prijepolju se pojavio prvi broj lista „Sandžak“. Taj datum je historijski omeđio početak medijske publicistike i žurnalistike u širem kontekstu razvoja stvaralaštva u Sandžaku. Ljeta 1992., kada smo u suterenu restorana „Brez“ u Novom Pazaru, gotovo tajno/skriveno od aktera Miloševićevog režima, osnovali Udruženje novinara Sandžaka, 1. februar smo označili kao Dan novinara Sandžaka i istovremeno utemeljili nagradu za žurnalizam po imenu Mehmeda Šakira Kurtćehajića (Akovo 1844. - 1870. Beč).

Inicijativu za pokretanje lista „Sandžak“ dala je multietnička grupa naprednih sandžačkih intelektualaca, među kojima su bili sociolog Sreten Vukosavljević, te intelektualci i studenti: Rifat Burdžović, Miliwoje Žugić, Tomaš Žižić, Mirko Tomić i Murat-ef. Šećeragić. Svi oni su bili antifašistički orijentirani, na Beogradskom univerzitetu će osuditi pojavu Hitlerovog

fašizma, a kasnije će biti oprijedeljeni za NOP i revoluciju. Prilikom utemeljenja lista „Sandžak“ u zaglavlju lista pisalo je da je ovo glasilo za kulturno i ekonomsko podizanje Sandžaka. Pokretanje ovog štampanog medija označeno je kao historijski trenutak kojim je konačno zaorana duboka kulturna brazda na stoljećima potiskivanom prostoru u cilju kritičkog prevladavanja tadašnjeg stanja, kako je naznačeno, na kulturnoj i ekonomskoj zakorovljenoj nijivi Sandžaka.

Tijekom šestogodišnjeg izlaženja (1932-1938) u Kraljevini Jugoslaviji, s ovim glasilom su saradivali najprogresivniji i najugledniji ljudi toga vremena. Među saradnicima bili su i mnogi profesori Beogradskog univerziteta, kao i lideri najznačajnijih opozicionih stranaka toga vremena. Na taj način „Sandžak“ je postao nepresušni rasadnik ideja, misija, vizija i strategija svojevrsne nedemokratske tribine i truba probuđenih želja i stremljenja malobrojnih prosvijećenih slojeva onovremenog jugoslovenskog društva, kako su isticali urednici u svojim kolumnama.

Ključni osnivači lista, njegovi pasionirani poštovaloci su se već u jednom od prvih brojeva „Sandžaka“, putem javnog proglašenja pod nazivom „Sandžaklijama i prijateljima Sandžaka“, obratili te daleke 1932. god. javnom mnijenju, ukazujući na programsku orijentaciju ovog glasila: „Potreban je bio odavno jedan list u kome bi našao pisanog izlaza cio javni život našega Sandžaka. Potrebno je podstaći ljude da nekakav kulturno značajan posao otpočne. Potrebno je bilo

da se naši školovani ljudi zainteresiraju za javne poslove rodnog kraja, da se unese nešto duhovnog života u naše zaspale gradove i prošire pokret na naše sandžačko selo. Zbog toga je pokrenut list ‘Sandžak.’ Poreknut ne da on sam sve to sredi, nego da pomogne, ponegdje podstakne, dovede u međusobnu vezu one koji to hoće da rade...”

Zacijelo, ovaj apel kao da je danas napisan, a ne prije 80 godina. Toliko djeluje svježije i toliko govori o nama koliko se nismo mnogo udaljili od tog prvog datuma! Drugim riječima, utemeljivači glasila „Sandžak“, pokretači lista, željeli su da izvrše integraciju svih progresivnih snaga oko svoje opoziciono koncipirane političke platforme, što je bio više nego hrabar i riskantan poduhvat za vrijeme kralja Aleksandra Karađorđevića. „Sandžak“ se često suočavao sa velikim materijalnim poteškoćama, ali je uprkos svim preprekama (političke i materijalne prirode) uspijevao da se održi zahvaljujući svesrdnoj podršci svojih vjernih pretplatnika, studenata, radnika, učenika i seljaka. Koliko je bila velika ljubav i požrtvovanost njegovih pokretača prema „Sandžaku“ najilustrativnije govori primjer da je u vrijeme velike materijalne krize lista njegov glavni urednik i vlasnik Miliwoje Žugić prodao veliki dio babovine u selu Mioškoj kod Prijepolja, kako bi obezbijedio sredstva za njegovo dalje publikovanje. I u tom vremenu hroničari su bilježili da se Redakcija sučeljavala sa brojnim problemima sa tadašnjim vlastodržcima, koji su koristili zakonske

САНЦАК

ЛИСТ ЗА КУЛТУРНО И ЕКОНОМСКО
ПОДИЗАЊЕ САНЦАКА.

ИЗЛАЗИ СВАКОГ 1 и 15 У МЕСЕЦУ

УРЕДНИК: МИЛИВОЈЕ П. ЖУГИЋ.

prijetnje da unište ovo glasilo.

Dalje, „Sandžak“, nakon niza problema, štampan je u Užicu, koja je bila liberalnija sredina u odnosu na neke sandžačke varoši koje su bile pod lupom tadašnjeg režima. Rukopisi su morali uvijek da prođu kroz strogu cenzuru javnog tužioca. Da bi mnogi vrijedni i napredni slobodni tekstovi našli svoje mjesto u listu, Redakcija je često, u dogovoru sa vlasnikom štamparije, umjesto odobrenog materijala krijumčarila drugi koji javni tužilac nije vidio. Tako se dešavalo da mali broj primjeraka lista bude štampan prema rukopisima koje je javni tužilac odobrio, a cijeli tiraž namijenjen čitaocima sa izmijenjenim sadržajem.

Bremenite su bile društvene okolnosti toga vremena, čiju suštinu je rasvijetljavao „Sandžak“ iz broja u broj. Ovakva saradnja Redakcije i javnog tužioca, opterećena primjesama nadmudrivanja, preprednosti i riskiranja, potrajala je oko dvije godine. Kada je otkrivena ova vješta žurnalistička igra, državni organi su prema listu počeli da primjenjuju rigorozne mjere cenzure. Usljedile su dvije uzastopne zabrane lista. Da ne bi došlo i do treće, koja bi po sili tadašnjeg zakona dovela do definitivnog gašenja lista, Redakcija preduzima kameleonski potez, mijenjajući formalno naziv lista. Umjesto „Sandžak“ list privremeno dobija ime „Raška“, što je u nekoj mjeri zaboravljalo ambicije tadašnjeg režima. Pod ovim nazivom list izlazi nešto više od godinu dana. Čim je pritisak režima oslabio, redakcija vraća naziv lista dajući mu ime „Novi Sandžak“. Sve

te metamorfoze u nazivu lista nisu imale značajnijeg uticaja na naprednu koncepciju lista, a ni u odnosu na zvaničnu vlast, koja je i dalje sa zlobom gledala na ovo glasilo, jer se „Sandžak“ bio mnogo zamjerio silnima i moćnima.

Kulturnu i političku klimu u okviru koje je izlazio ovaj progresivni regionalni list reljefno je ocrtao njegov glavni urednik Milivoje Žugić u formi pisama seljaka Đure Zvjerože iz sela Zlobrđe, septembra 1934. godine: „Ja pišem, a drugi brišu. Što god napišem gos'n urednik kaže da je suviše oštro i da se o tome javno ne smije pisati. Što mi gos'n urednik štampa, njemu zabrani drugi, tako da samo pišem, a drugi samo briše.“ „Sandžak“ je okupljao, podsticao i hrabrio na stvaralaštvo sve intelektualne i umjetničke kapacitete iz sandžačkog podneblja. On je prvi objavio likovne radove poznatog slikara i revolucionara Piva Karamatijevića, od kojih je jedan zbog antiburžoaskog karaktera bio odmah zabranjen. U listu je povremeno objavljivao briljantne socijalno-političke karikature rodonačelnik jugoslovenske političke karikature istaknuti umjetnik Pjer Križanić. Zabilježili smo jednu važnu činjenicu, da one karikature, koje ne bi Pjer uspevao da objavi u beogradskim glasilima, slao je Redakciji „Sandžaka“. To znači da je „Sandžak“ u svim fazama imao problem sa karikaturama.

Valja podsjetiti i na druge okolnosti toga vremena. Jedna od omiljenih i redovnih rubrika bila je Sandžačke hićaje“. Bili su to svojevrсни varničavi vicevi o sazrelim društvenim protivječnostima, majstorski uvijeni u jezičku oblandu

provincijskog žargona. Dakle, humor je bio jedan od ključnih sadržaja sandžačkog duha, ne samo tada, već i sada.

Prema tome, predratni „Sandžak“ je bio preteča i zagovornik mnogih progresivnih ideja. Veliki dio prostora bio je posvećen saobraćajnim problemima Sandžaka. Ukazivao je na potrebu izgradnje puteva i željeznica. Također je ukazivano i na potrebe i metode unaprjeđenja poljoprivrede, te neophodnost preobražaja sandžačkog sela. List je mnogo doprinio zdravstvenom prosvjećivanju naroda, otvaranju seoskih knjižnica i čitaonica, afirmaciji amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva, žigosanju pojava mita i korupcije, sve dok nije brutalnim jurišem režima s početka 1938. konačno onemogućeno njegovo dalje izlaženje. Njegov glavni urednik Milivoje Žugić je nakon toga napustio Prijepolje i otišao na Cetinje, gdje je preuzeo dužnost dopisnika „Politike“ sa područja Zetske banovine.

DRUGA ETAPA

U daljoj historijskoj genezi lista „Sandžak“ bilo je povremenih prekida, zbog sankcija od strane režima, kao i odljeva kadrova koji su iz sandžačkih gradova išli u tri pravca: egzodus bošnjačkih stvaralaca prema Turskoj, migracija prema Sarajevu i migracija prema Beogradu. Svakako, pomak je napravljen formiranjem novog redakcijskog jezgra, koje je nosilo duh borbe. To je vrijeme koje predstavlja njegovo ponovno pokretanje u toku NOR-a, pod nešto izmijenjenim nazivom „Glas Sandžaka“. Napominjemo, „Glas Sandžaka“ bio je organ

(glasilo) AVNO Sandžaka (ratne narodne skupštine u toku NOB-a egzistirajuće Autonomne pokrajine Sandžak). List je izlazio od 15. juna 1944. do marta 1945. U tom periodu izašlo je pet brojeva „Glas Sandžaka“. Napominjemo da je ovo glasilo, zbog potreba NOR-a, jedno vrijeme uređivano i štampano u Kolašinu. Tih pet sačuvanih brojeva ratnog „Sandžaka“ danas su valjani izvori za proučavanje prilika koje su vladale u Sandžaku u posljednjim godinama rata i prvim mjesecima po oslobođenju. Mnogi brojevi su nestali i uništeni od stranih okupatora i domaćih kolaboracionista. Nakon ukidanja „Glas Sandžaka“ (mart 1945.) predviđeno je da njegovu funkciju objavljuje „Vijesti“ koje je izdavao Srpski odbor jedinstvenog narodnooslobodilačkog fronta Novi Pazar, a koje su počele da izlaze početkom januara 1945. Nakon raspuštanja ZAVNOS-a socijalistički režim je stopirao dalje štampanje ovog glasila.

TREĆA ETAPA

Predstavlja ponovno izlaženje glasila „Sandžak“ poput Feniksa iz pepela. Dalja egzistencija „Sandžaka“, ujedno i najkraća, „vaskrsnula je“ u Sarajevu u drugoj polovini 1990. i na samom početku 1991. List je u nekoliko brojeva izlazio u Sarajevu sa uredništvom grupe okupljene oko Senada Pećanina. U tom vremenu izašlo je nekoliko interesantnih brojeva revije „Sandžak“ koji su zapaženo budili dosta uspravno sandžačko mnijenje. Međutim, Redakcija je morala stati jer su se novi politički lideri neodmjereno ponašali prema njoj, čime je bio i stopiran njen dalji rad.

ČETVRTA ETAPA

Riječ je o najtežem periodu u kojem je izlazila revija „Sandžak“ koje započinje januara 1992. Kao osnivač lista ovaj put se pojavljuje KDMS „Preporod“, a u ulizi izdavača Matica Bošnjaka Sandžaka Novi Pazar. Odluke iz Sarajeva saopćili smo na prvom sastanku, kao i na javnim civilnim skupovima u Novom Pazaru i drugim gradovima Sandžaka. Orijehtirali smo se za Novi Pazar, bez obzira što su nam nuđeni mnogo bolji uvjeti u predratnom Sarajevu.

Sada i ovdje čitatelje želim upoznati sa nekim okolnostima pod kojima je izlazila revija „Sandžak“ (Novi Pazar, osnivač KDBS „Preporod“, Izdavač: Matica Bošnjaka – Društvo za kulturu, znanost i umjetnost Sandžaka, a za glavnog i odgovornog urednika izabran je filozof i književnik prof. dr. Šefket Krcić, član PEN-a i Internacionalne federacije žurnalista), kao i sa strukturom rubrika i saradnika. To je bilo vrijeme agresije na Bosnu i Hercegovinu, koje nije mimoišlo ni Sandžak. Zato, ova faza bit će malo više obrađena, iz razloga što je to bio djelokrug rada Redakcije na čijem je čelu bio potpisnik ovih redova. U tom vremenu, nezavisna bošnjačka revija „Sandžak“, prvobitno kao mjesečnik, a zatim kao glasilo koje je štampatno dvoheftično, dalo je značajan doprinos rasvjetljavanju kulture i društvenog života u Sandžaku i šire. Nakon okupacije Bosne i Hercegovine, revija „Sandžak“ je sa ostalim bošnjačkim institucijama organizirala Prvu konferenciju bošnjačkih intelektualaca Sandžaka, Srbije, Crne Gore, Kosova i Makedonije, na kojem je donijeta Rezolucija, kojom se osuđuje agresija nad Bosnom i ujedno smo zatražili od međunarodnih subjekata međunarodnu intervenciju u Bosni. Taj čin s početka maja 1992. bio je ujedno i početak hajke i montiranih sudskih procesa, ne samo prema reviji „Sandžak“, nego i

uopće montiranih procesa u Novom Pazaru i Bijelom Polju. Kao kritičko glasilo, revija „Sandžak“ je stekla popularnost u javnosti, bez obzira što su mnogi krišom kupovali i pod pazuhom nosili i sklanjali ovo glasilo. To je bio i konkretan povod da revija „Sandžak“ postane članica nezavisnih medija Balkana i Europe.

Rad nezavisne revije „Sandžak“ ometan je od strane Miloševićevog režima zato što je ovo glasilo postalo stalni član Koordinacionog centra nezavisnih medija Balkana (sa sjedištem u Ljubljani), kao i zbog otvorene kritike aktuelnog srbijansko-crnogorskog režima. Dva broja su zabranjena, a glavni urednik dr. Krcić je izveden na sud i nakon sedam i po godina montiranog političkog procesa osuđen je na jednu godinu zatvora uslovno. Ovo je jedino glasilo koje je bilo zabranjeno u SRJ u periodu 1990-1997., a sudski proces prema glavnom uredniku i reviji „Sandžak“ završen je tek 1999. kada je glavni urednik osuđen na godinu dana zatvora. Zbog toga je ova redakcija pretrpjela velike materijalne i ne samo materijalne gubitnike. U tom vremenu objavljeno je 85 brojeva. Revija je imala stalne rubrike: aktuelnost, kulturni uvodnik, društveni život, pro et contra, portreti gradova Sandžaka (i naselja), portreti značajnih ličnosti Sandžaka, svijet, kulturna panorama ideja, kulturni i konfesionalni dijalozi, Sandžaklije u svijetu, feljton, reagiranja, polemike i zanimljivosti. Revija je obila otvorena za različita mišljenja. Kao takva, ona tematizira bitna i otvorena pitanja razvoja prekogranične regije Sandžak (između Crne Gore i Srbije) i uopće društva u cjelini, korespondirajući sa ključnim pitanjima savremenog svijeta.

Uredništvo je oko sebe okupilo najpoznatije autore iz redova bošnjačkog, crnogorskog i srpskog naroda, tj. izrazito opozicionu inteligenciju. Da spomenemo samo neka imena: aka-

demik Ferid Muhić, akademik Muhamed Filipović, akademik Jašar Redžepagić, dr. Sefer Mededović, dr. Rasim Muminović, dr. Mevlud Dudić, dr. Semso Tanković, akademik Bogdan Bogdanović, akademik Nikola Milošević, književnik Jevrem Brković, Sreten Zeković, Branko Nikuč, dr. Dragan Veselinov, dr. Miladin Životić, dr. Vesna Pešić, Zlatoje Martinov, Galib Omerbašić, dr. Harun Hadžić, Esad R. Krcić, Fehim Kajević, Esad Rahić, Zaim Azemović, Rizah Gruda, Šakira Ersoj, arh. Džemail Suljević, Alija Džogović, Safeta Biševac, Azra Muminović i drugi.

Zbog analitičke kritike Miloševićevog diktatorskog režima i objavljivanja, pored karikatura, i priloga o drastičnom kršenju ljudskih prava u Sandžaku i SRJ, revija „Sandžak“ br. 16-17/93 marta 1993. je, odlukom Okružnog suda u Novom Pazaru i Vrhovnog suda Srbije iz Beograda, bila je zabranjena. Od tada do danas ovo glasilo je dobilo na ugledu u demokratskim opozicionim krugovima, ne samo kod Bošnjaka već i kod pripadnika crnogorskog i srpskog naroda.

Prosječan tiraž nezavisne revije „Sandžak“ (zbog dvostrukog embarga) kretao se između 5.000 i 10.000 primjeraka. Revija se upućivala gratis svim ambasadama i konzularnim odjeljenjima u Beogradu, kulturnim institucijama, novinskim agencijama, srodnim glasilima (radi razmjene), relevantnim institucijama u svijetu, kao i klubovima Bošnjaka iz Sandžaka u inostranstvu.

PETA ETAPA

Nakon atentata na premijera R. Srbije dr. Zorana Đinđića ponovo su vlasti žestoko postupale prema

uredništvu revije „Sandžak“, kako na lokalnom tako i na republičkom nivou. Bez obzira što je ovo međunarodno priznato glasilo, ono nije primalo nikakva sredstva koja se dodjeljuju i drugim medijima. Osnivanjem Bošnjačke kulturne zajednice 22.12.2009. i njenom pobjedom na izborima za Bošnjačko nacionalno vijeće (2010), stvorile su se nove okolnosti i potreba za nastavkom objavljivanja revije „Sandžak“. Nakon širih konsultacija, odlučili smo se da prihvatimo prijedlog prvaka Sandžaka da se nastavi sa radom Redakcije revije „Sandžak“ i donijeli odluku da se povede šira rasprava za formiranje nove redakcije ovog glasila. To smo i učinili i napravili veliki kulturni i duhovni pomak u sandžackom društvu. Prema tome, to je peta, ujedno posljednja etapa revije „Sandžak“, koja je nastala 01.01.2011. i zvanično se promovira na svečanosti 01.2.2011., kada je objelodanjen novi sastav Redakcije revije „Sandžak“ na čelu sa književnikom Jahjom Fehratovićem. Tada je revija „Sandžak“ nastavila svoju djelatnost pod pokroviteljstvom Bošnjačke kulturne zajednice. Kao takva, ona daje kritički ton kulturnom i duhovnom životu Sandžaka, kao avaz istine i pobune bošnjačke svijesti u Sandžaku.

Nova Redakcija revije „Sandžak“, pored ekskluzivnih kritičkih brojeva, organizira tribine i kulturne skupove na kojima se razmatraju aktuelna pitanja među Bošnjacima u Sandžaku u cilju afirmacije medijskih sloboda. Na taj način revija „Sandžak“ doprinosi afirmaciji i razvoju medijske misli u Sandžaku i uopće u svijetu.

POVODOM IZLASKA KNJIGE «BOSNA OD A. DO B. IZETBEGOVIĆA» RAZGOVARALI SMO SA NEĐŽADOM LATIĆEM, NOVINAROM, PUBLICISTOM I KNJIŽEVNIKOM O KNJIZI, ALI I DRUGIM INTERESANTNIM TEMAMA

SANDŽAKLIJE SU LJEPIJA POLOVICA BOŠNJAKOG MILETA

Da li ste toliko intervjuja, napisali toliko tekstova, te tuce knjiga... Sta biste izdvojili kao nešto posebno iz toga opusa?

Rijetko dajem intervjuje, jer nemam bunar iz kojeg vodim ideje da bih pisao svake sedmice, kao što to činim u posljednjih par godina pišući, primarno, za *Avaz*. Dakle, ono što bih rekao u nekom intervjuu volim napisati u tekstu, jer mi je pisanje neka vrsta obaveze. A, tridesetak godina već pišem i zahvaljujem Svevišnjem da još trajem i da sam aktualan. Ne, ne mogu se sjetiti ovako iz glave, morao bih se podsjetiti na sve što je iza mene. Simpatično mi je, recimo, da sam izmislio intervju sa nepostojećim komandantom Zelenih berekti, kome sam dao ime Fatih, i objavio u tadašnjem *Muslimanskom glasu*. Zaista nisu postojale Zelene beretke u Sarajevu. Gledao sam film „Zeleni anđeo“ u kojem sudjeluje jedna jedinica američke vojske koja se zove Zelene beretke. To je danas historija - jedna od glavnih ulica u Sarajevu nosi to ime. A sa tim intervjuom sam napravio dar-mar KOS-u, koji je već bio provalio u Patriotsku ligu. Pa će KOS, na čelu sa Stanišićem i Simatovićem, od najokorjelijih kriminalaca napraviti Crvene beretke kao pandam Zelenim beretkama.

To je bila moja bezazlena novinarska vizija i igra rata sa najradiklanim posljedicama. Zar to nije vrlo, vrlo zanimljivo iskustvo?!

A od intervjuja bih izdvojio onaj dat *Danima*, prije pet godina, pod naslovom „Udbe nema, Boga se ne boje“. To je već postala krilatica koja sublimira sve što sam mislio o dvije dominantne političke opcije u Sarajevu, a to su SDP i SDA.

A naslov jednog intervjuja „Fukara sam kao i moj narod“ ili „Vehabije su nova islamska kominternu“?

Tako se izražavam i vjerujem da zbog tako iskrenog iznošenja mišljenja i o sebi i moji najljući protivnici mi vjeruju. Može im se ne sviđati šta pišem, pa nekad iskazuju i personalni prezir prema meni, ali sigurno repsketiraju moje stavove jer znaju da je to što pišem prilično istinito.

Ima li nešto čega se stidite, ispod čega biste izbrisali svoje ime?

Na sreću nema. A mogao bih i razu-

mjeti nekoga ko se toliko bavi pisanjem da se izvini, pokaje ili odrekne nekih stavova i tekstova.

Kako ste upjeli toliko dugo trajati na javnoj medijskoj sceni?

Dobro pitanje. Bio sam, doduše, prije desetak godina „stavio pero u futrolu“. To je bilo vrijeme snažnog i vrlo prljavog talasa propagande kojeg su predvodili sarajevski tzv. nezavisni postkomunistički mediji, potpomognuti nekim strukturama iz tzv. Međunarodne zajednice unutar OHR-a, OSCE, te nekih ambasada zapadnih zemalja, protiv svega što je simboliziralo politiku Alije Izetbegovića. Ali, vratio sam se u igru čim je opet došlo ono „stani-pani“, dakle pitanje ustavne pozicije Bošnjaka u BiH, sa kapitulantskim „Aprilskim paketom“ kojeg su bili potpisali Zlatko Lagumdžija i Sulejman Tihić, a prihvatilo Milorad Dodik.

Šta Vas je proslavilo kao novinara, publicistu ili pisca? Knjige, novinski tekst, proza?

Ništa me nije proslavilo. Ne znam da sam slavan.

Imate veoma impresivne reference na Google-u, recimo.

Čujem to od nekih prijatelja i kolega stranaca kad me „guglaju“ po internetu. Ali, ja nisam dobio nikakve nagrade i javna priznanja za svoj rad, osim nekoliko osvojenih nagrada na konkursima za kratke priče. Zatim, rekao sam već negdje i nekim povodom da živim na margini, što znači da sam bliži istini. Jer da sam bio poltron i pohlepan za slašću i vlašću, a b a r po osno-

vu zasluga koje sam imao u SDA-u, obnašao bih neku fiunkciju i materijalno se situirao kao i većina drugih.

Šta je onda zaista Vaš moto u pisanju?

Moto sam uzeo od Tolstoja. On u „Svestopoljskim pričama“ ima jednu rečenicu: „Junak svih mojih priča je istina!“ Vjerujte, zbog ove rečenice, a po sugestiji hafiza Halida Hadžimućića, mog duhovnog učitelja, povodom stogodišnjice Tolstojeve smrti otišao sam mu na mezar u Jasnu poljanu.

Objavili ste prekrasnu reportažu sa fotografijom pored Tolstojevog mezara.

Da, prije mene samo su dva Bošnjaka, Mustafa Krilaš - pustolov, koji je radio na Tolstojevom imanju, i Alija Isaković, bili u Jasnoj poljani.

Jesu li to lijepe strane Vašeg poziva?

Svakako. Obišao sam, haman, butum dunjaluk. Uskoro ću objaviti i jednu knjigu sa putopisima.

Konačno, da pitamo i o najnovijoj Vašoj knjizi „Bosna od A. do B. Izetbegovića“, što i jeste primarni povod ovog intervjuja. O čemu se tu radi?

To je zbirka tekstova koje sam objavio u proteklih par godina u *Avazu* i nekim drugim novinama i portalima. Uz nekoliko dopunskih analitičkih tekstova.

Je li to nastavak knjige vašeg bestselera „Boja povijesti – Izetbegovićeve godine 1983-2003.“, obzirom na isto ime i prezime u naslovima knjiga.

Da, u smislu da se ja kao politički analitičar i hronolog primarno bavim nacionalnom bošnjačkom političkom idejom. Jedan od pronosilaca te ideje bio je Alija Izetbegović. Rodonačelnik te ideje je Ali-beg Firdus, osnivač prve bošnjake političke stranke Muslimanska narodna organizacija (MNO), osnovana 1906. godine. Zatim Mehmed Spaho, lider Jugoslovenske muslimanske organizacije. Ta ideja je poput rijeke ponornice ponirala i izvirala u datim historijskim periodima.

Da li je ta ideja poput rijeke zapljuskivala sve obale gdje su živjeli Bošnjaci?

Da. Spahina izborna kula bio je Novi Pazar. Odatle je počinjao svoju izbornu kampanju. Uvijek je preko 80% Sandžaklija glasalo za Spahu.

Gdje je danas ta rijeka?

Odgovor je u toj novoj knjizi. A u prvoj knjizi, gdje sam pokušao sublimirati svoje svjedočenje dvadeset godina poznavanja sa Alijom Izetbegovićem, dakle od njegovog hapšenja 1983. do njegove dženaze 2003. godine, zabilježio sam i jedan razgovor s njim na tu temu. Požalio sam mu se kako primjećujem da unutar SDA nestaje onog žara, poleta i idealizma, nakon jedne decenije osnutka SDA, kakav smo imali u početku. Zapamtite, neki engleski hroničari su zabilježili, a jednu takvu knjigu sam imao u rukama, da je nastanak SDA jedan od sto događaja u Evropi koji su obilježili proteklo stoljeće! Alija mi je to ovako objasnio: „To ti je poput ljubavi. Kad se zaljubiš na prvi pogled i ljubav plane do neba. Zatim se oženiš i nakon jednog perioda životne kolotečine ljubav splahne. Tu si i ti i žena u koju si zaljubljen, ali nigdje onog poetnog plamena ljubavi.“ I bilo je tako sa SDA-om do njegove smrti. Međutim, danas gledam na SDA kao na ženu koja je prevarila svoga muža i to sa njegovim životnim neprijateljem.

Odakle takvo razočarenje u SDA?

Nedavno je *Avaz* objavio fotografiju Sulejmana Tihića i Raifa Dizdarevića kako u hotelu „Evropa“ sjede i piju rakiju. Da otkrijem dvije tajne o tome. Ja sam dojavio novinarima da dođu slikati ih. Ali novinari nisu objavili, a vidjeli su svojim očima, da piju rakiju. Dakle, Raif Dizdarević, koji se smatra naručiocem hapšenja Alijine grupe

u kojoj je bio i moj brat Džemaludin, koji je tad imao samo dvadesetak godina. To što se obejano na jednoj slici potvrdilo je moje tekstove i analize u knjizi „Bosna od A. do B. Izetbegovića“.

Kakva je uloga Bakira Izetbegovića u takvoj SDA?

On drži svijeću Dizdareviću i Tihiću sjedeći u stolici svoga babe u Predsjedništvu BiH!

Da li ste Vi posredovali u poznavanju Alije i Sulejmana Ugljanina?

Nažalost, imam i nekoliko neslavnih historijskih uloga. Jedna od takvih uloga je moj susret sa Ramiz-ef. Hamidovićem pred slastičarnom „Carigrad“ na Baščaršiji, koji je išao u isti razred sa mojim bratom Džemom. Sa njim je bio Ugljanin. Tada smo bili novinari *Prepodroda*. Zato sam preporučio Hamidoviću da Ugljanina odvede do Džeme. A nije da se hvalim, iskreno ne znam da je Alija odbio našu preporuku. Tako je pored nekoliko drugih kandidata iz crnogorskog Sandžaka odabran Ugljanin za lidera SDA za Sandžak.

Znali ste se sa Rasimom Ljajićem?

Iskreno, nikad mi se nije sviđala Ugljaninova faca. Opće je poznato da tako usko čelo, kakvo on ima, jedan je od znakova niskog koeficijenta inteligencije. Zato sam u tom sukobu podržavao Ljajića kao mladeg i profiliranijeg političara. Tokom rata, molio sam Aliju da primi Rasima, što je on odbijao jer, kako mi je obrazložio, nije želio da se mješa u politiku druge države. Ali, očito je Alija znao nešto više od mene o Rasimu. Zatim, Ugljanin je stao na stranu Silajdžića i sjećam se kad je napao *Ljiljan*, koji je bio uz Aliju u tom sukobu, da je to četnička novina. Dugo, zaista dugo nismo znali šta se dešava u Sandžaku. Možda je već kasno, jer njih dvojica su nanijeli više štete bošnjačkoj politici u Srbiji nego Tihić u Sarajevu.

Kako je moguće da se tako odrode od ideje i naroda lideri bošnjačkih stranaka?

Nije se ni čuditi za vaše lidere, Ugljanina i Ljajića, da su pristali uz skute srpske politike i postali egzekutori srpskih nacionalnih interesa, ako se francusko-srpski lobisti usred Sarajeva uspjeli instalirati Alijinog dželata Dizdarevića da vodi bošnjačku politiku! Taj fenomen mogu razumjeti dobri analitičari i poznavaoци srpsko-bošnjačkih odnosa u proteklom stoljeću, ali i vaša duhovna inteligencija - ulema. Prvi znaju da su, primjerice, koalirali Spaho i Ljubo Davidović - lider liberala. Da bi se osvetili približavanju Srba i Bošnjaka, kroz ovu koaliciju, srpski nacionalisti i fašisti izvršili

su pokolj u Šahovićima! Zato, poslije Zorana Đinđića, ne znam da postoji srpski političar u Beogradu da smije ozbiljno prići i zauzeti se za sprsko-bošnjački dijalog, a kamoli da zagovara suživot među narodima.

A, ulema zna suru Ankebut/Pauk. Čitao sam vrlo inspirativne eseje o ovoj suri koja objašnjava strategiju „paukove mreže“. Jednostavno, Ugljanin i Ljajić su uhvaćeni u „paukovu mrežu“. Mi je prepoznajemo kroz KOS i UDBU, bez obzira na nove nazive te mreže. Kad-tad će obadvojica biti progutana u ovoj „paukovoj mreži“. Znam da je bošnjački narod, što bi rekao rahmetli Ailja, poput „obranog mlijeka“, jer je decenijama protjerivana njegova inteligencija. Ali ono što je ostalo od duhovne i laičke inteligencije mora otvarati narodu oči i kurtalisavati ga iz ove „paukove mreže“.

Da li je to glavni uzrok podjela i tako oštarih sukoba među Bošnjacima?

Pa naravno da je uvijek bila „igra oko hodžina jorgana“. Kako je sve počelo sa procesom '83., kada se htjelo naučiti Srbe i Hrvate kako treba mrziti muslimane, što tvrdi dr. Rajko Danić, da bi ih mogli klati i ubijati, tako je Karadžić uvijek opravdavao svoju zločinačku politiku „sprječavanjem islamizacije Bosne“, tako i Milorad Dodik, na obljetnici nastanka RS-a, u istom kontekstu izgovara ime Alije Izetbegovića. Ali, uvijek u ime takvih srpskih zločinačkih nakana prema Bošnjacima iznađu nove ili stare Dizdareviće kako ne bio ostavili svoje „troprste“ tragove zločina. To ističem koliko radi pouke, toliko i radi poruke srpskim hegemonistima da su „pročitana knjiga“. Međutim, primarno krivim same Bošnjake da su odgovorni, pa i krivi za sopstveno stanje. Krivim ih što se daju zavesti, što pristaju na podjele i igre. Najprimitivnija, a ujedno i napoznatija taktika protivnika je „zavadi pa vladaj“. Udaljavanje Sarajeva od Novog Pazara, i obrnuto, skoro da je postalo normalno stanje među Bošnjacima. Da nije zalaganja muftije Muamer-ef Zukorlića i reisu-l-uleme dr. Mustafe-ef Cerića, haman da bi „zelena transferzala“ postala samo „bijela transferzala“, kao put kokaina, i posljedni most na ovoj transferzali bio bi srušen. Više krivice je na Sarajevu, ali ništa manju krivicu od političara ne snosi inteligencija u Sandžaku, jer vi ne znate adekvatno i inteligentno istaknuti svoje vrijednosti. Haman da ste prihvatili drugorazrednu, da ne kažem marginalnu poziciju, kako u političkom tako i kulturološkom smislu, tako da jezivo zvuči, a to je realnost, da u Sarajevu prefiks Sandžaklija ima pežorativan prizvuk.

Imate li osjećaj da tavim stavovima dirate

u najbolnju ranu Bošnjaka u Sandžaku?

Ne radi se samo o osjećajima. To radim svjesno kako bih vas isprovocirao da se trsate takvog imidža, pa i položaja. Prvo, vi ste izmanipulirani od strane Sarajeva, a najviše preko SDA. Vas je SDA, sa Ugljaninovim lažnim radikalizmom i nacionalizmom, iskoristila kao svoje Spartance u buđenju zamrle nacionalne svijesti Bošnjaka u BiH. Sjećate se mitinga u Novom Pazaru, pa u Foči itd. Vi ste nosili baklju bošnjačkog nacionalizma! E, onda je Ugljanin, kao lažni kukurijekavac, trebao poslužiti za povod vojnom udaru JNA, radi „nelegalnog naoružavanja paravojnih stranačkih formacija“. To je bila KOS-ova ujdurma, kako je tvrdio Adil Zulfikarpašić, o čemu ga je izvijestio Josip Manolić u Zagrebu. Kako taj lažni horoz nosi svoj hober na glavi danas kroz Beograd, koliko je čudo, toliko je i lahko objašnjivo?

Kako Vi lično gledate na taj fenomen?

Prvo, mislim da su Sandžaklije ljepša polovica bošnjačkog mileta. I to nije moj emotivni stav, iako se od svojih prvih reportaža za *Preporod*, od prije dvadestak godina, puno bavim Sandžakom. To tvrdim kao poznavalac naše duhovne i kulturne baštine. Vi imate nekoliko genijalnih pjesnika. Ja lično najviše volim i cijenim Sabita Užičanina. On može stati uz rame desetak najodabranih turskih pjesnika iz njegovog vakta. Ali, njegova *Miradžija* po meni je jedan od najljepših spjevova o Poslaniku s.a.v.s. Zatim, Salih Gašević, koji je prepjevao Čelebijev mevlud sa turskog na bosanski jezik. On je iz onog drugog dijela Sandžaka, iz Nikšića. Eto, medresa u Podgorici ne nosi njegovo već ime Mehmeda Fatiha. To je sandžačka glupost da se stavljaju u podređen položaj prema Turcima. U Novom Pazaru imate Ahmeda Gurbija, velikog pjesnika. Čujem da mu se u nekim privatnim krugovima prevodi *Divan*. E, ovo je mjesec Mevluda i lijepo je da ovo istaknem. Blago onom narodu koji je toliko poklonio ljubavi Poslaniku. Zar ne zaslužuje da bude njegova ljepša polovica? Pa imate Avdu Mededovića, narodnog, epskog pjesnika itd. Ima još ideja, ali oduljismo sa razgovorom.

Ako su u ovom kontekstu iznesite ih.

Žao mi je da narod koji tako lijepo pjeva, pamti, dakle njeguje sevdalinku, nema više ljepših i boljih pjesama i romana o Bošnjakinji iz Sandžaka.

Pisali ste prozu, životopise, publicitiku, pa čak i scenarije za filmove. Odakle Vam takva raznovrsnost u pisanju?

Nakon čitanja moje zbirke priča „Večernja kravata“, Faruk Sokolović mi je ponudio da uradi scenarij za igrani film „Tunel“. Nerado to ističem jer mi

9. JANUAR – DAN SJEĆANJA NA GENOCID NAD BOŠNJACIMA U BIH

Grupa nevladinih organizacija iz BiH i dijaspora pokrenula je inicijativu za obilježavanje 9. januara kao Dana sjećanja na genocid nad Bošnjacima u BiH. Dana 09.01.1992. izvršen je ustavno-pravni napad na Republiku BiH, kada je samozvana Skupština srpskog naroda u BiH usvojila Deklaraciju o proglašenju *Srpske Republike BiH*, što je bio početak političke agresije na BiH od strane velikosrpskog srbijanskog režima. Rezultat je bio oružana agresija, genocid, kulturocid, urbicid i dr. nad državom BiH i Bošnjacima.

Obilježavanju ovog datuma, pored NVS-a, Mladih Muslimana, BZK „Preporod“, IRCG, priključila se Bošnjačka kulturna zajednica.

Dana 09.01.2012. u Divahnani BKZ-a održana je promocija knjige *Bosna od A. do B. Izetbegovića* novinara i publiciste Nedžada Latića iz BiH.

Prije promocije knjige, a povodom 9. januara i skupa cjelokupne srpske elite od Tadića do Patrijarha u Banjaluci, prisutnima se obratio i direktor Instituta za istraživanje genocida dr. Admir Muratović koji je kazao da se BKZ priključuje inicijativi da se ovaj dan pored 11. jula proglasi za Dan sjećanja na genocid u BiH 1992-1995. godine i poručio je Borisu Tadiću da je glasovima Bošnjaka pobijedio i da bi trebao da pravi veze sa Sandžakom a ne da ide u Banjaluku gdje se ponovo oživljavaju genocidni planovi protiv Bošnjaka. Nakon Muratovićevog obraćanja pročitano je i pismo kojim Islamska zajednica osuđuje Dodikove napade na islam i Aliju Izetbegovića.

Nedžad Latić je ukazao da se napadi na Islam i muslimane odvijaju po ustaljenom receptu i matrici već godinama i da se samo smjenjuju izvođači radova.

Matrica je uvijek ista i u redovima Bošnjaka se pronađe neki izdajnik koji radi na štetu muslimana, ali na sreću Dodik je prazan pištolj kojeg se još jedino plaši Bakir Izetbegović, a bošnjačka inteligencija i misleći ljudi su sve te njihove spletke pročitali. – rekao je Nedžad Latić.

Na kraju su posjetioci promocije imali priliku da kupe primjerak knjige „Bosna od A. do B. Izetbegovića“ koji po promotivnoj cijeni staje 600 dinara, a autor Nedžad Latić je potpisivao prodane primjerke.

se film uopće nije svidio. A skupa sa bratom radio sam na scenariju i snimanju dokumentarnog filma „Historija jedne borbe za opstanak“. Moje bavljenje pisanjem nije nastalo kao „pledoaje za dokolicu“, već od toga danas živim, ali više mi je to oblik hipoteza i borbe za ideale.

Šta je Vaš slijedeći projekat?

U štampi mi je jedna knjižica pod naslovom „Bošnjački stanak“. To je, ustvari, jedna vizija nacionalnog programa, ili platforma za formiranje jedne planetarne, krovne bošnjačke organizacije poput Svjetskog saveza ili kongresa Bošnjaka.

Zaista vjerujete u takve ideje nakon što smo svjedoci ovakvih međubošnjakih podjela?

Tim prije, tim urgentnije i tim nužnije da se radi na ovakvim stvarima. Osim toga, postoji još „mali million“ razloga da se djeluje među Bošnjacima sa takvih pozicija. Primarni razlog je taj što izvan BiH, kao i Sandžaka, živi većinski dio našeg naroda. Stoga sam ubijeden da nakon planetarne SDA-ove izdaje i kvazinacionalne politike Bošnjaka, ovakav politički proglas ili deklaracija će biti prihvaćena sa oduševljenjem. Očekujem da će se iz ove „larve razviti leptir“ sa krilima najljepših šara bošnjačkog identiteta, poput čenereva peštarskog ćilima. Moja poruka u „Bošnjačkom stanku“ je da stvarno budemo braća!

**Razgovarala:
Sanela Karišik**

BUDŽET GU NOVI PAZAR

dr. Srđan BEĆIROVIĆ

Prošle godine smo analizirali budžet Novog Pazara i na osnovu toga „predvidjeli“ burnu građevinsku sezonu. Zbog toga i ove godine analiziramo budžet grada, tj. šta se planira i šta se promijenilo od prošle godine.

Slika: Planirani prihodi i rashodi grada Novi Pazar za 2011. i 2012. godinu

Izvor: Grad Novi Pazar

biti veći od prošlogodišnjeg za gotovo 300 miliona dinara. Kod rashoda najveći apsolutni rast imamo kod rashoda za zaposlene, korišćenje usluga i roba, donacija, kao i izdataka za otplatu glavnice. S druge strane, smanjenje rashoda se očekuje samo kod rezervi i, prije svega, kod izdataka za nefinansijsku imovinu, tj. za investicije u fizička sredstva. U nastavku ćemo analizirati rashodnu stranu budžeta

Prihodi i rashodi	2011		2012	
	apsolutno	%	apsolutno	%
Vrsta rashoda				
Rashodi za zaposlene	657.035.000	35,4%	745.282.000	35,0%
Korišćenje usluga i roba	314.677.000	16,9%	396.962.500	18,6%
Otplata kamata	30.200.000	1,6%	42.262.000	2,0%
Subvencije	6.400.000	0,3%	10.000.000	0,5%
Donacije, dotacije i transferi	148.350.000	8,0%	178.154.000	8,4%
Prava iz socijalnog osiguranja	19.980.000	1,1%	22.308.000	1,0%
Ostali rashodi	100.590.000	5,4%	129.348.000	6,1%
Rezerve	22.000.000	1,2%	9.500.000	0,4%
Izdaci za nefinansijsku imovinu	449.225.000	24,2%	355.183.500	16,7%
Izdaci za otplatu glavnice	110.000.000	5,9%	240.000.000	11,3%
Ukupni rashodi	1.858.457.000	100,0%	2.129.000.000	100,0%
Vrsta prihoda				
Porez na zarade	278.000.000	15,0%	515.000.000	24,2%
Porez na prihode od samostalnih djelatnosti	36.000.000	1,9%	32.000.000	1,5%
Porez na prihode od imovine	32.000.000	1,7%	30.000.000	1,4%
Samodoprinos	68.000.000	3,7%	64.000.000	3,0%
Porez na druge prihode	30.000.000	1,6%	29.000.000	1,4%
Porez na fond zarada	0	0,0%	0	0,0%
Porez na imovinu	137.000.000	7,4%	114.000.000	5,4%
Porezi na dobra i usluge	71.800.000	3,9%	71.400.000	3,4%
Drugi porezi	36.000.000	1,9%	55.000.000	2,6%
Ukupni prihodi od poreza	688.800.000	37,1%	910.400.000	42,8%
Donacije	0	0,0%	100.000.000	4,7%
Transferi	394.000.000	21,2%	477.000.000	22,4%
Prihodi od imovine	70.000.000	3,8%	75.500.000	3,5%
Prihodi od prodaje dobara i usluga	175.657.000	9,5%	183.200.000	8,6%
Novčane kazne	20.000.000	1,1%	17.000.000	0,8%
Neodređeni prihodi	7.000.000	0,4%	16.000.000	0,8%
Refundacija rashoda	5.000.000	0,3%	10.900.000	0,5%
Ukupni tekući prihodi	1.360.457.000	73,2%	1.790.000.000	84,1%
Primanja od prodaje nepokretnosti	213.000.000	11,5%	131.000.000	6,2%
Primanja od zaduživanja i finans. imovine	285.000.000	15,3%	208.000.000	9,8%
Ukupni prihodi	1.858.457.000	100,0%	2.129.000.000	100,0%

Generalno da se primijeti da će budžet za 2012.

u detalje. Na prvi pogled ćemo pri-

mijetiti da će se rashodi za zaposlene povećati za gotovo 100 miliona dinara. Fenomen zapošljavanja velikog broja pojedinaca u gradskoj administraciji, ili u institucijama koje se finansiraju putem Grada, primijetili smo još prošle godine. Rashodi za zaposlene čine glavnu stavku rashoda u gotovu svim odjeljenjima koja su pod kontrolom Gradske uprave. Glavna odjeljenja koja troše novac za zaposlene u 2012. (bez doprinosa poslodavca) su:

Gradska uprava za izvorne i povjerene poslove: 248,5 miliona dinara

Dječiji vrtić „Mladost“: 90 miliona dinara

Direkcija za izgradnju grada N. Pazara: 60 miliona dinara

Regionalna televizija: 36,5 miliona dinara

Gradonačelnik, Gradsko vijeće, Skupština grada: 37 miliona dinara

Zavod za urbanizam: 26 miliona dinara

Lokalna porreska administracija: 18,5 miliona dinara

Dom kulture: 18,5 miliona dinara

Biblioteka: 17 miliona dinara

Historijski arhiv: 9 miliona dinara

Na osnovu detaljne analize budžeta Novog Pazara, možemo procijeniti da gradski budžet mora otprilike izdržavati

1.500 zaposlenika (bez nadoknade za odbornike gradske skupštine). Umjesto da veliki

broj pojedinaca radi u privatnim privrednim društvima, glavni poslodavac je lokalna samouprava. Na taj način, svakako, neće doći do ekonomskog razvoja, kada se poreski prihodi umjesto na investicije troše na rashode za zaposlene.

Također, primijećeno je da su rashodi za kamate gotovo 50% veći nego prethodne godine. Obzirom da su se izdaci za otplatu glavnice više nego duplirali, ovo pokazuje da će i buduća vlast Novog Pazara imati dosta glavobolje oko otplate nagomilanih dugova prethodnih vlasti.

Glavne investicije u 2012. godini će se desiti u infrastrukturi i za mjesne zajednice. Namjenska ulaganja u infrastrukturu u iznosu od 228.713.500 dinara:

Izgradnja saobraćajnih objekata 104.745.500 dinara (prošle godine: 140.000.000)

Izgradnja vodovodne infrastrukture 123.968.000 dinara (prošle godine: 100.000.000)

S druge strane, za mjesne zajednice će se odvojiti 47 miliona dinara.

Za ove stavke su odvojena i sredstva u prošlogodišnjem budžetu. Međutim, osim izgradnje saobraćajnih objekata, da se primijetiti da investicije u vodovodnu infrastrukturu, kao i u mjesne zajednice, nisu primijećene. Dobro se sjećamo krize oko vode, pogotovo prošlog ljeta, tako da se nadamo da će se zaista investirati u vodovodnu mrežu ove godine.

Također, zanimljivo je da se daju sredstva za mjesne zajednice za nefinansijsku imovinu, ali nema nijednog zaposlenog prema budžetu u njima.

Primjetno da će se dati ukupno 104,5 miliona dinara nevladinim organizacijama. Gradsko vijeće će imati pravo da dijeli 1,5 miliona dinara vjerskim zajednicama. Bit će zanimljivo vidjeti ko će zaista dobiti ovaj novac.

Također, Skupština grada može podijeliti pola mi-

liarda (bez nadoknade za odbornike gradske skupštine). Umjesto da veliki

broj pojedinaca radi u privatnim privrednim društvima, glavni poslodavac je lokalna samouprava. Na taj način, svakako, neće doći do ekonomskog razvoja, kada se poreski prihodi umjesto na investicije troše na rashode za zaposlene.

Također, primijećeno je da su rashodi za kamate gotovo 50% veći nego prethodne godine. Obzirom da su se izdaci za otplatu glavnice više nego duplirali, ovo pokazuje da će i buduća vlast Novog Pazara imati dosta glavobolje oko otplate nagomilanih dugova prethodnih vlasti.

Glavne investicije u 2012. godini će se desiti u infrastrukturi i za mjesne zajednice. Namjenska ulaganja u infrastrukturu u iznosu od 228.713.500 dinara:

Izgradnja saobraćajnih objekata 104.745.500 dinara (prošle godine: 140.000.000)

ILI OPĆINA ILI BOJKOT IZBORA

liona dinara za rodnu ravnopravnost i milion dinara političkim strankama. Ali glavni „dobrotvor“ će biti Sportski savez koji će imati pravo da dijeli 87 miliona dinara. Kancelarija za mlade će podijeliti 4 miliona dinara nevladinim organizacijama.

Skandalozno je što je jedina srednja vjerska škola u Novom Pazaru, Medresa „Gazi Isa-beg“, isključena iz budžeta za 2012. U 2011. Medresa je trebala dobiti dva miliona dinara. Međutim, budžet za 2012. godinu je isključio Medresu kao budžetskog korisnika.

Analizirajući razvoj prihoda za 2012. možemo primijetiti znatno povećanje prihoda od zarada, uporedivši sa 2011. Razlog tome je izmjena Zakona o finansiranju lokalne samouprave, gdje se povećava udio lokalnih samouprava (osim Beograda) u porezu na zarade sa 40% na 80%. Međutim, obzirom da se duplira pravo lokalne samouprave za ovaj porez, očekuje se rast prihoda od poreza na zarade od 85%, što znači da se očekuje smanjenje zaposlenosti, kao i prosječne zarade u gradu. Dodatnu potvrdu za našu tvrdnju dobijamo na osnovu očekivanja razvoja drugih poreskih prihoda. Očekuje se da će svi ostali poreski prihodi biti manje nego prošle godine, tako da se ne očekuje pozitivni ekonomski razvoj za 2012. godinu.

Zbog promjene Zakona o finansiranju lokalne samouprave transferi od strane republičke vlasti nisu više glavni prihod grada. Ali su, svakako, mnogo bitni i očekuje se znatan rast. Također, očekuje se da će grad dobiti donacije od stranih država u iznosu od 100 miliona dinara. Nažalost, za finansiranje budžeta opet je potrebno zaduživanje u iznosu od oko 200 miliona dinara, kao i prodaja gradske imovine u iznosu od 131 milion dinara, tako da se grad, u suštini, mora zaduživati i prodati svoju imovinu (prije svega zemljište) radi finansiranja starih dugova (otplate glavnice i kamate) i taj novac ne koristiti za prijeko potrebne investicije.

„Petnjica je bila općina prije pripajanja Crnoj Gori (1913. u sastavu Sandžaka), potom u periodu Kraljevine SHS, odnosno Jugoslavije (1918-1941), kao i u bivšoj SFRJ sve do 1957. godine kada je nepravednom odlukom tamošnjih republičkih organa ukinuta“ – kaže u razgovoru za naš list predsjednik Odbora za povratak statusa općine Petnjica Muslija Kalić.

„Od tada su u više navrata građani ovog kraja pokretali inicijativu da se Petnjici vrati status općine. Godine 1991. kada i građani Andrijevice, potom 1998., 2002., 2005. Polovinom 2008. godine formira se Odbor kojeg čine predstavnici svih političkih partija sa ovog područja, predstavnici NVO-a, mjesnih zajednica, nezavisni intelektualci i drugi.“

Na naš upit o ciljevima i zadacima ovog Odbora, gospodin Kalić kaže:

„Cilj ovog Odbora je da predstavnicima lokalne i republičke vlasti pokaže i dokaže da područje Gornjeg Bihora zaslužuje da mu se vrati status općine. Opravdanje za takvo razmišljanje vide u činjenici da je Petnjica po broju stanovnika veća od jednog broja aktuelanih općina (Andrijevnica, Žabljak, Plužine i Šavnik), a po površini veća je od Budve i Tivta.“

Područje Petnjice zahvata površinu od blizu 180 km² ima 26 sela raspoređenih u sedam mjesnih zajednica sa ukupnim brojem stanovnika (po popisu iz 2003.) od 9760. Petnjica je geografski, ekonomski, kulturološki zaočruženo područje sa specifičnim historijskim, kulturnim i vjerskim karakteristikama.

Prirodni potencijal, brojnost i vezanost stanovništva za ovo područje čini da Petnjica ima potencijal ne samo za samoodrživost moguće organizacije, nego i za značajan razvoj poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, kao i proizvodnju zdrave hrane. Svi ovi pokazatelji dali su za

pravo novoformiranom Odboru da krene u realizaciju najvećeg i najbitnijeg pitanja za ovo područje.

„Organizirali smo okrugli sto u Petnjici na kojem je prisustvovao pomoćnik MUP-a gospodin Dragan Pejanović, poslanici u Skupštini Crne Gore Čantrić, Hadrović, Purišić i Banović. Tema okruglog stola bio je Zakon o teritorijalnoj organizaciji Cne Gore. Prisustvovali smo javnim raspravama na kojima smo dali određene primjedbe i sugestije na taj nacrt Zakona. Dobili smo preporuku SO Berane kojom se preporučuje MUP-u i Vladi Crne Gore da Berane dobije status grada, a da se Petnjici vrati status općine.“

Posjetili smo gotovo sve institucije, lokalne i državne, te Filipa Vujanovića – predsjednika Crne Gore, Igora Lukšića – predsjednika Vlade Crne Gore, Svetozara Marovića – potpredsjednika Vlade, Ranka Krivokapića – predsjednika Skupštine, Rifata Rastodera – potpredsjednika Skupštine, ministra Miodraga Boba Radunovića i tadašnjeg ministra MUP-a Jusufa Kalapmerovića. U više navrata razgovarali smo sa bivšim premijerom Milom Đukanovićem i predsjednikom Bošnjačke stranke Rafetom Husovićem. Napisali smo više zahtjeva na adrese svih institucija i njenih čelnika. U svim razgovorima dobili smo čvrsta uvjerenja da Petnjica i njeni građani zaslužuju da im se vrati status općine. Nadamo se da je sada prilika za ispravljanje nepravdi i grešaka. Na potezu je aktuelna vlast.“

Da li Vam je poznata izjava nekih zvaničnika aktuelne vlasti, citiram: „Mnogo je još jedna općina u Sandžaku sa većinskim bošnjačkim stanovništvom?“

„Ne, nije. Moram podsjetiti da smo mi već imali status općine i ušli u sastav Crne Gore (1913). Petnjičani (Bihorci) ističu da se ne radi ni o kakvom uskonacionalnom prohtjevu, već pokušaju suštog spašavanja života na ovom prirodnom životnom

području.“

Pa koji je onda osnovni razlog Petnjičana, odnosno Odbora da se vrati oduzeto?

„Osnovni razlog zbog kojeg želimo općinu Petnjica jeste mogućnost da se obezbijedi veći stepen zaposlenosti ljudi ovog kraja, da stvorimo uslove za bolji i brži razvoj cijelog područja i da se ukupni potencijal Bihora iskoristi na bolji način.“

Vraćanjem statusa općine Petnjici niko ne gubi, već svi dobijaju. Ovo područje dobija odgovarajući tretman od strane državnih organa i šire zajednice, dobija veće razvojne mogućnosti boljeg i efikasnijeg korišćenja ljudskih i prirodnih resursa, a Vlada jednu malu, ali vrlo efikasnu općinu koja neće biti budžetsko opterećenje Crnoj Gori. Ne treba zaboraviti ni Bošnjake koji su rasuti po svijetu. Naša dijaspora je spremna ulagati u svoj kraj, što i čine, i bila bi razvojna snaga ovog kraja.“

Predstavnici Petnjičana izričiti su i istrajni u svom zahtjevu da se Petnjici prije izbora (bilo kojih: lokalnih, parlamentarnih, predsjedničkih) na sjednici Skupštine Crne Gore izglasa odluka o vraćanju statusa općine, a da se ta odluka primijeni onog trenutka kada to Vlada Crne Gore ocijeni i kada se za to stvore uslovi. Oni time uvjetuju podršku potencijalnim političkim partnerima:

„Ukoliko tako i bude, građani Gornjeg Bihora dat će podršku, kao i što su činili na svim izborima do sada. Ukoliko se to ne desi, građani područja Petnjice, u znak nezadovoljstva, bojkotirat će sve naredne izbore.“

Vjerujemo da će Vlada, Skupština i druge državne institucije prepoznati ovaj opravdani zahtjev, te da će učiniti sve da se ispravi višedecenijska greška učinjena prema ovom kraju – ističe na kraju gospodin Kalić.

Almir PLJAKIĆ

VRATA DEMOKRATIJE PONOVO SE OTVARAJU U SANDŽAKU

Prošlo je više od godinu dana od kako smo krenuli u projekt podizanja i izgradnje BDZ-a. Okupio se jedan broj ljudi koji je želio da se bavi drugim, društvenim i javnim poslovima. To su uglavnom ljudi koji su svih ovih godina bili na braniku odbrane bošnjačkih nacionalnih interesa. Smatrali smo da je politika na neki način prljav posao, posao kojem ne pripadamo, ali posao na koji smo željeli uticati našim iskustvima, znanjima, moralom, ugledom i dostojanstvom koje nosimo sa svojim imenima i prezimenima. Podržavali smo jedne, pa pozdravili druge; obećavali jedni, obećavali i drugi, a konstantno smo imali ne borbu za bošnjačke interese već lijevu, simpatičnu priču predizbornih obećanja. A kada bi se ušlo u mandate, u udobne političke funkcionske fotelje, ne bi dobijali ništa. Dobijali bi samo medijske nastupe na kojima se govorilo kako su naša prava ispunjena, kako Bošnjaci nemaju šta da se žale, kako su zakoni o nacionalnim manjinama odlični, kako je nama svima dobro... Međutim, kada se nekom probuše gume i

ako neko ima problem sa svojim djetetom, tek onda su bošnjačka prava ugrožena i onda na sva usta i na svim medijima pričaju samo o tome, krijući se iza bošnjačkog naroda.

Kada smo krenuli sa aktivnostima, razmišljali smo na koji način da krenemo u izgradnju infrastrukture. Tada smo imali podijeljeno mišljenje unutar nas koji smo ponijeli prvi krug obaveza. Postojavala je mogućnost da se u javnosti odmah predstavimo kao ozbiljna politička partija koja osniva odbore odmah nakon Osnivačke skupštine. Međutim, ja i veliki broj mojih saboraca smatrali smo da naš fokus ne treba biti na kancelarijama, transparentima, reklamama... Smatrali smo da naš fokus od početka mora biti na ljudima. Hvala Bogu tako je i bilo. Željeli smo prvo da se okupimo, a onda da zajedno otvaramo kancelarije, idemo u kampanje, razgovaramo sa glasačima i pripremamo se za sljedeće izbore. Postupili smo tako jer smatramo da temelj BDZ-a trebaju biti ljudi koji će biti spremni da nose sve one ideje koje smo jasno i nedvosmisleno po-

brojali u našem Programu. To jeste naš program, naš manifest i to jesu naši stavovi i načela za koje ćemo se zalagati, koje ćemo pričati tokom izbornih kampanja, ali i stvari za koje se moramo boriti i nakon izbora.

Vi znate da su Bošnjaci od raspada biše Jugoslavije konstantno i kontinuirano davali doprinos demokratskim promjenama. Smatrali smo u koliko se odvažimo i damo energiju na raspolaganje onima koji neće dijeliti ljude u kolone po nacionalnoj, vjerskoj i rasnoj pripadnosti ili na bilo koji drugi način, ako damo doprinos razvoju demokratije, da ćemo sistemskim promjenama u Republici Srbiji zadovoljiti pravo u smislu jednakosti sa drugima. To se desilo samo u jednom kratkom periodu od dvije godine za vrijeme vladavine Zorana Đinđića. Nakon njegove smrti, Srbija se vratila na onu traku na kojoj se ideološki trasirala sve vrijeme vladavine Slobodana Miloševića. Doista, prepakiranu na neki način određenim kozmetičkim promjenama, ali mi Bošnjaci nismo osjetili neke promjene. Nemamo čak ni problem da podržimo građanski orijentiranu Srbiju. Međutim, u Srbiji koja je zasnovana na nacionalnim programima, moramo se okupiti oko nacionalnih načela i zastupati naše interese.

Toliko je dobrih zakona u Srbiji, jasno definiranih, koji nam idu u prilog, čak i stavova u Ustavu za koji nismo glasali na referendumu, a za koji nam rekoše da nas je izašlo oko 70%. Pravda i pravo nisu isto. Danas imamo situaciju da se izuzetno dobri stavovi i propisi koje bi se mogli koristiti jednostavno ne dozvoljavaju i ne sprovode kada su Bošnjaci u pitanju. U Ustavu i zakonu stoji da mogu postajati samo tradicionalne vjerske zajednice, te da se ne mogu osnivati nove sa istim i sličnim imenom. Međutim, opet kada je riječ o Bošnjacima, protiv-

no zakonu i Ustavu Srbije, jedino je nama nametnuta paralelna IZ. Jedino se nama osporava akreditacija IUNP koji prolazi kroz trogodišnju agoniju dobijanja licence, a svi drugi Univerziteti su tu proceduru završili u kratkom roku. Na izborima za BNV, jedino Bošnjacima nisu priznati izborni rezultati, čime je narušena volja birača, što je osnovni princip i načelo demokratije.

Danas, okupljeni u ovolikom broju, dajemo jedan novi impuls nacionalnim interesima i ne samo nacionalnim, jer želim da znate da su vrata demokratije ponovo vraćena u Sandžak. Nacionalne zajednice su najbolji indikator stanja, koji prvi osjetiti nesigurnost u jednom društvu, dok većinski narod to uvijek kasnije spozna. U smislu razvoja demokratskih vrijednosti, smatram da se Srbija vratila unazad.

Pitali su jednog učenjaka šta je bolje, status trpnje u iskušenjima ili blagostanje razuma, a on je odgovorio: „Blagostanje razuma mogu imati samo oni koji su prošli kroz period trpnje u iskušenjima.“ – pa je nabrajao historijske velikane, te kroz kakva iskušenja su prolazili da bi naposljetku imali blagostanje razuma. Ovdje se govori o poje-

dincu, ali isto tako ovaj je primjer poučan i za društvo, određenu zajednicu, za nas Bošnjake koji živimo na ovim prostorima, koji smo na iskušenjima stotine godina i mi moramo istrpjeti, iznijeti ova iskušenja kako bi ušli u period blagostanja. To je period u kojem želimo da gradimo škole i unapređujemo obrazovni sistem za našu djecu. Neprihvatljivo je da u Novom Pazaru za dvadeset godina nije izgrađena ni jedna škola, neprihvatljivo je da u jednom odjeljenju ima 45 učenika, gdje, kada oduzmete vrijeme upisivanja časa, nastavnik bukvalno ne može posvetiti prosječno jedan minut po učeniku. Nedopustivo je da Sandžak ima najgoru infrastrukturu. Dok dođete do Tutina, razlomite čitav automobil, a vidite koliko se gradi na drugim lokalitetima. Nedopustivo je da je nezaposlenost 56%, da u Tutinu 7000 ljudi ne može da nađe zaposlenje, nedopustivo je da jedan grad sa ovako odvažnim ljudima nema sportsku halu, da nema zatvoreni bazen. Nedopustivo je da imamo dva ministra, a da za cijeli njihov mandat nemamo ni jednog značajnog investitora ni u jednom sandžačkom gradu. A oni nam stalno pričaju kako politička situacija nije dobra, kako su „neki“ destabilizirali situaciju, kako sada investitori neće da

dođu, a mi ih pitamo ko su ti što su došli prije i ko su ti što su htjeli da dođu pa nisu došli zbog toga? Nemaju odgovor, skupljaju investitore i vode ih u Leskovac, Čačak, Beograd, Suboticu, Inđiju i ostale gradove, a one koji su došli u Sandžak neodgovornim ponašanjem su otjerali.

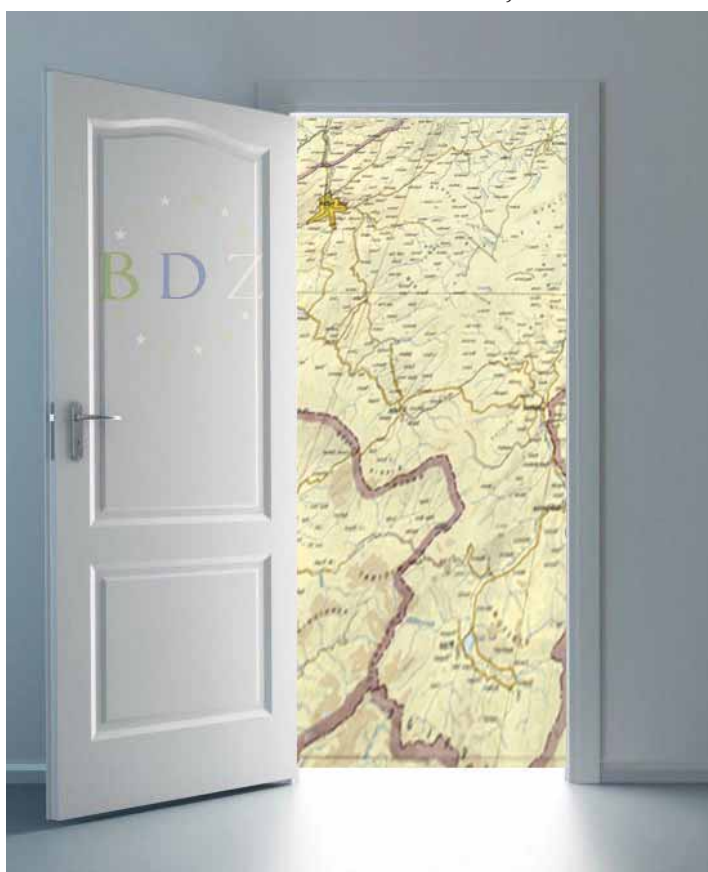
BDZ je spremna da, shodno svom programu i načelima, stane na čelo bošnjačkog naroda. Ne mogu a da ne citiram naše prvo načelo iz

kog proizilaze sve ostale tačke, a to je da ćemo se boriti i zalagati za očuvanje i afirmaciju bošnjačkog identiteta i bića na ovim prostorima u svjetlu duhovnih, moralnih, tradicionalnih i civilizacijskih vrijednosti savremenog čovjeka. Pitali su me: „Šta to znači duhovnih vrijednosti u političkom programu jedne stranke u sekularnom društvu?“ Kada Vas to pitaju, nemojte odustajati od svoje duhovnosti. U koliko odustanemo od naše islamske duhovnosti, odustat ćemo i od naših tradicionalnih vrijednosti koje su duboko utkane u našu osmansku i islamsku tradiciju.

Postoje tri tačke koje određuju naš identitet, kao što u matematici tri tačke određuju ravan. U koliko izgubite jednu od tih tačaka, postajete nedefinirani, postajete tačka ili prava. A to su: vjera islam, osmansko islamska tradicija i evropske civilizacijske vrijednosti, jer mi jesmo evropski narod.

Smatramo da kroz duhovnost, kroz ispravan odgoj naše djece možemo imati pravo na budućnost. Moramo analizirati našu prošlost, pričati o njoj, uzimati pouke iz nje. Jer, ukoliko ne budemo svjesni historije, nemamo pravo da živimo sadašnjost niti da kreiramo budućnost. Današnji dan je budućnost prošlosti, ali isto tako i prošlost budućnosti. Moramo se odrediti u ovom trenutku. Svaki Bošnjak mora staviti svoj resurs na raspolaganje kako bi napravili potpuno novi ambijent u Sandžaku. Ambijent u kom se moramo osloniti na kapacitete naših ljudi, jer imamo dovoljno iskusnih, školovanih i sposobnih ljudi. Želim da se zahvalim onima koji su nas uzeli za svoje političke protivnike, zato što su nam ostavili zdrav kapacitet u ljudstvu koji nikada nisu htjeli da integriraju.

Mi ne pravimo klasičnu političku partiju u kojoj smo se dogovarali ko će biti koja funkcija u stranci, i ko će biti koja funkcija kada dođemo u poziciju vlasti. Dogovarali smo se da pravimo političku zajednicu koja će se boriti za one ciljeve koje smo stavili ispred sebe. Znate da smo Vam obećavali jednu jedinu stvar, a to je da ćemo raditi po ovim principima i da ćemo se truditi da na što bolji način mijenjamo loše stanje u Sandžaku.

ROŽAJSKA RAPSODIJA

Svjedoci smo kontinuiranog iseljavanja Rožajaca i uopće našeg naroda sa područja Sandžaka. Taj proces je u zadnjih par godina sve masovniji da, prema nekima, prevazilazi i one, po zlu, zapamćene devedesete godine.

Ako bi se fokusirali na te nesretne seobe bošnjačkog naroda, odmah bi nam zapalo za oko to da se oni ni do današnjih dana nisu vratili na svoja ognjišta. Mi smo njih uvijek izgubili kao neku novu snagu koja je trebala ojačati pozicije muslimana Bošnjaka u Crnoj Gori. Ti ljudi su prisiljeni da žive daleko od svog kraja, svoje kulture i tradicije. Još tragičnije u svemu tome je to što njihova djeca sve više prekidaju kontakte sa svojom rodbinom, zaboravljaju maternji jezik. Praktično, treća generacija naših iseljenika će biti potpuno asimilirana i nepovratno izgubljena.

Zašto napuštamo svoju zemlju i idemo u daleki svijet. Odgovora je više. Neki su opravdani globalnim dešavanjima, a neki nemaju ama baš nikakvog smisla. Dakle, migracije bi mogli opravdati kao potragu za boljim životom, sigurnijom budućnošću, siromaštvom i nemogućnošću zapošljavanja. Odgovori koji nemaju smisla, a tiču se ove problematike, jesu da napuštamo zemlju i pored svih prava koja imamo, tj. iseljavamo se zato što ne želimo da smo dio ove zemlje. Poručuju nam: „Kako nama, tako i vama.“ Da li je baš tako? Da li nas tretiraju kao ravnopravan narod? Da

li se ova zemlja samo na papiru deklarira kao demokratsko društvo? Šta je sa dešavanjima s kraja prošlog vijeka? Mnogo je pitanja, a malo valjanih odgovora. Ako smo dio ove evropske, demokratske Crne Gore onda bi svakako sadašnja vlast, koja je i tada bila vlast, morala nešto poduzeti i bar osuditi vinovnike tih zločinačkih poduhvata u Bukovici, u Kaluđerskom Lazu, u Herceg Novom... Morala bi nam bar iskreno pružiti ruku pomirenja i reći jedno veliko *izvini* za sve patnje koje smo preživjeli, a da ništa nismo bili krivi. Država Crna Gora nije gotovo ništa poduzela po tom pitanju, čak još jače udara po nama. Samo više ne tako beskrupulozno, već na perfidan način. Ako moramo u 21. vijeku dokazivati ko smo i šta smo, ako ne smijemo reći da pripadamo bošnjačkom narodu i govorimo bosanskim jezikom, jer ćemo ostati bez posla ili imati problem pri budućem zaposlenju, ako moramo „primiti k' znanju“ izjavu, bolje reci prijatelju, tadašnjeg direktora crnogorske policije Veljovića da smo sumnjivi i da nam se svaki korak prati, ako poslije nemjerljivih zasluga koje smo imali za odvajanje od Srbije bude-

mo izopćeni iz svih centara moći i često nemamo nikakvog utjecaja na odluke koje se tiču naše budućnosti, onda nama i nije mjesto u ovoj zemlji.

Čitajući Geteovo djelo „Jadi mladog Vertera“ došao sam do zaključka da je taj njegov junak slika i prilika našeg Bošnjaka. I on je vjerovao sistemu, državi kao što i mi radimo. I on je bio zaslijepljen ljubavlju prema nečemu kao što smo i mi bili zaslijepljeni ljubavlju prema državi. I on je na kraju iznevjeren kao što smo i mi sada izigrani. Samo je razlika, hvala Allahu, između njegovog života i našeg što je on izlaz vidio u samoubistvu, a mi u raseljenju, u bježanju od ove „darežljive“ državne ruke.

Danas, kada smo pred vratima Evrope, kada Crnu Goru sve više obasjava evropsko sunce, našem narodu je sve gore, sve su nam tamniji oblaci. Olovni su. Naš čovjek sve teže nalazi načina da prehrani porodicu, da školuje djecu, da bude ravnopravan član društva. Još bole rane „Gornjeg Ibra“, „Goše“, „Servistransa“, „Bisernice“, „Dekora“, „Kristala“... Teško mu je da se snađe pušten niz rijeku na vjetrometini koja prijete da ga otpuha. Teš-

ko mu je da se suoči sa situacijom da je socijalni slučaj, da nema ko da brine o njemu. Teško mu je, boli ga duša kada mora da moli za koru hljeba, da bude odbačen od društva. Teško mu je da se snađe u ovom beskrupuloznom politikanstvu.

A sistem melje li melje, uništava sve što mu stane na put. I sve to pod plaštom demokratije. Za naše dobro nas prisiljava na iseljavanje. Još treba da im se zahvalimo što smo napustili svoja ognjišta i što smo sada stranci „i tamo i ovamo“. A onda ista priča svaki put kada dođu izbori, taj mali čovjek postaje važan, postaje predmet pažnje države i njenih produženih ruku u Rožajama, Plavu, Beranama, Pljevljima... Postaje agitator, vrlo važna „faca“ u selu, glavni igrač. I ponovo i nanovo samo sebe srozaava još na niže grane, sve se sa manjim i manjim zadovoljava, baca vjeru pod noge, oglašava se o Allahove zapovijesti da bi bio „faca“ u njegovom vilajetu na par dana.

Kada se stiša bura, kada se istruguju partije međusobno, on bude zaboravljen, bude opet onaj socijalni slučaj, moli za koru hljeba. I tako iz godine u godinu u nedogled... Pogled mu je sve bljeđi, sve više ne razumije svoju ulogu. Sve teže shvaća šta je njegova uloga na dunjaluku. A biološki sat otkačava nemilosrdno. Ima li vremena da se isprave greške, da se otklone zablude o ovom svijetu? Što više griješimo, sve manje vremena sebi ostavljamo za ispravke. Pa, draga braćo, probudite se, uvidite istinu.

ENERGETSKO STRATEŠKO RASELJAVANJE

Bilo je Prijepolje na cijeni i kod nekađasnih Rimljana na ovim prostorima. Ostavili su oni iza sebe mnogo tragova o svom boravku i životu. Nekropola kod Kolovrata, grobnica u Divcima kod Prijepolja, mnoštvo mjesta nazvanih „grčko groblje“ i jedno njihovo tada kapitalno djelo koje će možda nama u ovom vaktu doći glave. Rudno nalazište bakra, olova i cinka na Čadinju pored Prijepolja. Put soli koji je išao preko Prijepolja za Dubrovnik i još mnogo stvari do ovih posljednjih unazad nekoliko decenija vezanih za vojno-bezbjednosni položaj i iskorištenost istih. Vojne pošte, skladišta, podzemni aerodromi i slično. Rijeka Lim je pravi dar za ovaj kraj Srbije.

Zadnjih nekoliko godina Prijepolje potresaju čudne novosti, od one da se na Limu grade ogromne hidrocentrale koje će popotiti skoro jedno mjesto, a ono što se ne potopi ostatak će između dva jezera ukupne dužine oko 15 kilometara, do one najnovije od prije dvije godine da se u Prijepolju ponovo istražuje, ali u ovom slučaju ruda bakra, olova i cinka, a uz njih i zlata i srebra na mjestu gdje su nekada Rimljani kopali i vadili rudu da bi potom zatvorili rudnik, kako se navodi, „zbog povećanosti smrtnosti stanovništva oko rudnika“.

Riječ je o rudnom području Čadinje, duž brda Gradina i Ikanovac iznad Kolovrata, nadomak gradskog područja gdje su Rimljani ovdje vadili bakar i olovo. Bio je tu stari rudarski grad Muni-

cijum. Nastavilo se to u Srednjem vijeku, a zapisi iz dubrovačkih arhiva svjedoče da su karavani sa olovom odavde putovali ka Jadranu.

Ukratko, veća istraživanja su rađena osamdesetih godina i trajala su do devedesetih. Njih je radila Valjaonica bakra iz Sevojna „Jugobakar“. Sevojnička valjaonica je bila nadomak početka eksploatacije, s planom da u otvaranje Čadinja tada uloži od 14 do 15 miliona maraka, ali su ratna zbivanja u okruženju i teške godine za privredu postavile ove namjere.

„Raskopima je utvrđeno da se na ležištu Čadinje vrijednost metala u rudi bakra, cinka, olova, zlata i srebra kreće oko milijardu dolara. Na uskom dijelu, gdje su svi istražni radovi završeni, pa je moguće kopati, ta vrijednost je oko 500 miliona dolara. To nosi 250 novih radnih mjesta, a dvadesetak godina se može eksploatirati. Ko zna koliko rude ima, jer smo bušili samo do nivoa Lima. Procjenjuje se da ovo što je spremno za eksploataciju čini samo oko 11% ukupne površine pod rudama. Inače, sadržaj bakra i plemenitih metala u rudi, govore rezultati istraživanja, veći je ovdje nego igdje drugdje u državi. Nijedan rudnik u Srbiji, izuzev Bora, nema veće potvrđene rezerve metala od Čadinja“ – objašnjava inženjer u penziji Ljubinko Kijanović. Trenutno istraživanje vrši firma „Murex rudarstvo i geologija“ d.o.o. koje je u vlasništvu kompanije „Triton Metals Limited“ iz Velike

Britanije. Istraživanja je ova firma proširila i na područje Velike Župe, gusto naseljenog prigradskog naselja.

Druga interesantna stvar pojavila se nešto prije firme „Murex“, a to je kanadska firma REV sa namjerom izgradnje hidrocentrala na Limu (o čemu je pisano u prvim brojevima revije), tačnije Brodarevo 1 i Brodarevo 2, ukupne dužine jezera oko 15 km. Pored izgradnje hidrocentrala, potrebno je izmjestiti magistralni put u dužini oko 8 km, prugu, potopiti aktivno muslimanko groblje, a zemlju kupiti po cijeni od 8-20 dinara po m². Brodarevo bi u ovom slučaju ostalo između dva jezera suštinski odsječeno od putne komunikacije, a životno ugroženo do istrebljenja (dokazan je štetan uticaj akumulativnih jezera po floru, faunu i život čovjeka, zbog isparavanja, magle, smanjenog broja sunčanih dana i sl.), što bi dovelo do masovnog raseljavanja stanovništva. U sušnim periodima, kao što je bila protekla godina, nivo Lima se spušta do 5 cm na mjernim mjestima, što je pogubno za floru i fau-

nu rijeke. Zamislite da li bi tekao i koliko ako bi se sagradile brane? Ukoliko dođe do otvaranja rudnika na Čadinju i u Velikoj Župi (u zavisnosti od procijenjenih rezervi zavisit će i veličina kopa), u tom slučaju bi se kompletno uništilo više gusto naseljenih mjesta. Pored toga, život će biti težak svima koji ostanu zbog prašine, a možda i „čudne pojave učestale smrtnosti oko rudnika“, kao što se desilo i sa Rimljanima. Zapravo, pod parolom energetskog iskorištavanja potencijala i prirodnih bogatstava doći će dijelom do prisilnoga, a dijelom do bezbjednosnog raseljavanja koje će Prijepolje pretvoriti u mjesto gdje ljudi žive samo na okolnim planinama. Na drugoj strani, uzvodno uz Lim, doći će do raseljavanja Brodareva i Komarana, tako da će, ukoliko se desi navedeno, Prijepolje stvarno biti desetkovano.

Da li je u pitanju stvarno iskorištavanje prirodnih bogatstava koja se nalaze (ako se nalaze) ili je u planu raseljavanje „kapije“ Zapadnog Sandžaka – Prijepolja, a sve pod parolom energetskog iskorištavanja? Razmislite!

SPS-JULOVSKA OKUPACIJA DUNP

Nije davno bilo kada su SPS-ovci i JUL-ovci „vedrili i oblačili“ političkom scenom Srbije, utičući sa te pozicije na mnoge životne procese, pa i živote ljudi u pravom smislu te riječi, kako u zemlji tako i u regionu. Zvaničnih i nezvaničnih potvrda za ovo imamo na sve strane: od Stambolića, preko Ćuruvije, Ibarske magistrale, Sandžačke 25-orke, Ibrahima Fakovića, Hajriza Kolašince i mnogih drugih, znanih i neznanih, pa sve do hiljada prognanih i raseljenih, silovanih, ubijenih, u hladnjačama „ohlađenih“ i spaljenih i nabrajaj tako sve do srebrničke golgote.

Ovom uvodnom digresijom želim podsjetiti sebe i Vas na mentalni sklop, karakterne crte, moralnu „čistotu“, te „stručnu“ i organizacionu sposobnost i kompetencije „ljudi“ koji su pripadali/pripadaju ovom miljeu, sa posebnim akcentom na one s naših prostora, odnosno iz naših bošnjačkih redova.

Možda životni prostor u Srbiji, i Srbija kao kolektivitet, izgledaju tako mračno i turobano baš zato što ti i takvi nisu prošli kroz nešto što je danas u iole normalnim društvima i državama normalno, a to je proces lustracije da bi, ako se pokaže da nisu imali udjela u prethodno spomenuto, dobili priliku za moralni i svaki drugi vid katarze. Međutim, životni prostor na kojem obitavamo, kao i Srbija u cjelini, najjednostavnije, najkraće i najživopisnije se mogu opisati naslovom iz „Blica“ od 27.01.2012.: „Život u Srbiji sve češće liči na devedesete godine“, dok sam spomenuti tekst donosi dokaze i pojašnjava činjenice iz citiranog naslova.

No, da se vratim našem naslovu. Ovako stoji na zvaničnom sajtu Državnog univerziteta u Novom Pazaru - DUNP (www.np.ac.rs): „*Državni univerzitet u Novom Pazaru osnovan je odlukom Vlade Republike Srbije na sednici koja je održana u Nišu 26. oktobra 2006. godine, i to na osnovu člana 40. stav 2. Zakona o visokom obrazovanju i člana 43. stav 1. Zakona o Vladi. Univerzitet je započeo ostvarivanje studijskih programa već od školske 2006/2007. godine... Za vršioca dužnosti rektora Univerziteta u Novom Pazaru imenovan je prof. dr. Ćemal Dolićanin.*“

Svako će reći da u prethodnom nema ničeg spornog i sve bi bilo u redu da nema onog famoznog „ali“. Ali, kad se zagrebe po površini zvanjoj DUNP, kao i pri svakom grebanju, eto nečistoća na sve strane: od rukovodstveno-kadrovskih, preko izvođačko-tehničkih, javno-nabavljajčkih, akreditaciono-fužerajskih, stručno-kompetentnih, pa sve do portirsko-uhođačkih. Kada samo malo zavirite u osnivačke akte, što se skoro desilo, nakon čega su osvanuli naslovi u medijima o validnosti akreditacije DUNP, vidjet ćete koliko još tu ima nečistoća, nejasnoća i rupa. Ove naslove i navode potkrjepljuje i jedan detalj iz zvanične prezentacije DUNP: „*Državni Univerzitet u Novom Pazaru je jedini integrisani i prvi zvanično akreditovani Univerzitet u Srbiji.*“ Neko me se baš hitalo. I naravno, opet ali. Ali, njihova zacrtana misija nadilazi i opravdava sve ovo, jer kako stoji u osnivačkim aktima DUNP: „*Misija Univerziteta u Novom Pazaru daje odgovor zašto nam je neophodno prisustvo jednog regionalnog univerzitetskog centra koji treba da brine o razvoju re-*

gije, podizanju sistema vrednosti i njegovoj održivosti u dužem vremenskom periodu.“

Tako su oni, primjera radi, „brinući“ o razvoju regije i svega prethodno spomenutog, za šefa Odsjeka za građevinarstvo postavili prof. dr. Veru Nikolić-Stanojević. I opet ničeg spornog, sve dok se ne doda činjenica da je dotična profesorica doktorirala na Mašinskom fakultetu u Nišu na temu: *Istraživanje naponskog i deformacionog stanja glavnih strukturalnih elemenata zupčastih prenosnika velikih snaga primenom metode konačnih elemenata.* Tako je DUNP, a samim tim i naš region, dobio još jedan zupčanik više u SPS-ovsko-JUL-ovskoj kadrovskoj mašineriji, a naši studenti građevine skoro svake godine novi plan i program po sistemu „sjaši Kurta da uzjaše Murta“. Mada, možda je sve ovo u okvirima „unutrašnjih misija“ DUNP, jer se tamo spominje da oni teže „stvaranju stručnjaka nove generacije“. Vidjeli ljudi da nešto ne štima u državi Srbiji, pa ko vele daj da probamo da budemo inovativni, da promiješamo malo stvari, pa neka mašinci educiraju građevince, doktori konobare, konobari političare, pa dako nam krene da izvedemo ljude na selamet. Ovo je samo jedan iz mnoštva primjera strukovno-kadrovskih rješenja koja nudi DUNP.

Da ovdje ima elemenata za čuđenje potvrđuje i sama riječ rektora zabilježena na sajtu DUNP: „*Kada se danas setimo te 2006., bez obzira na optimizam koji je okupirao mene i moje saradnike, kao i društvo koje očekuje da svako sutra bude vidljivo bolje nego juče, nismo ni mogli da predvidimo da ćemo postići rezultate za koje mnogi kažu da su za divljenje.*“

Ovaj univerzitet nema odsjek za glumu, mada bi se ovdje uz neka minimalna sredstva mogla snimiti ili bar napisati neka naša verzija „Balkanskog špijuna“ ili „Sumnjivog lica“, jer prema svjedočenju studenata veoma lahko se može desiti da utripovani portir po SPS-ovskom protokolu, a sve u DB-ovskom maniru, „privede“ i pretrese ranac sumnjivom licu – studentu, samo zato jer ga je dan prije čuo kako u holu izgovara riječi uperene protiv sistema (sklopa zupčanika): „Ma kakav Suljo, Suljo je lopov“ – i to pred svojim kolegama studentima. Ovaj student, i pored toga što je stipendista Ministarstva nauke i obrazovanja, i pored toga što u roku završava doktorske studije na jednom drugom državnom univerzitetu, i pored toga što je bio jedan od najboljih studenata DUNP, i pored toga što ima više objavljenih naučnih radova od mnoštva profesora sa DUNP, nije mogao doći čak ni u razmatranje kao kadar DUNP. Vjerovatno ga sve ovo prethodno spomenuto lišava takve mogućnosti, jer se kao takav „zubac“ ne uklapa u mašineriju, jer ne bi mašinerija mogla to da podnese.

Ne mogu, a da makar ovlaš ne spomenem još jednog vrsnog stručnjaka koji se šeće i razmeće DUNP-om, držeći pod budnim okom i utičući direktno i indirektno na kadrovsko-političku (lojalističku) strukturu na Univerzitetu. Ne bih ga spominjao po imenu, zbog prezimena. Mada, prepoznat će se on, a prepoznat će ga i oni koji treba da ga prepoznaju. Čuvena je njegova izjava u rodnom Tutinu, mračnih i po Bošnjake kobnih 90-tih, kada su Bošnjaci bili primorani pred

SPS-JUL-ovskom torturom napuštati ognjišta ne bi li glave sačuvali. Tada je ovaj SPS-ovski „zupčanik“ izjavio: „Svima onima koji su pobjegli treba konfiskovati imovinu i zakonom im zabraniti povratak u zemlju.“

Šta reći nakon svega ovoga? Nadam se da će na-

kon ovog teksta mnogima biti jasnije što kadrovska struktura na DUNP nije izdiferencirana shodno nacionalnoj strukturi stanovništva u ovom regionu, već je uzurpirana od strane SPS-JUL-ovskih mešetara. Jasno nam je što, prema zakletvi (načasnu pionirsku riječ) jed-

nog od ključnih „zubaca“ na DUNP, „nepodobni i neloyalni muslimani i muslimanke“ ne mogu doći u obzir za kadrove DUNP, da se „sistem ne raspadne“.

Nakon svega ovoga se nadamo da DUNP neće ispuniti zacrtanu misiju i viziju: „Misija Univerziteta

u Novom Pazaru daje odgovor zašto nam je neophodno prisustvo jednog regionalnog univerzitetskog centra koji treba da brine o razvoju regije, podizanju sistema vrednosti i njegovoj održivosti u dužem vremenskom periodu.“

Edin ALAJBEGOVIĆ

PISMA ČITALACA

Želim da Vas najsrdačnije pozdravim i zamolim da u Vašoj rubrici, namijenjenoj čitaocima, objavite i moj tekst. Rado čitam Vaše članke i tako bliže osjećam grad iz kojega sam davno otišao. Imao sam priliku da Novu godinu dočekam u Novom Pazaru i želio bih da svoje impresije sa Vama i cijenenim čitaocima podijelim.

KAKO SE IZGUBILA JEDNA ČARŠIJA

Moj gusto popločani grad, koji će na ljeto papreno iznajmiti svaku svoju novu pločicu ugostiteljima, baš je sijao te novogodišnje večeri. Primijetio sam da je bio i „ukrašen“ višećim svjetlećim kablovima, pa nekim šarenim zvonima, pa ledeno plavim zvjezdicama, pahuljama... Svega je tu bilo. Kao da su, ne daj Bože, krali ukrase iz različitih gradova, a ne dali silni novac za njih. Općinski, gradski novac, naravno. Onaj koji uređuje grad za praznike imao je „ukusa“. Jednom davno sam slučajno gledao jedan Kusturičin film. Sličan pejzaž, samo bez gusaka.

Na Trgu nas je sačekalo veliko klizalište sa puno djece. To je divna slika. Međutim, muzika koju su im puštali na zvučnicima bila je morbidna. Teški narodnjaci sa instant pjesmama. Prepoznatljive jeftine pjevačice su se svojski trudile da edukativno djeluju na klince i njihove roditelje. Od te buke odmah sam sklonio svoju djecu. Krenuli smo na kulturni koncert Z.J.

(Da odmah kažem, ne kritikujem nikoga i ništa ne zamjeram, već samo ža-

lim moj lijepi grad, moje divne sugrađane i djecu. Zalim grad u kojem sam rastao i odrastao. Apolitičan sam po opredjeljenju.)

Elem... Na pješačkoj zoni kažu da je imalo 30.000 ljudi. Ili je neko vidio duplo, ili nije umio da broji. Bilo nas je mnogo manje, brat bratu, tri puta manje.

Događaj je konačno počeo. Red psovki, red nekog jada, red voditelja koji su neprofesionalni i pogubljeni, pa neka muzika. Ja sam srcem bio tu, sa svim svojim prijateljima i sugrađanima, ali naš grad nažalost nije. Moj lijepi Novi Pazar se opasno pogubio i udaljio. Sjećam se da je jedna žena rekla: „Sramota, kako ih bre nije sram od ove dječel?“ Ja nisam rekao ništa, a mislio sam isto.

Čekajući da počne koncert velikog preplaćenog pjevača, komšije i prijatelji su mi pričali kako nema para i da nema posla. Da mladi ljudi završavaju škole, ali da sa diplomama nemaju kuda, da za sve treba veza. Da djevojke rade u buticima i prodavnicama za 100

euru, a da mladići u grupama hodaju gradom bez cilja i nade. Da je nervoza ušla u narod. Da ima narkomana. Da se svašta pojavilo po čaršiji. Psuju i Beograd, i Vladu, i Općinu, i krizu, i stječaje, i privatizacije, i otkaze, i vatromet, i Novu godinu, i to što nemaju kamo i što se ništa nabolje ne mijenja. Biti zaposlen - to je privilegija.

Zar ne mislite i Vi da je kompas najljepšeg i najpoštenijeg grada u pogrešnim rukama?

Kada u zemlji u kojoj živim nešto krene po zlu, ljudi se pobune, promijene i političare i direktore, njihovu nesposobnost. Oni bojkotuju, naprave nered na poslu, pa se promjene ostvare. Hajde da se i mi ujedini-mo oko jedne misli i jedne jedine ispravne ideje!

Biti na visokoj poziciji znači biti odgovoran, imati emanet. Raditi za ljude, ne za sebe. To ne znači biti spomenik. Mislim da je vrijeme za ozbiljne promjene, zato Vas molim da oštro kritikujete sve promašaje i lopovluke. Nemojte šutjeti kada nas ponižavaju, kada se igraju sa

budućnošću naše djece. Kada nas lažno predstavljaju kao lojalne i koriste naš glas kao sredstvo za ustoličenje njihovog egoizma. Mislim da Novi Pazar zaslužuje bolje, sad i odmah. Mladima treba posao i podrška, starima dobro opremljene banje i bolnice u koje se ne ulazi sa poklonima za čistačicu, medicinsku sestru, pa onda za ljekara i asistentu. Bez korupcije i mita. Čistoga obraza.

Selamim svoje sugrađane i sve Sandžaklije, a posebno selamim jedinog ispravnog čovjeka koji stoji iza svojih riječi i daje nadu, a nada je budućnost.

U nadi da Novi Pazar očekuju bolji dani, najsrdačnije Vas pozdravljam.

Sada Vas molim da mi učinite nešto, vrlo važno: POBIJEDITE IH!

P.S.

O da, nisam ni primijetio kada se koncert završio, srećom je neko viknuo u mikrofon da nema više. „Naravno da nema, kada ste sve potrošili“ - viknuh i ja.

DA VIŠE CIJENIMO SEBE

Mali narodi moraju imati istančan osjećaj za čuvanje sopstvenih vrijednosti. Bošnjaci po tom pitanju moraju biti poseban, a naročito oni dijelovi tog naroda koji su odvojeni od matice. Ogromna stradanja koja su zadesila Bošnjake ovi prostora moraju da nam budu pouka, jer kada nas ne gađaju topovima ili režu noževima, pokušavaju da nas ubiju mirnim putem. Da nas otuđe od vjere, nacije, da nam negiraju jezik i sve ono što jedan narod čini narodom. Ni istočna ni zapadna strana ne spava kada su te namjere u pitanju.

Vrijeme je da naučimo, ako nismo do sada, da cijenimo sve ono što može pozitivno da utiče na jedan narod. Trebat će vremena da naučimo šta znači da imamo dobro razvijen osjećaj pripadnosti matici i da matica ima razvijen osjećaj odgovornosti prema Bošnjacima van matice.

Zato trebamo naučiti da cijenimo svakog Bošnjaka i Bošnjakinju koji su bilo šta u pozitivnom smislu uradili za svoju zemlju i narod. Da cijenimo svoje znamenitosti, da izučavamo svoju prošlost, jer ko ne zna svoju prošlost taj neće dobro proći u budućnosti, što su Bošnjaci osjetili na svojoj koži više puta. Valjda više sebi taj „luksuz“ neće dozvoljavati.

Narod smo koji ne mora da izmišlja junake, pjesnike, bitke, kulturu življenja, jer sve to imamo. Zato što imamo tradiciju egzistiramo na ovim prostorima isto, ako ne i duže od naših komšija. Međutim, stvara se dojam kao da se polako odričemo svega što je naše, ili sporo reagiramo da bi zaštitili i kultivirali

sve svoje vrijednosti, što bi bila bolja varijanta. Iako nemamo pravo na sporost, čekanje nekih boljih vremena ne vodi ničemu, jer se moramo sami pobrinuti za sebe, a ne stalno čekati pomoć ili milost od komšija. Da će oni shvatiti da se zlo ne isplati, a oni to nikako ne shvaćaju, pa nas je sve manje i manje. Od te priče nema ništa, jer smo se dosta lagali kroz bratstvo i jedinstvo i doživjeli tragediju - genocid, silovanja, protjerivanje sa ognjišta.

Zuvdija Hodžić u romanu „Gusinjska godina“ dobro opisuje stanje Bošnjaka kada se obezglave i kada im se nametne da su nešto drugo: „Svoju djecu uče da mrze našu, a našu da mrze samu sebe. Ubjeđuju ih da su Turci, a uče ih da mrze Turke. Kad u čitanju dođu do te riječi, a dođu počesto, ona se jadna zagrcnu, obore oči od stida...”

Treba pokazati visok stepen odgovornosti prema svom narodu, svako pojedinačno, bilo da se radi o običnom građaninu, političaru, vjerskom vođi, kulturnom radniku. Isto tako i sve institucije trebaju biti u službi svoga naroda, a ne da su svrha same sebi. Moramo da negujemo svoje vrijednosti da ih ne bi progutao zaborav ili da ih ne bi prisvojili, kojim slučajem, naše komije.

ZAVIČAJNI MUZEJ U PLAVU

Jedan, uslovno rečeno, mali primjer našeg odnosa spram naših vrijednosti jeste i Zavičajni muzej Zahida Ljaljića. Da bi shvatili vrijednost tog muzeja, ili bolje rečeno eksponata koje Zahid brižljivo čuva u svom domu, treba otići i vidjeti šta je sve jedan čovjek uspio sačuvati. Sa-

kupljanje je započeo još 1948., a ljubav prema tome mu je ulio jedan rođak koji mu je govorio da vrijedi samo ono što ostaviš daljim generacijama, jer što se sačuva to se i pamti, a ostalo se lahko zaboravlja. U muzeju se može napraviti presjek življenja u tom kraju više od jednog vijeka. Zahid posjeduje oko 2.500 eksponata, koje drži u neuslovnoj prostoriji, pa je kao savjestan čovjek odlučio da to donira Općini Plav, da taj kraj dobije vrijedan muzej. On je u dogovoru sa čelnim ljudima iz Općine i Doma kulture dogovorio da se eksponati spakuju, da se izvrši popis istih i da se odnesu u Kulu Redžepagića gdje bi se formirao muzej.

Obavljeni su i razgovori sa direktorom Muzeja Crne Gore P. Šukovićem, koji je bio oduševljen činjenicom da postoji mogućnost otvorenja još jednog vrijednog muzeja na području Crne Gore. Čak mu je nuđeno da proda eksponate koje posjeduje, što je Zahid odbio, rekavši da je to nešto što pripada ovom kraju i narodu, čime je pokazao da ima i obraz i čast da brani kulturne i nacionalne vrijednosti svoga naroda, za razliku od mnogih koji bi sve prodali da ostvare neki mali lični interes.

Direktor Muzeja Crne Gore prihvatio je da pruži svu logistiku kako bi muzej zaživio u punom kapacitetu i da se Općina javi kada pripremi teren da se krene u realizaciju projekta.

Poslije ovih dogovora slijedi ružna strana priče, koja potvrđuje da mi još nismo u dovoljnoj mjeri svjesni samih sebe, jer od dogovora nije ništa realizirano, da

bi na koncu svega Zahid Ljaljić bio primoran da sve eksponate vrati kući i čeka neka bolja vremena da se osnuje Muzej općine Plav.

Lično vjerujem da bolja vremena dolaze, a tu svoju vjeru temeljim na tome da smo mi Bošnjaci u proteklih nekoliko godina, pored Rijaseta IZ-e u BiH kao vjerske institucije koji se pokazao i dokazao kao nepokolebljiv bedem u odbrani časti i vjere svoga naroda, dobili nekoliko nacionalnih institucija poput BKZ-a, BNV-a, a kao krunu svega toga osnovana je i BANU, čiji će značaj za Bošnjake vrijeme pokazati. U Crnoj Gori je također osnovana Bošnjačka kulturna zajednica, za koju se nadam da će imati snage da svojim radom i djelovanjem podigne svijest bošnjačkog naroda o pripadnosti svojoj naciji i svijest o čuvanju svoje kulture, tradicije, gdje zasigurno može dati i ogroman doprinos u rješavanju i ove situacije oko muzeja, da ona bude ta koja će formirati muzej u tom kraju kako bi naša djeca mogla uzdignute glave da kažu ko su i šta su. Jer ako, možete misliti, u Baltimoru osnivaju muzej flipera, valjda će i naši političari i raznorazni rukovodioci dati konačno podršku projektu koji je od neprocjenjive kulturno-historijske vrijednosti za Bošnjake toga kraja.

Imajmo na umu i to da Uzvišeni Allah neće izmijeniti stanje jednog naroda dok taj narod ne izmjeni samog sebe, tako da nemamo šta da čekamo da se komšije mijenjaju prema nama, nego zasučimo rukave i prionimo poslu koji je hajirli i lijep. Počnimo konačno da mijenjamo sami sebe.

DRUMOVI NADE

Sandžačka, ali i šira bošnjačka priča o posljednjih stotinu godina, priča je o ponavljanju zločina nad porobljenim narodom. Skoro svakoj generaciji Bošnjaka povremeno bi se učinilo da se zlo više neće ponoviti, ali se ono uvijek nanovo pojavljivalo kao avet u novom i strašnijem ruhu.

Ovom analizom bliže prošlosti nema se namjera fokusirati na karakter i dimenziju zločina, ali da bi se pokazala dosadašnja uzaludnost dobronamjernog napora pojedinaca i grupa iz ovog naroda da se stvore uslovi za život svih građana, neminovno podrazumijeva kratak osvrt na društveni ambijent stoljeća za nama. Šta god da se činilo u pravcu stvaralačkog odnosa prema svojoj zemlji, Bošnjacima se osporavalo pravo na sve što ih je vezalo za ovo područje. Velikodržavni planeri etnički čiste države naumili su svoj pakleni plan: Od Sandžaka napraviti Tamni vilajet, spustiti mrak i u mraku izvršiti etničko čišćenje.

Kada je Sandžak u pitanju, 1912. predstavlja godinu početka skoro kontinuiranog vijeka stradanja. Do te godine Sandžak je bio raskršće puteva, civilizacijsko prometno Balкана. Od tada Sandžak postaje, projektirano, zaostali, pasivni kraj, nepristupačan, bez puteva i označen za raseljavanje. U ovdašnjim „državnim“ historijama piše da je to godina kada je ovo područje oslobođeno od Turaka, a naši muhadžeri, razasuti po cijelom dunjaluku, najbolje znaju istinitost ovakve historije. U „oslobodilačkom“ pohodu Sandžak je, poput ostalih susjednih krajeva gdje je živjelo bošnjačko stanovništvo, oslobođan od svog domicilnog stanovništva, uporno, stopu po stopu, zločinom za zločinom. U ovisnosti od „prilika“ primjenjivane su najbrutalnije metode koje su donosile nove i do tad neviđene, uvijek gore i teže zločine. U takozvanim mirnim vremenima stanovništvo Sandžaka

je plaćalo račun „neprijateljstva“ iz već minulog ratnog vremena, kada su po pravilu glavom plaćali prvaci, organizatori odbrane svog doma. Zločin „oslobodilaca“ se tu nije zaustavljao. „Mirna“ vremena su za bošnjačko stanovništvo Sandžaka bila samo nova prilika da se nekuda ode, da se ne čeka i dočeka novi rat koji, po pravilu, sigurno dolazi, da se glava spasi. Raseljavanje Bošnjaka Sandžaka po bijelom svijetu, kao i Bošnjaka iz ostalih krajeva današnje Srbije i Crne Gore, ali i Bosne, u kontinuitetu je bila dobro sakrivena državna politika. Cilj od kojeg se do danas nije odustalo i skoro da se ne nazire nikakva promjena. Raseljavanje se podsticalo na razne načine, stalnim i upornim ubjeđivanjem kako „ovo nije naša zemlja“. Nezaštićenom, obezglavljenom stanovništvu svesrdno se „pomagalo“ da „prelomi“, da krene sa svog kućnog praga. Izumijevanju novih podsticaja raseljavanja kraja ni na pomolu. Svjedoci smo da su danas na djelu najsuptilnije „demokratske“ metode podsticaja raseljavanja. Ekonomskim iscrpljivanjem, kombiniranim političko-udbaškopolijskim, kriminalnim metodama u Sandžaku se „uspješno“ održava trend kupovanja karte u jednom pravcu. Uvlačenjem u strukture državne vlasti, vještom negativnom selekcijom političara, te ostalih „legitimnih“ predstavnika naroda, skoro da je racionalizirana minula zločinačka politika prema bošnjačkom stanovništvu. Bošnjaci su „demokratskim“ putem dobili predstavnike na najvišim državnim pozicijama, a za uzvrat su dobili bijedu

naroda kojem je preostalo da pogne glavu, da živi na socijalnim davanjima, glasa markirane partije i pojedince i obavezno šalje svoju djecu u svijet. Da mu se „pomogne“ da lakše proguta ovu bolnu istinu, stanje se predstavlja kao tipično za šire prostore i široke narodne mase, bajagi bez razlike na naciju, vjeru i područje. I naravno, ni slučajno se ne očekuje da bilo ko iz ovog porobljenog naroda podigne glavu i kaže: „Dosta!“ Ne, to je nešto definitivno neoprostivo. Istina je na ovom prostoru državni neprijatelj broj jedan. Sve može, samo to ne, samo ne istina jer bi se njome upalilo svjetlo i zločinac postao vidljiv pred civiliziranim svijetom. Onaj koji se drzne da upali svjetlo, obavezno mora biti protjeran na najmanje dvije hiljade kilometara... Svjetlo je, unatoč svemu, već upaljeno! Ali, mi znamo da je sloboda realna koliko se ulaže u nju, a istina, u ime Jednog Boga, najbolje gorivo za osvajanje i održavanje slobode. Bošnjaci su u vijeku stradanja spoznali formulu opstanka: borba dozvoljenim sredstvima kojima se donosi mir i prosperitet za sve ljude. To svjetlo istine je već upaljeno i obasjava jedan prostor s puno novih ideja i sa posve novom vizijom opstanka i razvoja. Jedan segment te vizije, iskazan nedavno, kao da nam je skinuo koprenu sa očiju: Autoput preko Sandžaka, od istoka prema zapadu! Put koji je čitav vijek bio nasilno prekinut i uprkos činjenici da je Sandžak vjekovima bio čvorište drumova, kultura i civilizacija. Kada smo odjednom postali svjesni koliko je taj put, zapravo, vjekovima utabana staza i komunikaciona nužnost,

koju su mračni umovi za branili i sakrili, čuvajući je kao najveću tajnu, dodatno shvaćamo dimenziju obespravljenosti u proteklom vijeku.

Ništa se u posljednje vrijeme nije desilo što bi proizvelo takvu tišinu kao što je ideja o izgradnji autoputa kroz Sandžak, od istoka prema zapadu ili obratno. Samo oni nenaviknuti na svjetlost, ošamućeni, gundaju na ovu vijest, a kreatori mraka nad Sandžakom lukavo šute da ne pokažu zaprepaštenost zbog „curenja“ ove tajne stoljeća. Zatečeni otkrovenjem najkraćeg, a to znači, prirodnog puta od Evrope prema Istoku, pokušavaju u tišini iskonstruirati kakve su to sve zle namjere promotera ove ideje. Skoro da možemo sa sigurnošću pogoditi: u zatišju se priprema „promocija“ teorije „zelene transverzale“, te „opasne islamske prijetnje koja se vjekovima bori da probije Istočnu kapiju odbrane kršćanske Evrope“. A znajući koliko mu je laž moćno oružje, od ovog „čuvara“ kršćanstva možemo očekivati još bizarnije optužbe i ko zna kakve sve teorije zavjere.

Ali, promoteri novog puta osvajanja slobode skoro da i ne mare niti za gundanje zatečenih sunarodnika, umišljenih u nezamjenjivost političkog vođstva, uljuljkanih u poročnost vlasti, niti za čuvare mraka. Svoju misiju odrađuju, uvjereni da je ovo prostor kojem trebaju putevi povratka, putevi nade za raseljene po tuđem svijetu, da konačno pronađu put do svoga doma, što je, bez sumnje, pravda koja je uslov ozdravljenja odnosa među narodima i Sandžaka, ali i šireg prostora Balкана.

UBIT ĆE ME, JA MNOGO ZNAM

Evropski listovi su pisali da je ubistvo naručila Jovanka Broz i generali JNA

Dana 18.01.2012. navršilo se 35 godina od pogibije Džemala Bijedića, najuglednijeg bh. političara Titove Jugoslavije. U vrijeme dok je Džemal Bijedić bio na čelu Savezne vlade, stopa inflacije u Jugoslaviji spala je ispod stope inflacije u Evropi. Za ono što je Jugoslavija 70-tih proživjela rahatlučka i sreće najzaslužniji je rahmetli Džemo. Mnogi ga smatraju „ocem“ muslimanske nacije u Jugoslaviji.

Džemal Bijedić je rođen u Mostaru 1917. u koji su 1915. njegovi roditelji Adem i Zarifa doselili iz Gacka kao bogati trgovci. Džemal nije upamtio oca Adema, koji je 1919. umro od groznice. Očeva smrt je uticala da porodica ubrzo izgubi bogatstvo. Džemal je kao siročić ostao u kući i brzo sazrijeva u sredini koju je uskoro prevazišao. Po završetku gimnazije odlazi na studij prava u Beograd, koje prekida 1941. godine. Tada su mu 24 godine. Na početku rata bio je na zadacima u Foči, a u najteže vrijeme, kada je Gestapo harao odmazdama, biva postavljen za sekretara Mjesnog komiteta KPJ za Sarajevo. Predao je dužnost Vladimiru Periću Valteru kada je bio „provaljen“.

Na samom početku rata u Foči je upoznao Razu Ferhatbegović iz Rogatice, koja će mu kasnije postati supruga. Po

oslobođenju zemlje Džemal Bijedić je imenovan za generalnog sekretara Vlade BiH, a potom za pomoćnika ministra unutrašnjih poslova. U međuvremenu, od izvjesnog Brane Kovačevića biva optužen da je informbiroovac, ali ga spašava Đuro Pucar Stari. Početkom 60-tih postaje član Jugoslavenske vlade, tj. Saveznog izvršnog vijeća, kojim je predsjedavao Josip Broz Tito. Vrtoglavi Bijedićev uspon osujetio je Aleksandar Ranković, vodeći policajac, udbaša i jedan od najvećih neprijatelja Bošnjaka u historiji Balkana, koji Džemal raznim kanalima uspijeva posmjernjivati sa svih funkcija. Bijedić se vraća u Mostar, gdje postaje predsjednik Sreza.

Na čelu Savezne vlade Jugoslavije bio je od 1971. Tito mu je mandat povjerio dva puta s namjerom da to učini i treći put. Postao je miljenik muslimanskog svijeta, a samo u toku 1975. susreo se sa liderima SAD-a, SSSR-a i Kine. Sarajevo je prije

njega faktički bilo pod protektoratom Beograda, srpski kadrovi su bili apsolutno dominantni u partiji, skupštinskim tijelima, vojsci i policiji, dok su Muslimani uglavnom držali Republičku vladu. Na sahrani dr. Ivana Ribara u Zagrebu 1968. Džemalu je prišao Svetozar Vukmanović Tempo i rekao: „Gdje si ti, Džemo, i tvoja muslimanska nacija!“ „Ti, Tempo, pljuješ na sve što je vrijedno u našoj revoluciji“ – uzvratio je Džemal i poslao ga u p... materinu. Organizacija popisa stanovništva 1971. predstavlja prvu pravnu i stvarnu priliku za nacionalnu identifikaciju Muslimana u aranžmanu zvaničnih vlasti uz Titovo i Kardeležovo razumijevanje za ovaj novi politički fenomen zakašnjelog rasplesa. Muslimani u masi ne skrivaju nacionalno ime i ponos, za razliku od pojedinih otpadnika koji, uplašeni pred realnošću, gube nacionalnu orijentaciju.

Poznati mostarski pje-

snik Mišo Marić sjeća se da je rahmetli Džemo bio veliki akšamlija, a da mu je najdraža pjesma bila sevdalinka „Ah, moj Aljo, crne oči“, koju je često znao zapjevati sa društvom, naročito najdražu strofu: *Na konjicu kosmatome u odijelu bosanske.* Džemal nije izigravao nikakvu veličinu. Bio je skroman. Iza njega je ostao stari automobil i 5.000 njemačkih maraka. Spominjao je često Ali-pašu Rizvanbegovića „očekujući napade od onih kojima je nešto dobro učinio“. *„Ima ljudi koji su sa cijelim svijetom na TI. Takav je bio Džemo. Nije se gromova bojao, kao da ih je izazivao da osvijetle njegov put od gnijezda do zvijezda... Šta je njemu bilo, onoliko čovjeku, da zagrlji cio svijet...“* – napisao je Enverenko Mehmedbašić.

Posebno je bila uspostavljena intimno-prijateljska veza Tita i Džemala nakon što je Džemo posredovao između Tita i njegovog sina Žarka da normaliziraju odnose. Tri mjeseca pred smrt boravio je u

RAZIJA I DŽEMAL BIJEDIĆ

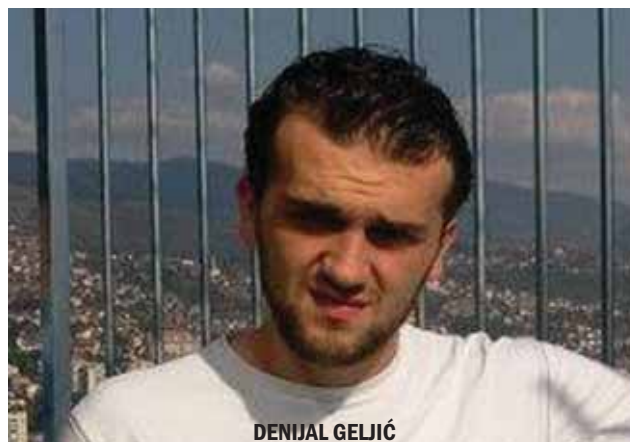
vikendici svog amidžića Bahrudina Bijedića kod Trnova i tom prilikom mu se tajno povjerio, kao još nekolicini prijatelja, rekavši: „Dolazi do razmirica među ljudima koji su jednom nogom u grobu. Tito je Jovankin zarobljenik, ne može se njemu pričati bez njene dozvole. Žele ga razdvojiti od Kardelja. Tito želi da mi povjeri treći mandat. Ja ne želim više u Vladi ljude starije od mene. I ja treba da se povučem. Da bi otišao Ljubičić trebaju otići i drugi koji su njegovo 1915. godišće. Njima se na ide. Ubit će me, ja mnogo znam.“

Sa Titom se Džemo rastao kritičnog jutro 18.01.1977. na aerodromu u Batajnici, odakle je Tito letio u Libiju, a Džemo prisustvovao zvaničnom ispraćaju. Nakon toga Džemo prelazi na aerodrom Surčin i polijeće za Sarajevo. U avionu su još njegova supruga Raza, piloti Stevan Leka i Murat Hanić, te saradnici Zijo Alikalfić i Smajo Hrle. Negdje, nakon pola sata leta, avion je eksplodirao u zraku i srušio se na brdo Inač iznad Kreševa, nedaleko od Sarajeva. Nakon njegove pogibije 18. januara 1977. skoro svi evropski listovi iznijeli su sumnju u tragičnu smrt Džemala Bijedića, otvoreno sumnjajući u suprugu Josipa Broza Tita, Jovanku Broz, Srpkinja iz Like. Tito je bio veoma ljut na svoju suprugu, pa je stavio u izolaciju - kućni pritvor, bez prava društvenog i političkog angažiranja. Dugo se pričalo da je Jovanka ispratila Džemu i Razu na aerodromu Surčin i Razi poklonila poveleku tortu da ponese unuci u kojoj je, zapravo, bila eksplozivna naprava koja je bila tempirana da eksplodira pet minuta prije slijetanja na sarajevski aerodrom Butmir. Bošnjački muslimanski narod bio je šokiran ovom viješću i istovremeno uplašen za svoju budućnost, jer postavilo se logično pitanje;

„Šta poslije Džemala, ko će sada čuvati i braniti Muslimane u Jugoslaviji?“

Tih dana malo je ko posumnjao u stvarne uzroke njegove smrti. Zvanično saopćenje bilo je da je avion u kome su se nalazili rahmetli Džemal i njegova supruga Razija izgubio kontrolu i pao u neposrednoj blizini Sarajeva. Međutim, kako je vrijeme prolazilo i bošnjački narod je dolazio do saznanja da je ubistvo Džemala Bijedića dio smišljene velikosrpske politike o likvidaciji najuglednijih Bošnjaka muslimana. A Džemo je tad bio drugi čovjek Jugoslavije, odmah do Tita. Danas se vidi da je JNA imala skriveni program velikosrpske dominacije i da bi Džemal bio realna prepreka njegovom ostvarenju. Ne samo što je posjedovao međunarodnu reputaciju i popularnost unutar zemlje, nego je bio čovjek i državnik sa visokim moralnim vrijednostima, političar prihvatljiv u zemlji, hrabar i najbliži nasljednik Tita kojeg je već lomila bolest. Da se dogodilo da Džemal Bijedić i po treći put bude savezni premijer, bilo bi potpuno izvjesno da je on jedina harizmatička ličnost koja zavređuje da naslijedi Tita. Sudeći po krvavom raspadu Jugoslavije, koji se planirao mnogo prije, to je uistinu bio glavni motiv ubistva.

Neostvarena želja mu je bila da završi karijeru kao gradonačelnik Sarajeva, grada kojeg je neizmjereno volio i na čije gradonačelnike je imao pregršt primjedbi, kao i da uspostavi diplomatske odnose sa Saudijskom Arabijom. Njegova posljednja želja bila je da bude pokopan u Sarajevu. Džemo i Razija sahranjeni su u Aleji velikana na sarajevskom groblju Bare. Njegov unuk koji danas živi u Sarajevu zove se Džemal Bijedić.

DENIJAL GELIĆ

MANIPULACIJE POLITIČKIH PARTIJA

Opće poznata stvar je da političari današnjice prodaju sve svoje moralne vrijednosti zarad ličnih ili partijskih interesa. Do skora smo imali dvije vrste političara koji pokušavaju doći do vlasti na „španjolski“ ili na „portugalski“ način. „Španjolski način“ je brutalan! To je sistem koji su koristili Španjolci prilikom koloniziranja Amerike. Upotrijebili su oružje i suočili se sa domorocima. „Portugalski način“ je trebao biti u očima domorodaca prefinjen. Donosili su im poklone, stvari koje oni nisu imali, kao što su: posuđe, evropsko bilje, mirisi, četke itd.

I Španjolci i Portugalci su imali samo jedno na umu: VLAST! Jedni su do toga dolazili ratom, a drugi poklonima. Tako i danas radi većina političkih partija. Neki dolaze do glasova prijetnjama i torturom, neki dijeljenjem namirnica. I jedni i drugi misle da su oni koji ih glasaju niži sloj i za kilogram brašna, litar ulja ili prijetnjom da će neko izgubiti posao fizičkog pomoćnog radnika dolaze do vlasti.

Naravno, nisu sve političke partije takve. Znam jednu koja je zasnovana na ogorčenosti „portugalskom“ i „španjolskom“ torturom. Koju su osnovali oni koji nisu pali ni pod „španjolskom“ artiljerijom, niti su ih kupili „portugalski“ rahat-lokumi! To su sinovi Sandžaka za koje su svi režimi mislili da će uspjeti da ih slome i ostvare propali projekt, koji je propao još kada je napisan i „načitan“. Zadesilo ih je ono čega su se bojali. Zadesila ih je složna „vojska“ intelektualaca koja ne gubi nijednu bitku. Zadesio ih je BDZ!

ŠEZDESET GODINA ZABRANE ZARA I FEREDŽE

„Teška vremena nikad ne traju, traju izdržljivi ljudi.“ Robert Šuler, izgovarajući ove riječi, kao da opisuje stanje muslimana ovih prostora, narod decenijama ophrvan iskušenjima, a duboko svjestan da vremena, ma koliko teška bila, ne mogu biti vječna.

Dana 16.03.1951. na snagu je stupio diskriminatorni zakon Narodne skupštine NR Srbije o zabrani nošenja zara i feredže, suprotan svim zakonima o slobodi vjeroispovijesti.

Zanimljivo je iz današnje perspektive sagledati težnje komunističkih „dušebrižnika“ za budućnost muslimanske žene:

„U velika i revolucionarna dela, pod rukovodstvom partije i narodne vlasti, na inicijativu i podršku širokih narodnih masa, spada bez sumnje i donošenje Zakona o zabrani nošenja zara i fe-

redže, čime se otvaraju sve-tle perspektive muslimankama.“

Uporedo sa donošenjem ovog zakona, na djelu bila i bjesomučna kampanja vlasti da je isti produkt želje muslimanskog naroda za odbacivanjem zara i feredže i da je donijet u njegovom interesu.

Pokrivene muslimanke prikazivane su kao žene „sakrivene iza zida“, u vjekovnom ropstvu, koje će odbacivanjem zara i feredže ugledati svjetlo dana i oslobođene ući u tokove modernog društva.

Zbacivanje zara i feredže bila je svojevrsna „ulaznica“ u društvo, gdje će muslimanka s jednim komadom tkanine manje na sebi biti sve ono što ne bi mogla biti ukoliko je na sebi nosi.

Kada osvane bez zara i

feredže svijet joj više neće biti isti, nestat će svih problema koje su oni sa sobom nosili i donijeli, lični i životni standard će vrtoglavo porasti, privredni, kulturni i politički horizonti će joj se ukazati, neće više postojati ništa što će kočiti njen napredak.

Nošenje zara i feredže pokušavali su putem medija prikazati kao nešto nazadno, zaostalo, rigidno, nekulturno, ostavštinu „divljih azijskih plemena“ i kočnicu napretka muslimanske žene u društvu.

„Brinuli“ su se da ako muslimanska žena ostane pokrivena, neće biti u stanju vaspitati djecu „svestrano“ i „kulturno“.

Partijski vojnici su otišli korak dalje i sebi dali u zadatak da akciju nasilnog otkrivanja muslimanskih žena u potpunosti sprovedu prije nego i sam zakon stupi na snagu. Mjesec dana prije roka, 11. februara 1951. godine, kada je bio zakazan skup, miting na otvorenom, gdje su se trebale po prvi put okupiti muslimanke bez zara i feredže. Skupu je prethodila opsežna, višemjesečna, represivna kampanja agitacije među muslimanskim ženama, zastrašivanja, hapšenja, privođenja na informativni razgovor muževa, očeva, braće.

POTPUNO OTKRIVANJE, A NE SAMO ZAR I FEREDŽA

Cilj je bio ne samo da se otkrije lice, već da se u potpunosti odbaci pokrivanje muslimanke, da otkrivena muslimanka u društvu postane sasvim normalna pojava, da sljedeće generacije od rođenja gledaju otkrivene majke, nane, da odsustvo

hidžaba postane normalno i uobičajeno, a da i same odgajaju kćeri bez spomena o obavezi pokrivanja muslimanke. Cilj je također bio, po svaku cijenu, tako ogoljenu muslimanku umiješati u masu, dovesti na teren gdje je sve podređeno materiji, a duhovnost, čak i u najmanjem obliku, odsutna, gdje će za kratko vrijeme izgubiti svoj identitet, poprimiti primjese tuđe tradicije, usvojiti tuđe adete, u svim aspektima, posebno u aspektu odijevanja, gdje se za kratko vrijeme više neće poznavati i raspoznati muslimanka od pripadnica drugih religija.

PRITISAK NA ULEMU

Da bi se ovo uspješno ostvarilo morala se slomiti kičma bošnjačkom narodu, morala se poraziti ulema. Znali su da će ako slome ulemu s običnim narodom biti mnogo lakše. Uslijed svih represivnih mjera, terora i zastrašivanja, dio uleme je bio primoran na stavljanje potpisa o dozvoljenosti skidanja zara i feredže.

Logično je bilo da prvo krenu na najvećeg autoriteta među ulemom - Ismail-ef. Filibalića. Na sve načine su pokušali slomiti otpor ovog velikana, jer su znali da će, ako njega slome, sa drugima biti mnogo lakše.

Ismail-ef. Filibaliću, kao odanom vjerniku, draža je bila smrt nego ohalaljivanje otkrivanja muslimanki, pa je molio Uzvišenog Gospodara da preseli na Ahiret prije nego bude iskušan time što bi bio natjeran da dadne saglasnost za ukidanje zara i feredže. Kada su došli da mu konačno iznude potpis, njegova hanuma im

Народна Скупштина Народне Републике Србије доноси

Закон

о забрани ношења зара и фереџе

Члан 1

Забрањује се ношење зари и фереџе и свако покривање лица жене;

Члан 2

Забрањује се присиљавање или наговарање жене да носи зар и фереџу, односно покривање лица, као и свака рјечна ујерљивања на подржавање ношења зари и фереџе и покривање лица жене.

Члан 3

Казниће се до три месеца лишењем слободе или новчаном казном од 20.000 динара.

а) ко носи зар или фереџу-односно покрива лице.

б) ко од својих укућана захтева да носи зар или фереџу-односно покрива лице.

Члан 4

Казниће се лишењем слободе са принудним радом до две године или новчаном казном до 50.000 динара:

а) ко силом, претњом, ученом или другим сличним средствима настоји да се носи зар и фереџа-односно да се покрива лице жене;

б) ко злоупотребљавајући верска осећања, користићећи поведрице и заосталост, или на било који други начин врши провокацију да се носи зар или фереџа-односно покрива лице.

Члан 5

Административно-казнени постојање за прекршај из члана 3 овог Закона води у првом степену Извршни одбор средњег односно градског народног одбора.

Члан 6

Овај Закон ступа на снагу по истеку два месеца од дана објављивања у Службеном гласнику Народне Републике Србије.

„Срећно Вам ослобођење другарице муслиманке“

je rekla da je jako bolestan i da ne može ići. Pozvali su fijaker kako bi ga odveli da stavi potpis. Međutim, dova Ismail-efendije se ukabulila, pa je preselio svome Gospodaru prije nego je fijaker i stigao. Njihova beskrupuloznost je išla dotle da nisu vjerovali da je on zaista preselio, pa su se željeli lično uvjeriti.

U tadašnjim dnevnim listovima plasirali su dezinformacije, pozivajući se na imena bošnjačkih uglednika, poput hfz. Abdullah-ef. Kačapora i Ljutvi-bega Čorovića, predstavljajući ih narodu kao vjerske predstavnike u službi Partije i osobe vjerne socijalizmu, vjerujući da će stanovništvo nasjesti na tu podvalu i „poći njihovim ličnim primjerom“.

ORGANI NA TERENU

Na području Sandžaka formirane su organizacije u svakom gradu, naselju, mahali i selu sa zadatkom skidanja zara i feredže sa muslimanke. Jasno je bilo da je muslimanka ovih prostora satkana od posebne niti, da ruke i riječi komunista ne mogu doprijeti do nje, pa je iz tog razloga formirano Antifašističko vijeće žena (AFŽ), čiji prioritet je bio „što svestraniji kulturno-politički rad među ženama nacionalnih manjina, rad sa ženama koje su skinule zar i feredžu i njihovo uključenje i aktiviranje u AFŽ“.

Ustaljene udbaške metode tokom ove prljave kampanje obilato su korištene. Novinski članci, koje navodno pišu pripadnici muslimanskog naroda, vapeći i slaveći donošenje ovog zakona, predstavljajući ga kao epohu konačnog oslobođenja od „ostataka“ sta-

rog društva, također su bili česta pojava. Takvi članci, po pravilu, nikada nisu bili potpisivani. Ako bi i bili potpisani, bili bi to samo inicijali, ali se iz teksta razumijevalo da je autor musliman.

Kroz iste su autori težili „dokazati“ odanost Partiji i Titu, tako što će izborne za poslanike Narodne skupštine dočekati kako dolikuje, sa posljednjom skinutom feredžom.

IZDAJNICI U SLUŽBI REŽIMA

Da bi se pomenuta „kampanja“ na terenu što bolje realizirala, komunistička vlast je morala naći pomoćnike iz redova Bošnjaka. Navest ćemo samo jedan primjer dodvoravanja vlastima kroz pjesmu posvećenu „sestrama muslimankama“. Mora se imati razumijevanja za sve one koji su prisilno radili za interese komunista, ali čak ni oni nisu tjerali nikoga da piše pjesme kojima se napada svoja vjera i identitet.

Opće je poznato čemu su služili i kako su isti završili, tako da se nećemo baviti njima više od toga što ćemo spomenuti da ih je bilo. Zaslužuju se spomenuti članovi organizacije Mladi muslimani Sandžaka koji su digli glas protiv zabrane nošenja zara i feredže i svoje aktivnosti i borbu, pored ostalog, usmjerili protiv implementacije istog u našem narodu.

Na ovom mjestu zaslužuju se spomenuti i heroji iz našeg naroda, koji su se suprotstavili, svako na svoj način, primjeni ovog naka-radnog zakona i zabrani nošenja zara i feredže: Hatka Dražanin, Atka Gicić, majka Ibrahima Ibra Dupljaka, heroja koji je preuzeo vodstvo organizacije Mladi muslimani Sandžaka, nakon što je prva grupa članova iste bila uhapšena i osuđena na višegodišnje zatvorske kazne. I sam je 1952. godine osuđen na 10 godina zatvora. Tu su još: Hasna Kijevčanin, hfz.

Veza Spica, Hatidža Murić, Malića Ljumić, Halima Hasanović, Zejna Kurtagić, Hasna Rugovac, Hatidža Hamzagić, Eša Aljušević, Nadira Dupljak, Kadrija Rohović, Sadija Crnišanin, Zurifa Prenča, Hadija Dervišurović, Fatima Granica, Hafa Nuhović, hanuma Beća Nuhovića, koji lično nije dozvoljavao da skinu zar i feredžu, dvije sestre Ljutva Šehovića, Šefa, kći Osma Nišića, supruga Hazba Rašljanina, majka Hasa Bajraktarevića i njegove dvije sestre Đulča i Džemka, supruga i dvije kćerke Murata Rašljanina, supruga Sulja Nišića, supruga i kćerka Salka Bačevca, supruga Šefka Avdovića, Mustafe Vapljanina, supruga i majka Feha Radetince, supruga Zuka Dibranina, koji nikada nije prisustvovao nijednoj konferenciji povodom akcija nasilnog skidanja zara i feredže, supruge Rahima i Muharema Pulića, Sina i Halila Hodžića, Naj-

ča Goševca i Muharema Smajovića, supruga i snaha Abdula Brničanina, koji nikada nije prisustvovao nijednoj konferenciji, poput spomenutog Zaka Dibranina. Pored njih, u skladu sa svojim mogućnostima, nasilnom skidanju zara i feredže suprotstavili su se Cufo Hodžović, Ešref Brničanin, Tufo Dervišević, Nedžip Šaćirović, Selim Ljajić i Mustafa Beranac.

Na kraju, mora se odati priznanje hrabrom bošnjačkom narodu, na čelu sa svojom ulemom, za suprotstavljanje i borbu protiv komunističke vlasti, riješene da ostvari svoj krajnji cilj - utiranje i najmanjeg traga bošnjačkog identiteta, historijske, vjerske i kulturne baštine Bošnjaka na ovim prostorima, njihovo odvajanje od svojih korijena, ostavljanje istih bez ikakvog obilježja, vjerskog i nacionalnog, sve do konačne asimilacije i uvoda u novi genocid.

Муслиманки

Сестро, отвори своје очи,
Свеједно какве су боје,
И смело у свет рада крочи,
Не дај да ти други срећу кроје!

Одбаци ту мрску фереджу,
Знак ропства и прошлости,
Сруши ту вештачку меду,
Што те дели од радости.

Разби старе предрасуде,
Пусти све обе који ти кажу,
Да грех је то — нека трубе,
И побрх тога им реци — да лажу!

Јер већег греха нема,
Но бити слеп код очију,
Пусти разум да дрема,
И лепоте од тебе да крију.

Зато нека ти свест не снаба
Већ заузми борбени стаб,
Јер то право ти осигураба,
Наш Народни Устаб,

Жучанин Салих

MLADI SANDŽAKA, USTANITE!

Promjene koje se u Sandžaku dešavaju u posljednjih par godina mogu se slobodno nazvati pretečom **bošnjačke nacionalne renesanse**. A sve, do sada, poznate revolucionarne promjene neizostavno su bile predvođene, pored ostalih društvenih čimbenika, i naprednom omladinom u svojoj separatnoj ulozi.

Omladinski forumi, nevladine udruge, kao i neformalne grupe srednjoškolarca i studenata u Sandžaku trebaju čim prije manifestirati kritički rezon i odlučno se pozicionirati stavom spram aktualnih društveno-političkih dešavanja u i oko Sandžaka, i to u svim mjestima ove regije. Dakle, trebaju se organizirati javna omladinska okupljanja na gradskim trgovima, i to naizmjenično u sjevernim i južnim sandžačkim općinama, gdje bi se domaćoj i međunarodnoj javnosti uputile poruke i predstavila proevropska orijentacija ovdašnje mladeži. Dakako, te aktivnosti dočarati i nekom značajnom simbolikom tako što bi ti sudionici skupa, na primjer, u Bijelom Polju pošli do ondašnjeg suda gdje se (ne) sudi zločincima za otete Bošnjake iz voza Beograd-Bar, te pred ulazom položili vijenac sa natpisom *Mi ih još tražimo...*, ili neku drugu prikladniju poruku. U Pazaru bi pored skupa sa pozivom na bratsko pomirenje na, recimo, Hadžetu ta simbolika, primjerice, mogla biti šetnja i do mjesta gdje je bilo stradalih u sukobima Suljovih i Rasimovih simpatizera i polaganje cvijeća, ili pak neko drugo značajno mjesto. U Plavu bi, na Racini, gdje je sprovedeno strijeljanje trinaest najviđenijih Bošnjaka, ti omladinci mogli zasaditi isto toliko mladih stabala u znak sjećanja na taj zločin i nasilno pokrštavanje,

a u Priboju bi mogao biti organiziran marš do Bukovice sa nekim drugim prikladnim simboličkim gestom. Posebno se osvrnuti na to da prvi skupovi budu sprovedeni u brojno kritičnijim općinama kao što su Pljevlja, Nova Varoš, Berane itd. Apostrofiram da te aktivnosti mogu biti sprovedene sa veoma skromnim materijalnim izdacima, te da ih je lahko pripremiti i realizirati, ali ih samo treba valjano osmisliti i koncipirati, a to našoj darovitoj mladeži sigurno ne predstavlja opterećenje. A nama Bošnjacima, ma gdje gravitirali, to je veoma značajno jer se tako manifestira potreba i volja, te odašilju poruke međunarodnoj zajednici, oličenoj u najrelevantnijim svjetskim političkim i inim silama, o našoj potrebi da se i ovaj bošnjački životni prostor demokratizira decentralizacijom i uskladi sa međunarodnim životnim standardima.

To je ta komplementarna komponenta koja nedostaje u svojoj ovoj našoj političko-diplomatskoj ofanzivi u Sandžaku i van njega. Bio sam u dva mandata u bordu menadžera Kosovske omladinske mreže, koja je krovna asocijacija tog profila, a sačinjena je od 124 omladinska NVO-a, brojnih stranačkih omladinskih ograna, također studentskih unija, te raznih drugih formalnih i neformalnih grupa mladih koje djeluju diljem Kosova, pa sam frapiran ovdašnjom apstinencijom mladih, a koji su samo sadašnjom produktivnošću naša sretnija budućnost. Imao sam brojne studijske posjete mladima u brojnim naprednim okolnim zemljama i naravno posjedujem bogato iskustvo i u organiziranju raznih skupova, prosvjeda itd. i nepojmljivo mi je da mladi nisu pre-

uzeli dio odgovornosti koji im prirodno pripada u izgradnji bolje budućnosti za svoj narod i zemlju. Nejsje, sugeriram da se svi ti naši omladinski čimbenici okupe oko BKZ-a kao stožera, baš zbog u narodu dokazanog povjerenja, iskustva, smjelosti, a naravno i iznimno kreativnog smisla za organiziranje upravo ovakvih skupova, posebice jer sve to treba biti praćeno medijski, a i pozornošću raznih diplomatskih dužnosnika sa sjedištem u Beogradu i Podgorici, kao i drugih čimbenika iz većih evropskih i svjetskih političko-bezbjednosnih centara moći.

Inače, političko-bezbjednosna konstalacija Sandžaka je danas povoljnija nego ikad prije, jer crnogorska država se opredijelila za proevropski put, a Srbija je na međunarodnom planu iskompromitirana vođenim ratovima, a unutra oslabljena ekonomski, moralno i politički, te sa NATO bazom pozicioniranom „tik uz Pešter“ i osim zveckanja neće se usuditi upotrijebiti nesrazmjernu silu, pa čak i ako joj bude trebala. Srbijanska propaganda jeste i bit će žestoka, no demonstriranje sile će biti odmjereno zato što u slučaju i najmanje „oružane varnice“ u Sandžaku može doći i do nekontroliranog prelijevanja kosovskih legionara, a koji su tijekom zadnje decenije u par navrata nadmudrili Srbiju.

Zanimljivo je da je sredinom oktobra mjeseca protekle godine ugledni politički analitičar, Kočo Danaj, alarmirao na treći balkanski rat sa središnjim žarištem na sjevernom Kosovu, a potom eskaliranje na svim prostorima gdje bitiše albanski narod. Danaj je u intervjuu za INA, a to su prenijeli i mnogi drugi mediji poput skopskog lista

„Dnevnik“, agencija SRNA i drugi, obuhvaćenost i BiH tim ratom argumentirao konstantnim tendencijama ondašnjih Srba i Hrvata da odcijepu teritorije na kojima egzistiraju, a ne zreloom nacional-političkom svijješću domicilnog bošnjačkog stanovništva da se odlučno suprotstavi tim težnjama i odlučno sprovede potpuna integracija srpskog entiteta i drugih državnih faktora kao što su vojska, policija, sudstvo i druge institucije i ustanove na cijelom teritoriju R BiH, a kako je i predviđeno izjalovljenim dejtonskim mirovnim planom za ovu državu, koja uživa pun međunarodno-pravni subjektivitet. A malo se ko van Sandžaka usuđuje zaći u studioznije analize, osim naših dokazanih patriota okupljenih oko revije „Sandžak“, a čak i famozni Miroslav Lazanski se samo ovlaš „očeše“ o Sandžak. A dakako, u nerijetkim susretima sa predstavnicima međunarodne diplomacije u Prištini, koji me prepoznaju po raznim ovdašnjim projektima, a naravno i po ranijem promoviranju Pokreta za autonomiju Sandžaka, dobivamo komplimente za kreativnost i valjano osmišljeno djelovanje, posebice na odmjereno zahtjeva koji ne pretendira za više od jedne efektivne autonomnosti regije, a koja je po općem mišljenju ostvarljiva.

Sva nada da se pozicije našeg, po svijetu rastrkanog, naroda poboljšaju leži u našoj odlučnosti na jačanju Sandžaka i njegovom pretvaranju u prekograničnu regiju, a kom sada treba pomoći materijalno i organizaciono da to i postane kako bi se pretvorio u bitan čimbenik da ubuduće može brinuti za nas i naš položaj, ma gdje da nas ima po svijetu.

Sahit KANDIĆ

CHR «HAJRAT»

PODJELA PAKETA I U TUTINSKIM SELIMA

Centar za humanitarni rad „Hajrat“ organizirao je još jednu akciju podjele paketa najugroženijim porodicama u selima Hum i Kleče nadomak Tutina. Aktivisti ove humanitarne organizacije posjetili su porodice Škrijelj i Martinović u selu Hum, kao i mnogobrojne porodice u siromašnom naselju Kleče u Tutinu.

Igbala Martinović sa svojom bolesnom ćerkom Suadom živi u Humu. Nepokretna je već 14 godina. Žive u četiri zida bez kupatila. Njihova porodica broji šest članova. Preživljavaju uz svu muku bolesnog djeteta, a sve što imaju daju za njeno liječenje. Suadina bolest je, nažalost, neizlječiva i sprječava joj dalji razvoj. Svakoga dana Suada ima terapiju lijekovima. Roditelji najviše ispaštaju gledajući dijete koje pati, ali se i bori da opstane. Bez posla i primanja i bilo kakvog vida materijalnog osiguranja, ova višečlana porodica nije u mogućnosti da sebi obezbijedi elementarne uslove za život. Ostala djeca su velika obaveza koja iziskuje troškove za knjige, odjeću i obuću. Posebna briga i njega su uslov da bi Suada mogla preživjeti.

Osnovni problem porodice Muratović je nedostatak kupatila. Igbala kupa na današnje vrijeme djecu u koritu. Ona kaže da joj je kupatilo najpotrebnije zbog nepokretnog djeteta. Riječi više nemaju smisla jer slika dovoljno govori. Svaki vid pomoći je dobro došao.

Još jedna od ugroženih porodica, koja ima šestoro djece, jeste porodica Škrijelj koja živi u drvenoj kući.

Senada Škrijelj kaže da život postaje sve teži na selu. Djecu je teško prehraniti, obući i obuti, a zatim i poslati u školu.

Naselje Kleče broji najveći broj ugroženih mještana. Ispod svakog krova je poneka tužna priča. Posjetili smo mnogo porodica i podijelili pakete. Često se dogodi da ostanu bez namirnica, novca, bez ičega. U skromnim kućama u kojim preživljavaju svi mještani Kleča imaju jednu sudbinu - neimaštinu koja se omotala oko njih i ne pušta ih. Uslijed krize u kojoj žive, nemoćni su promijeniti svoje stanje, te je zato ovo mjesto pravo za one koji žele da steknu nagradu kod Uzvišenog Gospodara i podijele sadaku.

Činjenica je da svakodnevni život i obaveze utiču da se ne osvrnemo za tuđim problemom, ali uvijek možemo odvojiti vremena kako bi učinili neko dobro djelo koje će nam biti od velike koristi na Sudnjem danu. Humanost je urođena osobina u svakom pojedincu i treba je probuditi. CHR „Hajrat“ će nastaviti dalje ka suzbijanju sve većeg siromaštva u našem okruženju.

STUDENTSKI NOTES

MLADI I POLITIKA U SAVREMENOM DRUŠTVU

Živimo u vremenu u kome je poremećen sistem vrijednosti. Danas ljudi ugled, moć i popularnost stiču novcem. Nije bitno da li to zaslužuju ili ne. Posebno je teško mladima da se uklope i pokažu da vrijede. Mladi nemaju na koga da se ugledaju. Njihovi uzori postaju ljudi koji su bogatstvo, moć, ugled i slavu stekli sumnjivim putem, a poražavajuće je to što te ljude vidamo svakodnevno na televiziji. Ima ih u politici, sportu, kulturi, muzici i drugim sfverama života. Ti ljudi misle da su nedodirljivi, da sve mogu kupiti novcem, ali se grdno varaju. Ne mogu kupiti čast, poštenje, vaspitanje. To se ne kupuje!

Znam da je naša stvarnost veoma tužna, ali sam sigurna da ima još uvijek onih dobrih ljudi kojima su poštenje i čast najbitnije stvari. Mi mladi treba da se ugledamo na naše bajraktare, na naše intelektualce, na naše

pametne, obrazovane i kulturne ljude. Treba da se trudimo da ovo loše vrijeme popravimo, jer znam da to možemo. Kada usvojimo da ovaj stav bude naš etički kod, naš vodeći princip, on nam postaje dinamični uticaj i energija u svakodnevnom životu. To je blago mudrosti pohranjeno u dubini našeg bića, vodič, unutrašnje usmjerenje koje nam dolazi iz srca i duše i koje u sebi nosi svaki čovjek i žena. Koncept vjerovanja u sebe, svoj talenat, ključ je ispunjenog života. Moramo znati da ne smijemo na sebe gledati kao na žrtve okolnosti, bespomoćna stvorenja, okružena poslovima, problemima, nerazumnim ljudima, nepravednim zahtjevima. Sami biramo da li ćemo biti ŽRTVE ili POBJEDNICI. Svi mladi, pametni, intelektualci treba da se uključe u sve sfere i da se izbore za pravdu, za pobjedu.

Zašto mnogi mladi dozvoljavaju da im POLITIKA bude tabu tema!? Koliko su mladi u Sandžaku uključeni u politiku? Zašto je ta tema odbojna za mlade?! Ne, ne, nije što ne znaju, već se plaše jer Sandžak je proživio težak politički pad, gdje sada mladi ispaštaju zbog nestručnosti ljudi koji su na svoja mjesta došli na način kakav ne dolikuje poštenom čovjeku. No, mi omladina ne želimo da budemo kao oni, ali ćemo se uvijek prisjećati tih loših vremena. Znamo da nam dolaze bolja vremena i težimo ka tome, birajući bolje ljude koji će doći na odgovarajuća mjesta i znamo da nas omladinu neće zaboraviti.

A ja, kao i Vi svi mladi koji trenutno čitate ovo, čak i roditeljima preporučujem, uključite svoju djecu u KORISNE INICIJATIVE, uključite ih u politiku, kulturu, nauku... Svi mladi, pametni, zreli ljudi USTANITE i izborite se iz lošeg stanja u kojem se nalazimo. Ne dopustimo da drugi sude o nama, umiješajte se u sve što Vas se tiče i neka Vas se tiče sve.

Belkisa CRNOVRŠANIN

sandžak
NEZAVISNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

GEOKOČI: HADŽET I BIŠKA DOLINA
OKONČANJE EPOHE SVETOSAVIZACIJE BOŠNJAČA

ŠTRPICI: PLANIRANI ZLOČIN
ODBORI: ZAOKRUŽUJU SE ORGANI BNV

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 153 | 1. APRIL 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

NEMA RAZLIKE IZMEĐU MILOŠEVIĆA I TADIĆA

ŠTRPICI: PLANIRANI ZLOČIN
ODBORI: ZAOKRUŽUJU SE ORGANI BNV

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 153 | 1. APRIL 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

EMIR ELFIĆ:
DEZORJENTIRANI I ISTROŠENI POLITIČARI POSTAJU PROŠLOST

MEMORANDUM II: SMANJITI UTJECAJ ISLAMSKE ZAJEDNICE U SRBIJI I MUSTTJE ZUKORLIĆA

POPIS U CRNOJ GORI: IDENTITET NA ZAJAM

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 153 | 1. APRIL 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

INTERNACIONALNI UNIVERZITET U NOVOM PAZARU

PROJEKTORICA I UMP ANELA LU KAČIĆ ZOKIĆ
TAKMIČIMO SE SA HARVARDOM

AMERIKKE DIPLOME U NOVOM PAZARU
BOŠNJAKIZIRATI BOŠNJAČE

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 152 | 1. MAJ 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

Laureat ALEMA BOSANSKOG GAZUJE i profesor prof. dr. EUP GANIĆ:
SANDŽAK JE UVJEK VIŠE DAVAO NEGO ŠTO JE PRIMAO

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 152 | 1. JUN 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

BANU ČEKAJE, KAKO BI SE RADOVALE NAŠE NANE

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 154 | 1. AKA 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

INTERVJU Reisul-ulema dr. Mustafa-ef. Corić:
VRIJEME USPRAVLJANJA, SLOBODE I PANBOŠNJAČKOG BUĐENJA

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 151 | 1. NOVEMBER 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

Vikiliks:
KOŠTUNICA JE PREKO UGLJANINA ORGANIZIRAO NAPAD NA ISLAMSKU ZAJEDNICU

Akademik Dževad Jahić:
BANU ĆE POPUNITI KRUPNE PRAZNINE U NAŠEM NAUČNOM ŽIVOTU

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 154 | 1. SEPTEMBER 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

PRESJEDNIK IZVRSNOG VIJEĆA SEAD ŠAČIROVIĆ:
AUTONOMIJA SANDŽAKA JE OSTVARENA

DOJAVI: GRADEVINSKA MAFIJA U NOVOM PAZARU

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 154 | 1. SEPTEMBER 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

BUDUĆNOST I JEDINSTVO ISLAMSKJE ZAJEDNICE VAŽNIJI SU MI OD MOJE POZICIJE
POBJEDA DOLAZI

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 151 | 1. NOVEMBER 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

BKZ JE NACIONALNA DRŽAVA BOŠNJAČKE KULTURE

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 152 | 1. DECEMBER 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

sandžak
NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU

FUDBALSKA MAFIJA U NOVOM PAZARU

MJESEČNA NACIONALNA REVUJA ZA POLITIKU I KULTURU - SANDŽAK - | BR. 150 | 1. JANUAR 2011.
CIJENA 100 KSD | CG 12 | BR 2 KM | EU 3 EUR | USD 5 | CH 4 CHF | GB 4 GBP | TR 4 TL

**GODINU DANAN SA VAMA
REVUJA SANDŽAK 149-161**